

Pedagógiai Program 2014

BUDENZ JÓZSEF ALAPÍTVÁNYI GIMNÁZIUM

Tartalom

Tartalom.....	2
Pedagógiai hitvallásunk.....	7
Nevelési terv	9
1. Iskolánkról	9
1.1 Az iskola elhelyezkedése, társadalmi háttere	11
1.2 Tanulóinkról	12
1.3 Specialitásaink.....	12
2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	14
2.1 Az iskola pedagógiai tevékenységének értékrendszere	14
2.2. Az emberi magatartás általános értékei.....	15
2.3 A helyi értékek meghatározása	15
2.4 Intézményünk által kitűzött célok	16
2.5 Pedagógiai folyamatok.....	19
2.5.1 Fejlesztési területek, nevelési célok	19
2.5.1.1 Személyiségfejlesztés.....	19
2.5.1.2. Erkölcsi-etikai nevelés	20
2.5.1.3 Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	20
2.5.1.4 Állampolgárságra, demokráciára nevelés	21
2.5.1.5 Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése.....	21
2.5.1.6 A családi életre nevelés.....	22
2.5.1.7 A testi és lelki egészségre nevelés	22
2.5.1.8 Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	22
2.5.1.9 Fenntarthatóság, környezettudatosság	22
2.5.1.10 Pályaorientáció	23
2.5.1.11 Gazdasági és pénzügyi nevelés.....	23
2.5.1.12 Médiatudatosságra nevelés	24
2.5.1.13 A tanulás tanítása	24
2.5.2 Kulcskompetenciák	24
2.5.2.1 Anyanyelvi kommunikáció	24
2.5.2.2 Idegen nyelvi kommunikáció	25
2.5.2.3 Matematikai kompetencia.....	25
2.5.2.4 Természettudományos kompetencia	26
2.5.2.5 Digitális kompetencia	28
2.5.2.6 Hatékony, önálló tanulás	28
2.5.2.7 Szociális és állampolgári kompetencia	28

2.5.2.8	Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia.....	29
2.5.2.9	Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség	30
2.6	A nevelő-oktató munka eljárásai.....	30
2.6.1	A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje.....	30
2.6.2	A tanulási, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel és zavarokkal összefüggő fejlesztőpedagógiai tevékenység	31
2.6.3	Beilleszkedési és magatartási zavarok	34
2.6.4	A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése az iskola szaktanárai által.....	36
2.6.5	Tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek	37
2.7	Közösségfejlesztés.....	40
2.7.1	A közösségfejlesztés céljai	41
2.7.2	Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	42
2.8	A teljes körű egészségfejlesztés iskolai programja	43
2.8.1	Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában:	45
2.8.2	A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi részterületeken jelentkező hatások révén eredményezi a hatékonyság növekedését (indikátor-tényezők):	47
2.8.3	Az egészséges környezet	47
2.8.4	Balesetmegelőzés.....	49
2.8.5	Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv.....	49
2.9	Az iskola szereplőnek együttműködésével kapcsolatos intézményi feladatok.....	52
2.10	Gyermekek-és ifjúságvédelmi feladatok.....	54
2.10.1	Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység.....	56
2.11	A pedagógusok helyi intézményi feladatainak meghatározása.....	56
2.11.1	A pedagógusok helyi intézményi feladatai a nevelés-oktatás folyamatában	56
2.11.2	Az osztályfőnöki munka nevelési tartalmai	58
2.12	Az eredményes pedagógiai munka érdekében alkalmazott pedagógiai eljárások és módszerek	59
2.13	A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partneri kapcsolattartásának szabályai ..	65
2.13.1	Elvárásaink a hatékony nevelés és oktatás érdekében.....	65
2.14	A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	74
2.14.1	A tanulmányok alatti vizsgák (a továbbiakban: vizsga) a következők:	74
2.14.2	A tanulmányok alatti vizsgák különös – eljárási – szabályai	75
2.15	A felvétel és az átvétel helyi szabályai.....	77
2.15.1	A középfokú iskolai felvételi kérelmet a hivatal által kiadott jelentkezési lap és a tanulói adatlap felhasználásával kell benyújtani gimnáziumunkba és a felvételi központba.....	77

2.16 Személyi feltételek.....	78
2.17 Tárgyi feltételek	78
2.18 Eszközjegyzék	79
3. Záró rendelkezések.....	80
4. Helyi tanterv.....	83
4.1 Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak és óraszámok.....	83
4.2 A tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	86
4.3. A magasabb évfolyamra lépés feltételei	87
5. Az iskolai beszámoltatás rendje, módszerei.....	88
5.1 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái	88
5.2 Az iskolai írásbeli beszámoltatás formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya.....	91
5.3 Kisérletügyi vizsgaszabályzata	93
5.4 A tanulók jutalmazásával összefüggő, a magatartás és szorgalom értékelésének és minősítésének elvei	93
5.5 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	95
6. Modulok értékelése és minősítése/beszámítása az iskolai évfolyam sikeres befejezésébe.....	97
7. Érettségi	98
7.1. A választható tantárgyak, foglalkozások, a pedagógusválasztás szabályai	98
7.2 Az érettségi témakörei	98
MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM.....	98
ANGOL NYELV	101
NÉMET NYELV	101
SPANYOL NYELV	102
MATEMATIKA	103
FIZIKA	106
KÉMIA.....	107
BIOLÓGIA	109
FÖLDRAJZ	113
EMBERISMERET, ETIKA.....	115
INFORMATIKA	116
TESTNEVELÉS	117
MŰVÉSZETEK	118
8. A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei	122
8.1 Irányelv: nyelvi előkészítő osztályt indító iskolaként a nyelveket osztályonként legalább két csoportban tanítjuk a bemeneti mérést követően.	122
8.2 Az iskola egészségnevelési programja.....	122

8.2.1. Az egészségnevelési program célja	122
8.2.2. Az egészségnevelés várható eredményei	127
8.2.3. Komplex intézményi mozgásprogram	127
8.2.3.1 A tanulók fizikai állapotának mérése, módszerei	128
8.2.4 Környezeti nevelés	131
9. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	135

Bevezető

„Minden egyes gyermeknek megadatik, hogy a lehetőségeihez mérten a legjobb legyen, függetlenül a tehetségétől és a háttérétől, ez nem a kiválóság elleni merénylet; hanem annak megvalósítása.”

David Miliband, angol iskolaügyi miniszter

Pedagógiai hitvallásunk

Olyan iskola megvalósításán fáradozunk, ahol a légkör emberséges, elfogadó, ahol minden gyermek és minden ember fontos! A pedagógusaink az órán és azon kívül is bármikor megszólíthatóak, partnerként kezelik a diákokat. Az életkornak és a képességeknek megfelelően ösztönzik a nálunk tanuló gyermekeket a tanulási folyamat sikeressége érdekében. A tanár nálunk nem az ismeretek egyedüli birtokosa, hanem a tanulási folyamat segítője, irányítója.

A mi iskolánkban a tanulás nem csupán a tanár előadásainak meghallgatásából áll, hanem érdekes, változatos iskolai és iskolán kívüli tevékenységek biztosítják a tanulók érdeklődésének a felkeltését és fenntartását. Az ismeretszerzést nem önmagáért való célnak tartjuk, hanem a képességfejlesztés nélkülözhetetlen eszközének. Lehetőségeinkhez mérten mindent megteszünk azért, hogy ösztönözzük a gyermekeket a személyes gondolataik megfogalmazására, a kreatív, problémamegoldó gondolkodás kialakítására.

A tanulók erősségeire építve segítjük őket a reális célok megfogalmazásában, a helyes énkép kialakításában. Törekszünk arra, hogy diákjaink tisztában legyenek a saját erősségeikkel és gyengeségeikkel, a nyilvánvaló rejtett képességeikkel, amiket használni tudnak a kiegyensúlyozott életvitelük és a jövőbeni karrierjük kialakítása érdekében. Az iskolán kívüli projektek megvalósítása során együtt dolgozunk azért, hogy a Budenz József Alapítványi Gimnáziumban végzett tanulók számára természetes legyen a csapatmunka, kialakuljon bennük a felelősségvállalás, rugalmasság, az elkötelezettség a kitűzött cél megvalósítása érdekében. Képesek legyenek a hatékony időgazdálkodásra, tudjanak megfelelő döntéseket hozni, a kialakult konfliktusokat értelmezzék, kezelésükre pedig hatékony technikákkal rendelkezzenek! Mindezek mellett nem feledkezünk meg a legfontosabbról, arról, hogy boldog, kiegyensúlyozott fiatalokat neveljünk, segítsük őket egy sikeres életpálya megtervezésében és megvalósításában.

Hisszük, hogy a magas színvonalú munka elképzelhetetlen a színvonalas tanítás nélkül! Tudjuk, hogy ezt csak olyan pedagógusok tudják eredményesen, jól kiszámíthatóan produkálni, akik alázattal tekintenek erre a nemes munkára, akik naponta képesek megújulni, hosszú távú stratégiákban gondolkodni, a rájuk bízott gyémántokat újból és újból újracsiszolni, amíg el nem érik tökéletes fényességüket!

Változnak az iskolák, a gyerekek, változnak a pedagógusok, változnak az elvárások a munkaerőpiac, a fenntartók és a szülők részéről is. Ebben a változó világban igyekszünk olyan állandó értékeket közvetíteni, amelyek időtállóak!

Pedagógiai Programunk készült az 1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról; a 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről; A nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet; A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet; A 7/2014. (I. 17.) Korm. rendelet a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról; Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.) valamint a közalkalmazottakról szóló 1992. évi XXXIII. törvény végrehajtásáról a közoktatási intézményekben tárgyú, 138/1992. (X. 8.) Korm. rendelet alapján.

Nevelési terv

1. Iskolánkról

1. A köznevelési intézmény neve:	Budenz József Alapítványi Gimnázium
2. A köznevelési intézmény székhelye és feladatellátási helye:	1021 Budapest, Budenz u. 20-22.
3. Tagintézmény:	nincs
4. OM azonosító:	035315
5. Alapító és Fenntartó neve:	Budenz József Gimnázium Alapítvány
(amely a köznevelési intézmény működéséhez szükséges feltételekről gondoskodik.)
6. Alapító és Fenntartó címe:	1021 Budapest, Budenz u. 20-22
7. A köznevelési intézmény típusa:	gimnázium (olyan köznevelési intézmény, amely a fenntartójától elkülönült, önálló költségvetéssel rendelkező jogi személy)
8. Felügyeleti szerv:	Törvényességi felügyelet: Budapest Főváros Kormányhivatala (1056 Budapest, Váci u. 62-64.)
9. Működési terület:	Budapest és vonzáskörzete
10. Munkarendje:	nappali
11. Köznevelési intézménybe felvehető gyermek-tanulólétszám:	100 fő

12. A köznevelési intézmény évfolyamai- gimnázium (1+4 évfolyam)
nak száma:

13. A köznevelési intézmény feladata:

A gimnázium olyan nevelési, oktatási intézmény, amely köznevelési alapfeladatot lát el, amely keretében általános műveltséget megalapozó, valamint érettségi vizsgára és felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére felkészítő nevelés-oktatás folyik.

A gimnázium működése összhangban van a köznevelés-fejlesztési tervben foglaltakkal.

Az ötévfolyamos gimnázium 9. évfolyamát megelőző 9. NY nyelvi előkészítő évfolyam, ahol továbbá emelt óraszámú informatikai ismeretek oktatása, valamint képességfejlesztés folyik.

A köznevelési intézmény a feladatainak ellátásához szükséges feltételekkel rendelkezik, ennek keretében:

- állandó saját alkalmazotti létszámmal rendelkezik, ennek keretében az alapfeladatának ellátásához szükséges számított alkalmazotti létszám legalább hetven százalékát határozatlan időre szóló munkaviszonyban vagy közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatja;
- a mindenkor hatályos jogszabályban meghatározott eszközökkel, dokumentumokkal, szabályzatokkal és a működéséhez szükséges pénzeszközökkel rendelkezik.

14. A köznevelési intézmény tevékenysége:

Ellátandó alaptevékenysége: 8531 Általános középfokú oktatás

Nappali rendszerű gimnáziumi nevelés, oktatás

15. A köznevelési intézmény jogállása: jogi személy

16. A köznevelési intézmény feladatellátást szolgáló vagyon:

a. Ingatlan:

A köznevelési intézmény működését, a Budapest II. ker. Önkormányzata tulajdonában lévő és a Budenz József Általános Iskola és Gimnázium (1021 Budapest, Budenz u. 20-22., hrsz: 10983) által használt épület egy részében folytatja (5 tanterem, folyosó összesen 218 nm), – amelyet a bérbeadó 5 éves határozott idejű bérleti szerződés alapján bérleti díj ellenében bocsát rendelkezésre.

b. Ingóság:

- A Budenz József Alapítványi Gimnázium tulajdonában lévő vagy eszközlétárában szereplő ingóságok;

- A Budenz József Gimnáziumi Alapítvány tulajdonában lévő, illetve eszközlétárában szereplő ingóságok, amelyeket ingyenesen bocsát a köznevelési intézmény használatába;
- A Budenz József Általános Iskola és Gimnázium tulajdonában, illetve kizárólagos használatában lévő, a minimális eszközjegyzékben szereplő, kizárólag az oktatási tevékenység folytatásához szükséges ingóságok, amelyeket ingyenesen bocsát a köznevelési intézmény használatába;

Ezen ingóságok alapján rendelkezésre állnak a kötelező eszközjegyzékben meghatározott tárgyi és eszközfeltételek.

c. Egyéb bevételek:

Alapítványi és egyéb támogatások

Szülői hozzájárulás

A költségvetési törvény által biztosított normatív támogatás

Pályázati források

Adó 1 %-ából származó bevétel

1.1 Az iskola elhelyezkedése, társadalmi háttere

Iskolánk Budapesten a II. kerületben található. Természeti környezetünk harmonikus, az épített környezet igényes, esztétikus. Az iskola és környezete Budapest zöldövezeti része, ahol leginkább a 80-as, 90-es évekre jellemző családi és társasházak, valamint új építésű villák, illetve lakóparkok a jellemzőek.

A beiskolázási körzet azonban jóval tágabb térségeket ölel fel. E tekintetben az iskola tágabb környezetét alkotják Solymár, Nagykovácsi, Budakeszi, Páty, Diósd, Budaörs és Telki települések is. Az elmúlt évtizedek migrációs folyamatainak köszönhetően, illetve a megváltozott városfejlődési dinamika következtében, iskolánk beiskolázási körzetében kiemelten magas számban élnek állami és önkormányzati vezetők, magas beosztású cégvezetők, magasan kvalifikált értelmiségiek, illetve vállalkozók. Maga a kerület már eddig is számos hírességnek adott otthont, a teljesség igénye nélkül: olimpiai bajnokok, színészek, költők, filmrendezők, kiemelkedő tudományos munkát végzők sora élt, illetve él napjainkban is itt. Ezek a tényezők mind életminőséget, életvezetési attitűdöt jelentenek a nálunk tanuló diákoknak, számunkra pedig speciális feladatokat.

Épületünk könnyen megközelíthető a város különböző pontjai és az agglomerációs térség felől egyaránt.

1.2 Tanulóinkról

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján megállapítható, hogy a nálunk tanuló diákok személyiségüket tekintve rendkívül sokszínűek, eltérő mentális fejlettséggel, előzetes tudásanyaggal és természetesen változatos szociokulturális háttérrel rendelkeznek. Többségében biztos egzisztenciával rendelkező szülők gyermekei. A szülők munkaterheiből adódóan következik, hogy alapvető készségeket nincs lehetőségük átadni gyermekeiknek. A pozícióikból eredően fokozott elvárásaik vannak tanulóink iskolai tevékenységével, eredményességével szemben. A hiányzó alapkészségek miatt továbbtanulásuk, munkavállalásuk is lehetetlenné válhat, így a róluk való gondoskodás a társadalom számára erkölcsi és anyagi terhet jelent. Mivel diákjaink az iskolában töltik el az év nagy részét, egyik legfontosabb feladatunknak tekintjük a nevelést, a fejlesztést, az egyéni gondozás megvalósítását. A folyamat során biztos hátteret, kiszámíthatóságot, figyelmet és törődést biztosítunk számukra.

Az elmúlt években sikeresen foglalkoztunk magatartási, tanulási problémákkal küzdő tanulókkal is, akik ma már a felsőfokú intézmények sikeres tanulói, a számításukat megtaláló felnőtt emberek.

1.3 Specialitásaink

Az iskolánk- az innovatív pedagógia keretein belül -a hangsúlyt elsősorban a **kulcskompetenciák fejlesztésére**, az ismeretről a jártasságra, az ismeretek megtanításáról a képesség- és készségfejlesztésre, a motiváció kialakítására helyezi. A tanítás helyett maga a tanulás kerül előtérbe, maximálisan figyelembe véve a tanulási környezet, az információszerzés sokrétűségét. Tapasztalataink szerint a folyamat során a tanár egyre inkább segítő, ösztönző szerepet tölt be. Az oktatás-képzés során előtérbe helyeződik a tanuló sajátos, egyéni igényeihez való igazodás. Az eredményesség és a minőség érdekében változatos módszereket alkalmazunk.

Fő profilunk a **komplex személyiségfejlesztés**, valamint kiemelt szerepet szánunk a nyelvoktatásnak is. Tantárgyi struktúránk szerves részét képezik az önismeret, etika és a mentálhigiéne. A választható nyelveket – angol, német, spanyol, francia – magas óraszámban, bontott csoportokban tanítjuk.

A 2004/2005-ös tanévtől kezdve minden évben **nyelvi előkészítő osztályt** indítunk az 1993. évi LXXIX. közoktatási törvény 28.§. 4. bekezdése alapján, illetve a 20/2012. EMMI rendelet 137.§. alapján. Diákjaink a 9.NY osztályban heti 18 órában tanulnak idegen nyelvet. (14 óra angol, 4 óra választott második nyelv) A 9.NY osztályban emelt óraszámban, heti 4 órában tanítunk informatikát.

A 2006/2007-es évtől kezdődően a HEFOP 3.1.3 program keretében, felmenő rendszerben bevezettük a kompetencia alapú oktatást a következő területeken:

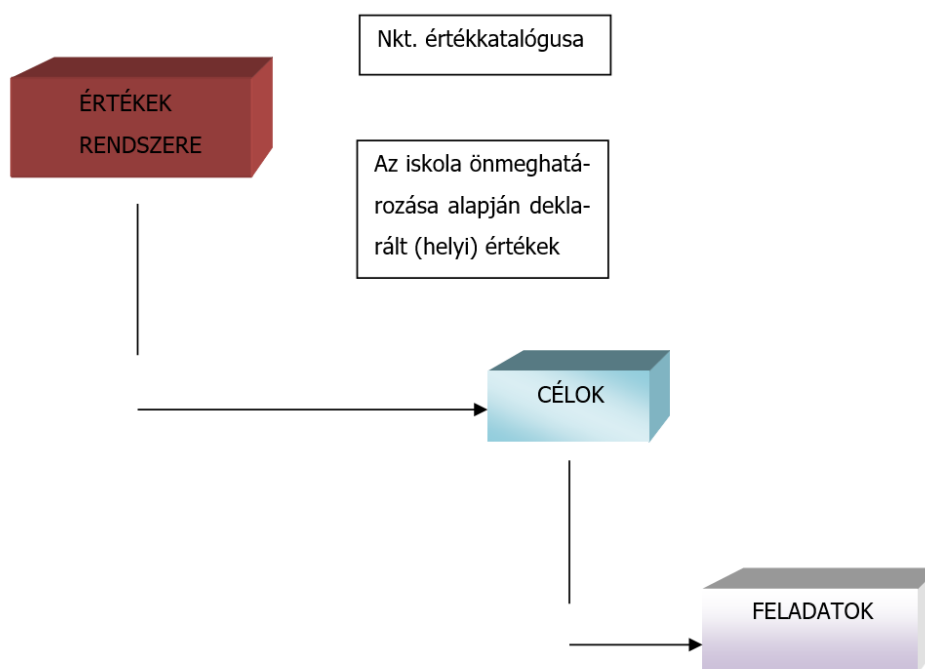
- matematikai logika;

- szövegértés-szövegalkotás;
- szociális-életviteli-környezeti kompetenciák;
- életpálya-építés.

Szintén iskolánk egyik profilja a **projektoktatás** megvalósítása külső helyszíneken. Tanulóink a tanév során kétszer projekttáborban vesznek részt, amely táborok helyszíne változatos, többségében Magyarország Nemzeti Parkjai. Az öt év alatt diákjaink bejárják, és komplex módon megismerik, feldolgozzák Magyarország nemzeti parkjainak többségét. A programot a 10. évtől kibővítjük irodalmi, történelmi, művészeti témákkal.

2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

2.1 Az iskola pedagógiai tevékenységének értékrendszere

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény által meghatározott értékek katalógusa

1. § (2) A köznevelés közszolgálat, amely a felnövekvő nemzedék érdekében a magyar társadalom hosszú távú fejlődésének feltételeit teremti meg, és amelynek általános kereteit és garanciáit az állam biztosítja. A köznevelés egészét a tudás, az igazságosság, a rend, a szabadság, a méltányosság, a szolidaritás erkölcsi és szellemi értékei, az egyenlő bánásmód, valamint a fenntartható fejlődésre és az egészséges életmódra nevelés határozzák meg. A köznevelés egyetemlegesen szolgálja a közjót és a mások jogait tiszteletben tartó egyéni célokat.

(3) A nevelési-oktatási intézmények pedagógiai kultúráját az egyéni bánásmódra való törekvés, a gyermek, a tanuló elfogadása, a bizalom, a szeretet, az empátia, az életkornak megfelelő követelmények támasztása, a feladatok elvégzésének ellenőrzése és a gyermek, tanuló fejlődését biztosító sokoldalú, a követelményekhez igazodó értékelés jellemzi.

[2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről]

2.2. Az emberi magatartás általános értékei

Iskolánk:

- értékrendjében emberközpontú, humanista;
- tanulóinknak elsősorban az EMBER tiszteletén, megértésén és szükség szerinti segítségén,
- a másság elfogadásán alapuló humanista értékekkel kell rendelkezniük. A gyermeket nem érheti semmilyen okból hátrányos megkülönböztetés;
- értékként preferálja az aktivitást, kezdeményezőkézséget, döntési képességet, az innovativitást, mert ezek olyan tulajdonságok, amelyek birtokában a tanulók irányítani képesek majd későbbi életüket.

2.3 A helyi értékek meghatározása

- Olyan intézményért dolgozunk nap mint nap, amit alapvetően a gyerekek érdeke határoz meg, törekszünk a partnerközpontú gondolkodás és tevékenységrendszer megvalósítására az európai klasszikus értékrend alapján.
- Szeretnénk elérni, hogy iskolánkban jól érezzék magukat a partnereink, kiváltképpen a tanulók, pedagógusok és a gyerekek szülei.
- Legyen iskolánk és környezete esztétikus, vonzó, ahol a munka végzése megfelel a XXI. században jogosan elvárhatónak.
- Törekszünk arra, hogy intézményünk hírnevét folyamatosan növeljük, nevünket minél szélesebb körben tegyük ismertté az oktatásügyben és a közéletben.

A nevelés-oktatás során arra törekszünk, hogy a tanulóknak kialakítsuk a fogékonyságot az alábbi értékekkel kapcsolatban:

- nemzeti, lelki, érzelmi, tradicionális és konzervatív értékrendünk,
- az emberiség közös értékei,
- a demokrácia értékei,
- európai, humán, illetve transzcendentális értékek.
- A nevelés keretében kívánatosnak tartjuk a tanulók személyes, szociálisan értékes, tehát közösségfejlesztő és ún. önfejlesztő magatartásának alakítását, az ennek megfelelő tevékenységi formák gyakoroltatását.

- Társadalmi elvárás, hogy felkészítsük tanulóinkat a magasrendű és közjót szolgáló aktivitásra. A személyiségfejlesztésben meghatározó szerepet töltenek be a jó szokások, példaképek, eszményképek és meggyőződések. Ehhez partnernek kérjük a szülői házat és a családot.

A tantestület által fontosnak tartott és képviselt értékek:

együttműködés,	bizalom,
nyitottság,	türelem, kitartás
rugalmasság,	őszinteség,
tolerancia,	becsületesség,
aktivitás,	megbízhatóság,
szorgalom,	felelősségvállalás,
eredetiség,	érdeklődés,
tudás tisztelete,	empátia,
kommunikációs készség,	tisztelet és megbecsülés,
folyamatos tanulás igénye,	kiegyensúlyozottság.

2.4 Intézményünk által kitűzött célok

- Korszerű természettudományos és társadalomtudományos műveltségkép kialakítása, melyet tanulóink eszközként használnak a valóság viszonyrendszerének megértéséhez, és alkalmaznak különböző cselekvésformákban.
- Célunk a kulcskompetenciák kialakítása, az életen át tartó tanulási készségek kialakítása (matematikai logika, szövegértés-szövegalkotás, szociális-életviteli kompetenciák, idegen nyelven folytatott kommunikáció, vállalkozói kompetenciák, IKT kompetenciák).
- Célunk az egyéni képességek kibontakoztatása, melyet módszertani kultúránk sokféleségével valósítunk meg (kooperatív módszerek, projektmódszer, pszichodráma módszere).
- Célunk: a nemzeti hagyományokat és az iskolai tradíciókat őrző fiatalok nevelése az európaiság szellemében.
- Célunk: olyan tevékenységkínálat kialakítása, amely a diákok közreműködésével alakul ki és valósul meg. Az iskola működését úgy szervezzük, hogy diákjaink lehetőséget kapjanak a kezdeményezésekre és a felelősséggel járó döntések meghozatalára.
- Célunk: olyan közösségi élet szervezése, ahol biztosítjuk a diákjogok gyakorlását.

- Az intézmény az esélyegyenlőség elve szerint, saját keretein belül lehetőséget teremt a sajátos nevelési igényű tanulók számára.
- Célunk tanulóink önismeretének fejlesztése, autonóm személyiségek kialakítása.
- Célunk, hogy tanulóink megismerjék az egészséges életmód legfontosabb szabályait, tisztában legyenek az egészséges táplálkozás, a rendszeres mozgás egészséget befolyásoló hatásával, a testi higiéne fontosságával.
- Preventív tevékenységeink során megismerjék a drog, az alkohol, a dohányzás egészségkárosító hatását.
- A gazdasági és pénzügyi nevelés során alapvető feladatunk, hogy a tanulók tudatos fogyasztókká váljanak, mérlegelni tudják a döntéseikkel járó kockázatot, a hasznot vagy a költségeket. Ismerjék fel a fenntartható fogyasztás és az egyéni érdekeik kapcsolatát. Hozzájárul annak a képességnek a kialakításához, hogy megtalálják az egyensúlyt a rövidebb és hosszabb távú előnyök között. Elősegíti, hogy képessé váljanak a rendelkezésükre álló erőforrásokkal való gazdálkodásra, beleértve a pénzzel való bánni tudást is.

Ezen értékek mind hatékonyabb megjelenítése és a célok elérése érdekében fejleszteni kívánjuk tanulóinknál:

- egész életen át tartó, a személyes lehetőségek megragadására való törekvést;
- az értelmes, kreatív kritikai gondolkodást;
- a kommunikációs képességeket és készségeket;
- a másokra figyelmet, a világ dolgai iránti érdeklődést;
- az egészséges életmódra való törekvést;
- a munkafegyelmet, a törvénytiszteletet.

Feladataink:

- A diákok tudásvágyának fenntartása az életkornak megfelelő motivációs rendszerrel.
- Az alapkészségek folyamatos fejlesztése során a kognitív képességek magas szintű kialakítása.
- Korszerű tudásbázis, az életen át tartó tanulás igényének kialakítása.
- A tehetséges tanulók és felzárkóztatásban résztvevő gyermekek eredményességét biztosító módszerek kidolgozása.
- A kritikai gondolkodás és a konstruktív tanulásfelfogás kialakítása.
- A kritériumorientált, jól motiváló pedagógiai kultúra fenntartása.

- Nemzeti műveltség és az egyetemes kultúra átadása, megőrzése, erkölcsi érzék és érzelmi fogékonyság elmélyítése.
- A nemzeti összetartozás erősítése; a család és a közösség szerepe.
- Az önálló véleményformálás képességének kialakítása.
- A társadalmi, kulturális és természeti értékek megismerése és megőrzése.

Tartalmilag és módszertanilag sokszintű és differenciált oktatási programot készítünk, amely a tanulók adottságainak figyelembevételével elfogadható eredményre vezet az oktatásban és a nevelésben, és csökkenti a beilleszkedési problémákat. Kiemelt hangsúlyt fordítunk a felzárkóztatásra és a tehetséggondozásra. Csak az az ember élhet szellemileg, testileg és lelkileg kiegyensúlyozott, harmonikus életet, aki tisztában van önmagával.

A kellő önbizalom és magabiztosság szintén önismereti, önépítési indíttatású. A döntőképeséget, az önismeretet és az önbizalmat azonban nem lehet elméleti úton fejleszteni. Ugyanakkor tanulható, fejleszthető iskolai körülmények között a pedagógiai tevékenységek, az interakciók kapcsán, amennyiben pedagógiai tudatossággal szervezzük a személyiségfejlesztést az iskolai nevelés során.

2.5 Pedagógiai folyamatok

2.5.1 Fejlesztési területek, nevelési célok

A fejlesztési területek és a nevelési célok áthatják a pedagógiai folyamat egészét, s így közös értékeket jelenítenek meg. E területek – összhangban a kulcskompetenciák alapját adó képességekkel, készségekkel, az oktatás és nevelés során megszerzett ismeretekkel, és a tudásszerzést segítő attitűdökkel – egyesítik a hagyományos értékeket és a XXI. század elején megjelent új társadalmi igényeket.

2.5.1.1 Személyiségfejlesztés

A pedagógiai tevékenységünk alapja a **személyiség szervezett, tervszerű fejlesztése**. A személyiségfejlesztés lényege a szocializáció.

- A személyiségfejlesztés célja: az **önfejlesztő aktivitás** fejlesztése, a személyiségben rejlő lehetőségek kibontakoztatása.
- A személyiségfejlesztés fontos motívuma az identitás, én-azonosság, amely a szocializáció során alakul ki.

A személyiség komplex fejlesztése iskolánkban magában foglalja tehát az **intellektuális szükségletek kiművelése** mellett a gyermek **önmagához**, a különböző **közösségekhez való viszonyának** fejlesztését is.

Gimnáziumunkba kerülő gyermekeink között vannak speciális nevelést igénylő diákok is. Egyrészt tanulási nehézségekkel küzdenek, másrészt magatartási zavar jellemzi őket. Nagyon gyakori a figyelemzavar, a hiperaktivitás, bizonyos készségek hiánya, sőt testi fogyatékkal küzdő tanulóink is vannak.

Tapasztalataink alapján csak a viszonylagos harmóniában élő gyermeki egyéniség fejleszthető. A korosztályra olyannyira jellemző viselkedési formák, mint az időérzék teljes elvesztése, a kockázatvállalás kényszere, az önbizalom elvesztése, a motiválatlanság arra ösztönöz bennünket, hogy közös, rendszeres együttműködő tevékenységgel próbáljunk ezeken a magatartási szokásokon javítani, az alapismereteket elsajátíttatni. Kiemelten fontosnak tartjuk a jó iskolai élmény meggyökereztetését tanulóinkban, ugyanis az iskola nagyon jó eséllyel védi gyermekeinket a nagyobb ártalmaktól. Ennek sarkalatos pontja a jó gyermeki közérzetet biztosító tanári magatartás, amely egyben személyes példát nyújt tanulóinknak, amikor kialakítják a társaikhoz, másokhoz való viszonyulásukat.

Igyekezetünk arra irányul, hogy minél többször teret adjunk a tanulók önálló kezdeményezésének is, ugyanis ebben a folyamatban élhetik meg gyermekeink személyiségük fontosságát.

Munkánk során folyamatosan együttműködünk az iskolapszichológussal, a pszichodráma pedagógussal, meghívott külső szakemberekkel (nőgyógyász, drogprevenció szakorvos egészségpszichológus).

2.5.1.2. Erkölcsi-etikai nevelés

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Hangsúlyt kell helyezni a közelmúlt viharos történelmi eseményeinek etikai alapú megítélésére, a XX. századi totális diktatúrák lélektelen, emberellenes voltának sokoldalú bemutatására, különös tekintettel a társadalomtudományi és művészeti tantárgyak oktatása terén. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

2.5.1.3 Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát, ugyanakkor legyenek képesek azon alkotók helyes etikai alapú megítélésére is, akik elfogadhatatlan politikai és morális szerepvállalásuk révén – akár passzívan, akár tevőleges cselekvések során – az embertelen eszmék és gyakorlat szolgálatába álltak, idegen elnyomó hatalmak érdekeit szolgálták ki. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról. A nemzeti öntudat egészséges voltától idegen mindenféle nacionalizmus – így a nemzetiségek, a vallási-nyelvi etnikumok történelem- és jelenformáló szerepének és államalkotó létük elismerésének az iskolai nevelés-oktatás egészében evidenciának kell lennie.

2.5.1.4 Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztélet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. A felelős, hazájáért cselekedni akaró és tudó állampolgárrá nevelésnek szerves része a demokratikus jogállam és a nemzeti függetlenség (szuverenitás) ellen fellépő törekvések felismerése, és annak megértetése, hogy a diktatúrák elleni küzdelem minden korban elsődleges állampolgári kötelezettség, hiszen a jogtiprásból sohasem születhet jog. Ennek alapján kell a XX. századi totális diktatúrák jellemzőit is feldolgozni, feltárva e rendszerek emberiség ellen elkövetett soha el nem évülő bűntetteit is. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások. Az iskola minden évfolyamán fontos feladat – az életkori sajátosságok és egyéb specifikációk mentén – Magyarország Alaptörvényének, különösen a Nemzeti Hitvallásban és az Alapvetésben foglaltak megismertetése.

2.5.1.5 Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A komplex személyiségfejlesztés részeként gimnáziumunkban minden tanuló önismereti, emberismereti órákon vesz részt. Ezeknek az óráknak a célja, hogy az iskolai közegben „problémásnak” minősített gyerekek számára olyan lehetőséget teremtsünk, ahol kifejezhetik, átélhetik saját értékeiket, ahol megfelelőnek, szerethetőnek, jól teljesítőnek érzik magukat. Ennek az élménye az iskolai tantárgyak iránti motivációt is megerősíti.

2.5.1.6 A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését az iskolai életbe. Kitüntetett feladata az intézménynek így a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolában foglalkoznunk kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

2.5.1.7 A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. Láttatni kell a diákokkal, hogy a fizikai erőnlét, a fittség – a test egészsége és jóléte – elválaszthatatlan a lelki egyensúlytól, a lélek egészségétől. A rendszeres testnevelés és sporttevékenység révén könnyebb elviselni a stresszt, a fizikai, lelki és szellemi terheléseket. A testi és a lelki egészség harmonikusan együttható fejlesztése és megőrzése a tanulók élethosszig tartó, egészségtudatos, fizikailag aktív életvezetésre történő szocializálásának célját szolgálja, melyhez szorosan kapcsolódik a tehetséggondozás és a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztés is. Az egészségfejlesztés és -megőrzés ösztönző erővel kell, hogy bírjon az egészségközpontú tevékenységrendszerek tudatos kialakítására és fenntartására. A tanulókat ösztönözni kell arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz- és feszültségoldás különféle ismereteinek elsajátítására, módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Motiválni és segíteni kell a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében. Nélkülözhetetlen szerepet tölt be a mozgástanulás a tanulók saját testképének megismerésében és a testtudat kialakításában. Mindennek sikere nagyban függ a komplex intézményi mozgásprogram elméleti és gyakorlati minőségétől.

2.5.1.8 Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóban úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létehez.

2.5.1.9 Fenntarthatóság, környezettudatosság

Diákjainknak meg kell tanulniuk, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. A természettudományi oktatás és nevelés terén a

tanulók empirikus tapasztalataira épülő és életkori sajátosságaikhoz, igényeikhez adekvát módon kapcsolódó ismeretátadás a természettudományos és műszaki életpályákra való szocializáció sikerességének záloga. Stratégiai cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Olyan magatartás határozza meg a tanulók viszonyát az ember életteréül szolgáló környezethez, annak fenntartható megóvásához és fejlesztéséhez, melynek tudásbázisa nem kizárólagosan a rendszerszerűség, az alapelvek és kulcsfogalmak merev struktúrájára épül, hanem elsősorban a különféle összefüggésekre alapozott és begyakorolt természettudományos és műszaki műveltség mindennapi életben és a munka világában való hatékony alkalmazhatóságához. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába. A természettudományos oktatás-nevelés, a műszaki életpályára való szocializáció és a környezeti nevelés terén a jelenben folyó kutatások folyamatai alapvető jellegű ismeretének és a nem hagyományos oktatásszervezési módszerek terrénumának egyre nagyobb szerepet kell biztosítani.

2.5.1.10 Pályaorientáció

Az iskoláknak - a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítanunk, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

2.5.1.11 Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világ gazdaság, a nemzet gazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Célunk, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásra utaltságát. Ennek érdekében intézményünk biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását. A fenntarthatóság gazdasági-üzleti világban értelmezhető vonatkozásai olyan fejlődési folyamatot feltételeznek, mely az önfenntartó mechanizmusok, a megújuló erőforrások révén nem csak a természettudományi műveltségterülethez, hanem a testi-lelki egészség céljaihoz is kapcsolódnak az iskolai nevelés-oktatás területén.

2.5.1.12 Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

2.5.1.13 A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

2.5.2 Kulcskompetenciák

2.5.2.1 Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a gondolatok, érzések és érzelmek kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén: családon belül, iskolában, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek stb. során.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- megfelelő szókincs
- verbális és nonverbális kommunikációs képesség
- funkcionális nyelvtan
- életkori sajátosságnak megfelelő nyelvi ismeretek
- hallott és olvasott szöveg értése és szöveg alkotása
- különböző típusú szövegekben való tájékozódás

- információk feldolgozása
- segédeszközök megfelelő használata (könyvtárhasználat, digitális technika, média, stb.)
- érvelés képessége
- empátikus képesség
- esztétikai érzék
- kíváncsiság
- tantárgyra jellemző szaknyelv használata

2.5.2.2 Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül - oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek -, az egyén szükségleteinek megfelelően.

Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a négy dimenzió (hallott szöveg értése, beszédképesség, olvasott szöveg értése és írásképesség), az egyes nyelvek és az egyén társadalmi-kulturális hátterre, környezete és igényei/érdeklődése szerint.

A Közös Európai Nyelvi Referenciakeret (KER) szerinti B1 szintű nyelvtudás elsajátítása a 12. évfolyam végén az első idegen nyelv terén olyan elvárásként jelenik meg, melyre az idegen nyelv belépésének első évfolyamától kezdve tudatosan és szisztematikusan kondicionálni kell a tanulókat.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- megfelelő szókincs
- funkcionális nyelvtan
- nyelvi stílusok ismerete
- szóbeli interakciók főbb típusainak ismerete
- az idegen nyelv nyelvtani szerkezetének és rendszerének ismerete
- kulturális sokszínűség megismerése, ismerete, etnikai másság elfogadása

2.5.2.3 Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is.

E kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést alkalmazására.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- megfelelő segédeszközök használata
- az igazság tisztelete
- a dolgok logikus okának (kauzalitás) és érvényességének megkeresése
- mindennapokban használható tudás
- problémamegoldó készség
- lényeglátás
- kíváncsiság
- egyénileg, társsal és csoportban való munkálkodás
- kreativitásanalízis - szintézis
- matematikai fogalmak ismerete
- alapvető törvényszerűségek nyomon követése: az egyes elméleti modellek igazolása a mindennapi életből merített empirikus tapasztalatok útján
- összefüggések felismerése
- tudjon érvelni, követni és értékelni tudja az érvelése folyamatát
- meg tudja megindokolni matematikai úton az eredményeket
- bizonyítások megértése
- matematikai eszköztudás szerepe a természettudományi és műszaki életpályára való szocializálás terén
- matematikai kommunikációs készség

2.5.2.4 Természettudományos kompetencia

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását nevezzük műszaki kompetenciának.

E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásaért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

A természettudományos nevelés és oktatás terén a témaanyagok gyakorlatközpontú, a tanulók életkori sajátosságaihoz adekvát módon illeszkedő megközelítése hozzájárul a motiváció hatásosabb felkeltéséhez, valamint a természettudományi és műszaki életpályára történő szocializációhoz.

Mind a tehetséggondozás, mind a felzárkóztatás és a fejlesztés terepében kiemelt fontosságú a komplex eszközök használata, a módszertan és az oktatásszervezési formák változatossága, így a természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben történő fejlesztése.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- összefüggések felismerése és kifejezése
- lényeglátás
- fogalomalkotás
- esztétikai érzék
- kreativitás
- rendszerszemléletű gondolkodás az alkalmazhatóság praktikumának vonatkozásában
- logikai képességek
- rajzoló készség
- tervezés és kivitelezés
- kulturális sokszínűség megismerése, ismerete, a nemzetiségek és a nyelvi-vallási etnikumok szerepének értékelése, a másság elfogadása
- kíváncsiság
- környezettudatosság
- környezet- és természetvédelem
- egészséges életvitel
- nemzeti tudat megalapozása
- európai azonosságtudat
- egyetemes kultúra
- az egyén legyen képes mozgósítani természettudományos és műszaki műveltségét, a munkájában és a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldása során
- bepillantás a jelen főbb kutatási tevékenységeibe
- gyakorlatias módon tudja a tudását felhasználni új technológiák, berendezések megismerésében és működtetésében, a tudományos eredmények alkalmazása során, problémamegoldásaiban, egyéni és közösségi célok elérésében
- legyen kritikus az egyoldalúan tudomány- és technikaellenes megnyilvánulásokkal szemben

2.5.2.5 Digitális kompetencia

Ez a kulcskompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- eszközök megismerése, használata
- szövegszerkesztési ismeretek
- információkeresés és kezelés
- kritikai gondolkodás az innováció területén
- kreativitás
- munka világában való eligazodás
- élethosszig tartó tanulás

2.5.2.6 Hatékony, önálló tanulás

Minden műveltségi területen a hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Ez egyrészt új ismeretek megszerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti.

A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- motiváció
- saját tanulási stratégia megismerése és alkalmazása
- önismeret
- önértékelés, illetve mások objektív értékelése
- figyelem
- segédeszközök használata

2.5.2.7 Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékorientációs, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani.

Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- egészséges életvitel
- mentális egészség
- magatartási szabályok alkalmazása
- kommunikációs képesség
- empátia
- problémamegoldó képesség
- európai tudat
- a nemzeti öntudat helyes értelmezése, mely a más népekkel, elsősorban a vallási-nyelvi etnikumokkal, nemzetiségekkel is toleráns és tárgyilagos megítélésen alapuló magatartást magába foglalja
- stressz és frusztráció kezelése
- változások iránti fogékonyság
- együttműködés
- magabiztosság
- érdeklődés
- személyes előítéletek leküzdése
- az egyén cselekvési lehetőségei a diktatúra, az elnyomás kényszerpályáján: az etikailag vállalhatatlan, megalkuvó magatartás soha el nem évülő bűn nemzetünk és emberségünk ellen
- kompromisszumra való törekvés

2.5.2.8 Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben – így a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálgató lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- az egyén személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek
- kihívások felismerése, értelmezése
- a gazdaság működésének átfogóbb megértése
- a pénz világában való tájékozódás

- a vállalkozások pénzügyi és jogi feltételeinek ismerete
- tervezés, szervezés, irányítás
- vezetés
- delegálás
- az elemzés
- a kommunikálás
- a tapasztalatok értékelése
- kockázatfelmérés és vállalás
- egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés

2.5.2.9 Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését, mely minden műveltségterületen jelentkezik.

Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása.

A művészi-alkotói szabadság korlátjaként jelenik meg mások jogai, a nemzet és az emberiség elleni, azzal megalkuvó vagy tevőlegesen közösséget vállaló magatartás elítélése és etikai alapú megítélése, különösképpen a XX. századi totális diktatúrákkal kapcsolatban.

A magyar nyelv és irodalom műveltségterületen különösen az irodalom, a dráma, a bábjáték, a művészetek műveltségterületen a zene, a vizuális művészetek, a tárgyak, épületek, terek kultúrája, a modern művészeti kifejezőeszközök, a fotó s a mozgókép fontosságának elismerése.

2.6 A nevelő-oktató munka eljárásai

2.6.1 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

A kiemelt figyelmet igénylő gyermek meghatározása az ágazati kerettörvényben 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 4.§ 13. a-b.

Intézményünk minőség szemléletének alapelve: az emberi oldal, esélyegyenlőség, önmegvalósítás, azaz a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatásának lehetősége és szabadsága. Az iskolai tevékenységrendszerünk olyan pedagógiai-pszichológiai folyamat, amely során valaki a korábnál autonómabb, spontánabb, önmagában szilárdabban bízó, önmagáért és másokért felelős emberré válik. A diák annak élményét élheti át, hogy azonos lehet saját értékével. Az integráció előkészítő sza-

kaszában mindezek az értékek már megjelennek, de teljes valójában az inkluzív oktatás tudja a fenti elképzeléseket megvalósítani.

Inklúzió a pedagógiában a befogadást értjük, amely a speciális nevelési szükséglet fogalmának újragondolásából indul ki. A személyiséghez alkalmazkodó nevelői környezetben (személyi és tárgyi) biztosítható a tanulási nehézségekkel küzdő gyermekek optimális fejlődése.

Mindezekből logikusan következik, hogy előnyben kell részesíteni az egyéni fejlesztést az osztálymunkával szemben. Kitüntetett szerephez kell jusson a kreativitás, a helyzetfelismerés és a döntési képesség, az önállóságra nevelés és a kapcsolatteremtő készség. Fontos az egyéni haladási ütem figyelembe vétele, a tantárgyi integráció, a gyermek egyéni sajátosságaira épülő ismeretek elsajátítása.

A tanulási nehézségekkel küzdő gyermek esetében általában részképesség- problémáról (tanulási nehézségről) van szó, ami teljesítménygyengüléshez, esetleg viselkedésbeli regresszióhoz vezet. A tanulási kudarc komplex jelenség, az egész személyiség problémája. Azért van szükség a **tanulási nehézségek és zavarok időbeni felismerésére**, mert a **legtöbb beilleszkedési zavar** mögött ez feltételezhető. A segítségnyújtásban az egész tantestület együttes és következetes, megértő és megsegítő szemléletére van szükség. Meg kell említeni még a hiperaktivitást és figyelemzavart, mert ezek a problémák ritkán, de párosulhatnak (a) tanulási nehézséggel és zavarral. Az ilyen problémákkal küzdő tanulóknak is állandó megerősítésre, figyelmük terelésére van szükségük, hogy az őket érő ezernyi inger közül az adott helyzetben a legfontosabbakat tudják kiválasztani. (kell, hogy kapjanak, mert elvesznek az ingerekben.) Fontos számukra az érzelmi biztonság, az egyéni foglalkozás. Az empátiás kapcsolat elengedhetetlen.

A tanulási nehézséggel küzdő tanulók (BTMN) és a tanulási zavarral küzdő tanulók (SNI) a pedagógiai szakszolgálat, valamint az országos szakértői és rehabilitációs bizottságok (a tanulási zavarral , részképesség- zavarokkal küzdő SNI tanulóink az iskola vagy a szülő kérésére a pedagógiai szakszolgálatok) által kiadott szakvélemény alapján egyéni és kiscsoportos fejlesztésben részesülnek. A fejlesztés tartalmát a szülővel egyeztetjük, annak végrehajtását folyamatos kontrollal ellenőrizzük. Az előrehaladást esetmegbeszélő foglalkozásokon az összes szaktanár részvételével követjük nyomon.

2.6.2 A tanulási, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel és zavarokkal összefüggő fejlesztőpedagógiai tevékenység

Alapja: A fejlesztő foglalkoztatás az iskolai nevelés és oktatás keretében valósítható meg (2011. évi CXCV. törvény A nemzeti köznevelésről 47. § (8)).

A fejlesztő munka eltér a „hagyományos” pedagógiai tevékenységtől. A fejlesztés nem felzárkóztat, hanem olyan képességeket fejleszt, melyek a gyerekek iskolai teljesítményét megalapozzák, javítják.

A fejlesztésbe bekerülők köre:

- Azon tanulók, akik az intelligencia szintjük alapján elvárhatóan lényegesen alacsonyabb tanulási teljesítményt mutatnak.
- A pedagógiai szakszolgálatok és a tanulási képességeket vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottságok (továbbiakban: szakértői bizottságok) tanulási képességvizsgálata alapján rész-képesség- problémákkal (zavarokkal), tanulási nehézséggel illetve zavarral, illetve másodlagosan kialakuló magatartási zavarokkal küzdenek.

A képességfejlesztést a szülő beleegyezésével és aktív támogatásával végezzük. A fejlesztés tartalmilag kiterjed mindazon részterületekre, amelyeket a szakértői bizottság megjelöl (mozgás, testséma, téri orientáció, percepciófejlesztés, stb.).

Szervezeti formái

Egyéni fejlesztés (1-3 fő),

Kiscsoportos fejlesztés (4- 6 fő),

A fejlesztés célja

Személyiségfejlődés, boldog, egészséges, erkölcsös ember

Pozitív énkép, jó kommunikációs képesség

Kompenzációs stratégiák tanítása

Erősségekre épített hétköznapi tudás átadása

Részképesség- tréningek

Érzelmi élet fejlesztése

Beszéd fejlesztése

Reedukáció a rosszul rögzült területeken (olvasás, számolás)

Részképesség- problémák (zavarok) megszüntetése

Figyelem-, viselkedési-, tanulási (zavarok) nehézségek csökkentése

Egészséges működéssel való ellensúlyozás - korrekció, kompenzálás

Ismeretek bővítése

Iskolai szerepeknek, elvárásoknak való megfelelés.

Részleges tantárgyi könnyítés esetén a tananyagba épített illetve a tananyaggal együtt haladó kompenzáló, részképességeket fejlesztő, kisebb lépésekre tagolt ismeretátadás, megerősítés.

Osztályozás alóli mentesség esetén a hiányzó funkciók és ismeretek újraépítése miatt az ismeret bővítésének a hangsúlya a reedukáción van. Az osztályszintű tananyag így kisebb jelentőséggel bír, ismeretterjesztő vonatkozásai vannak.

Módszerek

Életkori sajátosságokhoz alkalmazkodó, lehetőség szerint játékos, az érzelmi motivációra építve alakítjuk ki őket.

Kidolgozott fejlesztő programok

Erre a korosztályra már nem nagyon létezik kidolgozott fejlesztő tréning, program, sokkal inkább a gyermek igényei és a fejlesztőpedagógus repertoárjának ötvözeteként alakulnak a fejlesztő programok.

Egyéb fejlesztő terápiai

Érzékszervek működésének fejlesztése
Érzelmi intelligencia
Beszédfejlesztés
Beszédészlelés, megértés fejlesztése
Szövegértés fejlesztése
Szókincs fejlesztése
Dyslexia reedukáció
Tanulásmódszertan
Számolási nehézség fejlesztése
Disgráfia és disortográfia fejlesztése
Figyelemfejlesztő gyakorlatok
Kommunikációs készség fejlesztése
Informatika és audiovizuális technika alkalmazása

A fejlesztés fő területei

A középiskolás korosztály számára a gyengeségek, nehézségek, részképességek fejlesztésén túl, nagy hangsúlyt kap a meglévő vivő funkciókra épített kompenzációk tanítása, mindez a tananyag és a mindennapi élethez szükséges ismeretek tanításában valósulhat meg. Így a fejlesztés kiemelt területei a következők:

- Részképességek fejlesztése (látás, hallás, emlékezet, szerialitás)

- Beszéd és kommunikáció fejlesztése (beszédészleléstől a szókincsen át a szövegalkotá-sig és szövegfeldolgozásig)
- Számolási készségek fejlesztése a mindennapok problematikájába ágyazva
- Személyiségfejlesztés (a kudarcok miatt kialakult másodlagos magatartási, viselkedés-beli, önértékelési problémákban megjelenő tünetek kompenzációja, korrekciója). Ennek eredményeképpen és ezzel összhangban a foglalkozások légköre, az életkori sajátossá-gok figyelembevétele, a játékoság mind hozzájárulnak a jótékony cserehatáshoz, amely végső soron a pszichomotoros és a motoros-pszichés kiegyensúlyozott fejlődést eredményezi.

2.6.3 Beilleszkedési és magatartási zavarok

A beilleszkedési és magatartási zavar komplex jelenség, a személyiség problémája, amelyben ér-telmi, érzelmi és akarati tényezők ötvöződnek. A zavar létrejötte egy folyamat eredménye, melynek kezdete többnyire az első óvodás-iskolás években és a családi háttérben keresendő.

Általános feladatunk súlyos magatartási és beilleszkedési zavarral küzdő tanulóknál a szakértői bi-zottságokkal való kapcsolat felvétele, és szakvélemény kérése.

A szakértői bizottságok pszichológusainak javaslatai alapján, pedagógiai módszerekkel a tanuló támogatása, és kapcsolatainak javítása osztály- és iskolatársaival a pszichológus és a fejlesztő peda-gógusok közreműködésével. A kitűzött célok elérése érdekében folytatott tevékenység alatt mindvégig előttünk áll, hogy minden gyerek individuum.

A beilleszkedési zavarok okának ismeretében a problémákat három csoportba soroljuk:

- Pszichés zavarok állnak a probléma háttérében (önértékelési zavar, gyenge fékrendszer, konf-likthuskezelési deficit, sérülékeny kudarcűrő képesség, tolerancia hiány, szabálytartás hiánya), illetve különböző kompenzációs mechanizmusok, mint projekció, elfojtás, agresszivitás, stb.
- Tanulási nehézségek váltják ki a problémát (percepció, dyslexia, dysgrafia, figyelemzavar, hi-peraktivitás, kommunikáció-autisztikus jelek, a szenzomotoros mozgás fejletlensége, csak sze-kunder jellegű memória).
- Rossz vagy hiányos szocializáció okozza a problémát (túlzott engedékenységg, szeretet- és fi-gyelemhiány, túlzott elvárások stb.)

A további célok csak az okok (részleges) elhárításával érhetők el, ennek megfelelően a fenti cso-portok mindegyike számára más-más feladatok adódnak.

Fő célunk minden gyermek számára lehetővé tenni az optimális intellektuális és érzelmi fejlődést, a testi-lelki és szociális kibontakozást, hogy belső harmóniában, önmagával és környezetével egyen-súlyban éljen.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
I. Pszichés zavarok esetén: az adott diszfunkció csökkentése, esetleg megszüntetése a korábbi fejlődési szakaszban gyökerező hiányosságok és torzulások feltárása, rendezése, újratanulása. Érzelmi életük egyensúlyban tartása, sikereik és kudarcaik egészséges feldolgozásának segítése. A kompenzáló magatartásformák elhagyása.	Az okok (diszfunkció) felkutatása különböző diagnosztikai módszerekkel (pszichológus). A diszfunkció kezelése megfelelő terápiákkal: - személyiségfejlesztés egyéni és csoportos tanácsadás, - kommunikáció szerepjátékok szerepátvitel szituációs játékok	Életkorának megfelelően a gyermek is értse meg a problémát. Érezze szükségét és fogadja el a segítségnyújtást. Kooperáljon (tanácsadó- kliens kapcsolatban). Csökkenjenek a szorongások. A megküzdő mechanizmusok erősödjenek. Érzelmi reakcióik a helyzethez adekvátak legyenek. Kompenzáló mechanizmusaik száma és intenzitása csökkenjen.
II. Tanulási zavar esetén: A tanulási nehézség csökkentése vagy megszüntetése (ez feltételezi az ezt kiváltó ok megszüntetését).	A tanulási zavart kiváltó okok felderítése és kiküszöbölése a fejlesztő pedagógusok által. Képesség és készség szint felmérés. A támasztott követelmények pontos, objektív meghatározása az egyén lehetőségeihez mérten. A teljesítményorientáltság csökkentése. Oldott, bensőséges, szeretetteljes légkör megteremtése. Valamennyi apró, pozitív irányba történő változás megerősítése. A negatív kompenzáló magatartás ignorálása, más kompenzációs lehetőségek feltárása, az okok megszüntetése. Törekvés a szülőkkel való együttműködésre.	A fejlesztő, a fejlesztett, a szaktanár és a szülő összmunkája eredményeként fejlődés, változás mutakozzék. (A fejlődés mértéke és ritmusa problémánként és tanulónként változó.) Legyen látható eredménye a fejlesztésnek az adott tanuló korábbi szintjéhez képest.
III. Szocializációs zavar esetén: mivel a problémák a gyermek rendszerint a korai szocializáció rendellenes tanulási folyamatából, illetve a családi diszfunkciókból vagy	Fontos, az életkori sajátosságok ismeretében, az iskolás gyermekről elvárható viselkedésformák, és a még nem követelhető kontroll szétválasztása.	Tudja, hogy mit várnak el tőle. Döntéshelyzetben tudjon jó és rossz, helyes és helytelen között választani.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
a szűkebb környezetéből erednek, ezért a problémából adódó zavarokat csupán csökkenteni tudjuk, de megszüntetni nem. Célunk tehát a kompenzálás és a kooperáló szülők segítése a nevelési kérdésekben.	Pontos meghatározása annak, amit elvárunk a gyermektől és ennek a gyermek számára jól érthető (életkorának megfelelő) közlése. Feladatunk a pozitív modellnyújtás, a pozitív megerősítés és a minősítés. A gyermekben rejlő pozitív értékek kiaknázása. Szeretetteljes, meghitt légkör megteremtése.	Legyen képes elfogadni és követni a pozitív modellt. Érezze tanárai, nevelői jó szándékát.

2.6.4 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése az iskola szaktanárai által

Alapja: vegyék figyelembe a tanuló speciális igényeit és támogassák egyéni képességeikhez igazodó, legeredményesebb fejlődését ((2011. évi CX. törvény A Nemzeti Köznevelésről 3. § (6)). valamint a tanuló felzárkóztatásáról szólóban pont (2011. évi CX. törvény A Nemzeti Köznevelésről 62.§ (1) b

- külön – egyéni – kiscsoportos foglalkoztatás szervezése
- IKT eszközök bevonása a tanulási-tanítási folyamatba
- egyéni tanterv, egyéni haladási tempó, egyéni számonkérés (írásban vagy szóban)
- kooperatív technikák
- egyéni konzultációs lehetőségek
- differenciált rétegmunka
- segédeszköz használata
- belső vizsgák és az érettségi vizsga szervezésénél egyéni igények figyelembevétele a Knt. alapján.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
Dysgrafia, dyslexia esetén: Az írás, olvasás elsajátításának, tanulási zavarainak csökkentése. Az elmaradások mielőbbi felismerése, korrigálása. Súlyosabb esetekben speciális	Dysgrafia, dyslexia korrekciója: A fejlesztő pedagógus foglalkozásai, írástechnikai gyakorlatok térbeli tájékozódás, kommunikációs képesség fejlesztése, korrekciója. képzeletfejlesztés,	A gyerekek legyenek tisztában problémáikkal. Fogadják el az erre irányuló javítást, segítséget Működjenek együtt mindenkori

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
szakemberhez kell juttatni a tanulót (pszichológus, logopédus, szakorvos, a szakértői bizottság szakemberei stb.)	szövegértés fejlesztése.	segítőjükkal, tanáraikkal, szakemberrel.
Dyscalculia esetén: A nehézségeket előidéző okok enyhítése. A tünet intenzitásának csökkentése. A lemaradás korrigálása. Legyen képes a tanuló a matematikai gondolkodás elsajátítására korosztályának megfelelően.	Diagnosztizálást követően, a legrövidebb időn belül a korrekció megkezdése. Fejlesztő pedagógus: korrigáló kiscsoportos fejlesztő foglalkozással (méret, mennyiség, számfogalom kialakítása), logikus gondolkodás fejlesztése (következtetések, ok-okozat stb.), a sikertelenség, a kudarcélmény minimálisra csökkentése, az érteshez szükséges szókincs biztosítása, megértés gyakoroltatása (elemzés, összehasonlítás), figyelem korrekciója (memória-fejlesztés), önkontroll fejlesztése, kialakítása (önértékelés).	A tanuló legyen partnere segítőinek. Gyakorlásaival önállóan is próbálkozzon problémája megoldásával. Legyen tisztában lehetőségeivel és képességeivel. Vállalja a küzdelmet, érezze, hogy ne marad egyedül, mert ebben is segítjük őt.

2.6.5 Tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetség- és a képességek kibontakoztatása szempontjából elsődleges, hogy tanulóink versenyképes, használható, gyakorlatias tudásra tegyenek szert. Mindehhez szükséges az egyéniség, személyiség erőteljesebb fejlesztése. A magasabb szintű gondolkodási képességek erősítése, a természeti és gazdasági jelenségek értelmezése, a probléma- megoldási technikák megismertetése, igazi műveltségélményhez juttatás.

Tehetségen azt a velünk született, adottságokra épülő, majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakoztatott képességeket értjük, amely az emberi tevékenység egy bizonyos, vagy több területén az átlagosat túlhaladó teljesítményt tud létrehozni.

A tehetség jellemzői: átlagosnál magasabb intelligencia, magas fokú kreativitás, a következtetés képessége, önálló útkeresés, szorgalom és kitartás, előítéletektől való mentesség, bizonytalanság tolerálása, becsvágy, kockázatvállalás, divergens gondolkodás, folyamatos kommunikáció.

A tehetség kibontakoztatását serkenti:

- a megfelelő légkör megteremtése,
- a motiváció, a pedagógus ösztönző attitűdje,
- a bizalom,
- a megfelelő szervezeti strukturaltság,
- a játékosság.

A képesség- és készségfejlesztés az iskola minden pedagógusa számára állandó feladat. Olyan tevékenység, amely az iskolai munka minden színterén állandóan jelen van. Különös hangsúlyt fektetünk a tehetséges gyermekekkel történő foglalkozásra, amennyiben erre nincs lehetőség az iskola keretein belül, a valamiben kimagasló teljesítményt nyújtó tanulóinkat oda irányítjuk, ahol a tehetségüknek, képességüknek a legmegfelelőbb fejlesztést, foglalkozást kaphatják.

A tehetséggondozás szervezeti formái

- A tanítási órán differenciált feladatok biztosítása. Megvalósulhat a tantervdúsítás, tananyag gazdagítás. Egyes anyagrészekkel elmélyültebben foglalkozhatnak, gazdagíthatják a követelményrendszert, projektet készíthetnek, gyűjtő- és kutatómunkát végezhetnek.
- Emelt óraszámú tantárgyak tanítása (nyelvek)
- Pályázatok
- Képzőművészeti kiállításokon történő részvétel saját munkával
- Versenyekre felkészítés (iskolai, kerületi, budapesti, országos)
- Vetélkedők szervezése
- Szaktáborok, nyelvi táborok, projekt táborok

Tevékenység	Módszer	Felelős	Határidő
A tehetség felismerése	megfigyelés	tanár, szaktanár, osztályfőnök, szabadon választott óra	folyamatosan
	speciális képességeket mérő tesztek	tehetségfejlesztő pedagógus, pszichológus	tanév eleje
	a tehetség felismerését szolgáló tudatos szituációk tervezése, használata	adott szakórákon a felelős szak-tanárok	folyamatosan
Tehetség/ képességfejlesztés (iskolán belül)	egyéni fejlesztés	a fejlesztést végző pedagógus, szaktanár	folyamatosan

Tevékenység	Módszer	Felelős	Határidő
	differenciált tanórávezetés speciális feladatok kiosztása fakultáció emelt szintű képzések versenyeztetés, a tehetség kipróbálását elősegítő szak- irányú iskolai, kerületi, fővárosi, országos verse- nyeken	minden pedagógus adott szaktanár, osztályfőnök, szabadon választott óra, fakul- tációvezető szabadon választott óra vezetők iskolavezetés, érintett szaktaná- rok szaktanár, szakkörvezető, sza- badon választható órák vezetői,	folyamatosan folyamatosan folyamatosan folyamatosan folyamatosan
Tehetség/ képesség fejlesztés (iskolán kívül)	kapcsolatok kialakítása felsőoktatási intézmények- kel, különböző szakmai szervezetekkel, szakiskolák- kal, sportegyesületekkel, javaslattétel a tehetséges tanulók további fejlődésére projektoktatás nemzetközi projektek speciális előadások, szakmai programok, kirán- dulások, csere-utak szerve- zése a tehetséges tanulók számára,	minden pedagógus projektvezetők adott szaktanár, szakkörvezető, fakultációvezető,	folyamatosan folyamatosan
A fejlesztés hatékonysá- ga, értékelése	versenyeredmények, belső vizsgák, kompetenciaméré- sek összegzése, értékelése felvételi eredmények érté- kelése	iskolavezetés, munka- közösségvezetők Szaktanárok, osztályfőnökök	félévkor és év végén

Pályaorientáció

A tehetséggondozáshoz szorosan kapcsolódó feladatunk, hogy a tanulókat tehetségüknek, személyiségüknek megfelelő pályák felé irányítsuk. E cél elérése érdekében osztályfőnöki órák keretében, valamint a tanórán kívüli tevékenységek során,

- a szülők bevonásával törekszünk az egyes foglalkozások reális megismertetésére, akár előadások, akár munkahelyek látogatása során,
- faliújságon is tájékoztatjuk a diákokat az egyes felsőoktatási intézményekben folyó képzésről, a felvételi követelményekről,
- lehetővé tesszük az egyetemek, főiskolák nyílt napjainak, illetve a különböző oktatási börzék, rendezvények látogatását,
- régi diákok meghívása osztályfőnöki órákra ill. szakórákra (beszámoló a felvételi buktatásról, kinek ajánlja az adott oktatási intézményt, bennmaradás feltételei, személyes tapasztalatok összegzése)

2.7 Közösségfejlesztés

A közösséghez való viszonyrendszer fejlesztése:

- szocializációs készség fejlesztése (kötődés, empátia, tolerancia, segítségnyújtás);
- érdekérvényesítési, együttműködési képesség fejlesztése;
- magatartás fejlesztése, melynek legmagasabb rendű eleme: a jellem. A jellemfejlesztés az erkölcsi nevelés területein realizálódik.

Fontos a személyiség egyes részterületeinek és a teljes személyiségfejlődésnek a harmóniája. A **személyes motívumok** fontos szerepet játszanak az **életmód** szabályozásában.

Fejlesztendő személyes motívumok:

- önérvényesítési motívumok (konfliktuskezelés, tolerancia, esélyegyenlőség, egészséges életmód);
- szuverenitás motívuma (önálló döntésre, cselekvésre, tevékenységre való vágy);
- önbecsülés, önbizalom, önszeretet motívuma.

Tevékenység	Elvek/módszerek	Felelősök	Határidő
Intellektuális szükségletek fejlesztése.	Motiváció; szemléletesség; komplexitás; differenciálás.	Szaktanárok	Egész évben folyamatosan.

Értelmi képességek fejlesztése.	Folyamatos visszajelzés; kompetenciák fejlesztése; a gondolkodás fejlesztése; képességfejlesztés; differenciálás; kooperatív módszerek; interaktív óravezetés	Szaktanárok	Egész évben folyamatosan.
Esztétikai szükségletek fejlesztése	Elsősorban az ének, rajz irodalom, művészetek, média órákon az alkotásvágy felkeltése. Az élménybefogadás szükségének motivációs kialakítása. Szemlélődő magatartás kialakítása. Tárlatok, hangversenyek látogatása.	Szaktanárok (ének, rajz, magyar, művészetek, osztályfőnökök), fakultációvezetők.	Egész évben folyamatosan.
Magatartás fejlesztése	Dramatikus órák; differenciálással, csoportmunka, az adott szaktárgynál koncentrációval projektmunka	Pszichodráma asszisztens, pszichológus, szaktanárok, osztályfőnökök	Egész évben folyamatosan.
Életmód szabályozása	Emberismeret, osztályfőnöki óra, testnevelésóra, biológia, földrajz és egyéb tantárgyi koncentráció; mentális nevelés	Szaktanárok, osztályfőnökök	Egész évben folyamatosan.

2.7.1 A közösségfejlesztés céljai

Pozitív értékrendet magáénak valló kisebb közösségek, pl. osztályok és nagyobb – pl. évfolyamok és az egész iskola tanulóiból álló – közösségek szervezése, kialakítása, fejlesztése.

Minden iskola feladata, hogy kialakítsa az iskolai közösség egyéni arculatát. Ennek keretében: a tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

Közös célunk, hogy a közösség a tagjainak együttműködésével hozzon létre értékeket, teremtsen hagyományt és ápolja is azt: tanulmányi és egyéb (pl. szelektív hulladékgyűjtés, környezetvédelmi) versenyek, megemlékezések nemzeti ünnepeinkről, rendezvények, pl. Mikulás, karácsony, sportnap, esélyegyenlőségi nap, emberjogi nap, fordított nap, szalagavató bál, ballagás, színházi előadások megtekintése, múzeumlátogatás, kirándulások szervezése.

Célunk, hogy a közösségi célokért tenni akaró, aktív gyerekekből álló, demokratikus elvek alapján működő közösségeket hozzunk létre. Olyan közösségeket, amelyek tagjai ismerik és betartják az isko-

lai szabályokat, pl. a házirendet. Magukénak vallják az iskola értékrendjét. Óvják az iskola berendezéseit, eszközeit.

Fő törekvésünk az önkormányzás képességének kialakítása, amelynek keretében: a tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

Olyan osztályközösségeket fejlesztünk, ahol a gyerekek tisztelik társaikat és a felnőtteket, elismerik egymás eredményeit. Elfogadják és tisztelik egymás személyiségét, toleránsak a problémával küzdő társaikkal szemben, segítik őket a nehézségek leküzdésében, az esetleges kudarcok elviselésében.

2.7.2 Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Alkalmazási terület:

Az iskola valamennyi tanulója (9-13. évfolyam)

A folyamat leírása:

Tevékenység	Módszer	Felelős	Határidő
9. osztályok indítása, közösséggé szervezése	Megfigyelés, közösségi célok, tervek meghatározása, gólyanap, önismereti foglalkozások	Osztályfőnökök Szaktanárok	I. félév
Az iskolai szabályok – házirend – betartása, a Budenz József Alapítványi Gimnázium értékrendjének belsővé válása	A házirend ismertetése, a nevelési helyzetek elemzése, értékelése. Példamutatás.	Pedagógusok	Tanév elején és folyamatosan.
„Együttés” élmény, hagyományok teremtése, ápolása	Tanulmányi, művészeti, környezetvédelmi, sportversenyek. Ünnepségek, rendezvények: Mikulás, karácsony, szalagavató bál, fordított nap, ballagás, színház-, mozi-, koncert- múzeumlátogatás, tanulmányi kirándulás, projektáborok, sí táborok, stb.	Iskolavezetés, munkaközösség vezetők, pedagógusok Osztályfőnökök	Munkatervben meghatározott időpontban.

2.8 A teljes körű egészségfejlesztés iskolai programja

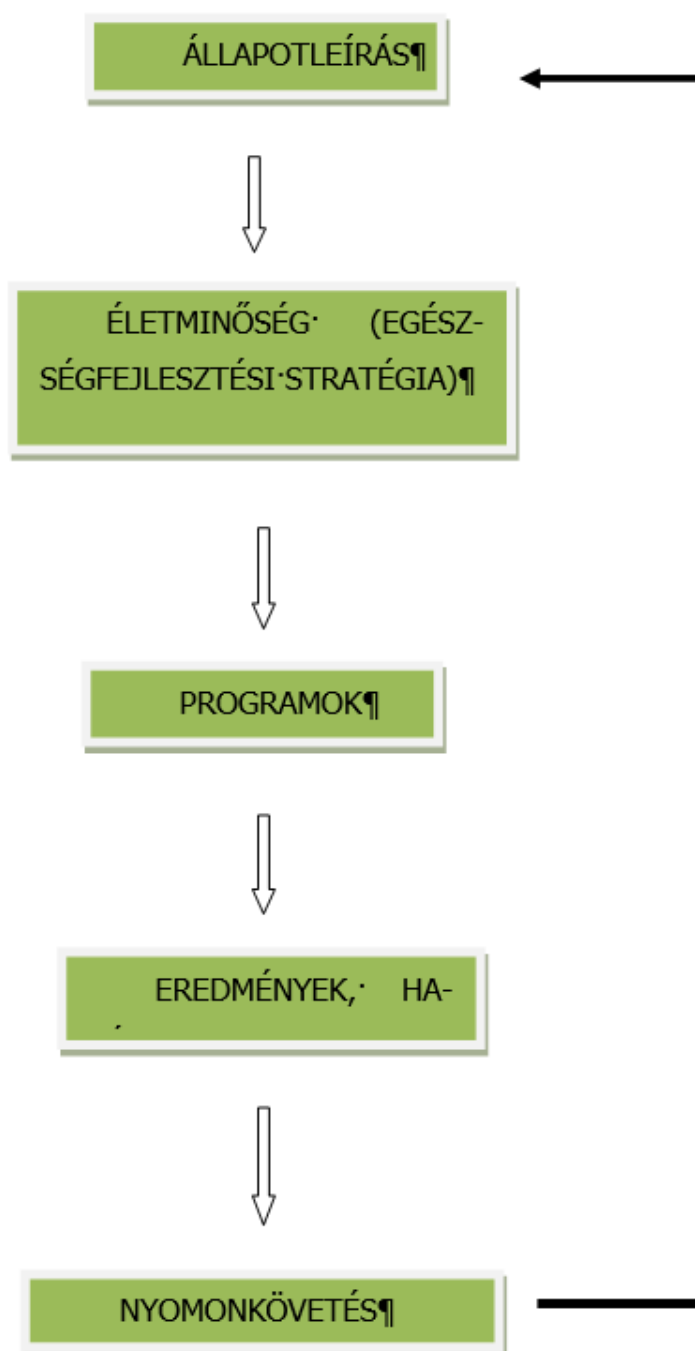
Az iskolai egészségfejlesztési program hatékonyságának kritériumai

Az iskolai egészségfejlesztés akkor hatékony, ha teljeskörű. Ez az alábbiak teljesülését jelenti:

- ha nem szűkül le egyik-másik beavatkozási területre, hanem mindegyik fő egészség-kockázati tényezőt befolyásolja;
- ha nem szűkül le egy-egy akció időtartamára, hanem az iskola mindennapi életében folyamatosan és rendszeresen jelen van;
- ha nem szűkül le egy iskolai közösség valamelyik részére, hanem az egészségfejlesztést megvalósító iskola minden tanulója részt vesz benne;
- ha nem szűkül le a tantestület egyes tagjaira, hanem a teljes tantestület részt vesz benne;
- ha nem szűkül le az iskolán belüli közösségre, hanem bevonja a szülőket és az iskola közelében működő, erre alkalmas civil szervezeteket, valamint az iskola társadalmi környezetét (pl. fenntartó) is.

A megvalósítás alapvető irányai:

1. Mindennapos testnevelés megvalósítása
2. Egészségfejlesztő – szemléletformáló – iskolai programok megvalósítása a tanulók egészségének védelme, valamint az egészséges életmód és a testmozgás iránti igény viselkedésbe épülése érdekében.
3. Komplex intézményi mozgásprogramok és kapcsolódó egészségfejlesztési alprogramok kimunkálása
4. Szabadidős közösségi mozgásprogramok és kapcsolódó egészségfejlesztési alprogramok megvalósítása az iskolán kívüli szereplők bevonásával

Az egészségfejlesztési program elkészítésének folyamata és a PDCA ciklus

A teljes körű egészségfejlesztési program az iskola közössége életminőségének, életfeltételeinek javítását szolgáló, az intézményi közösséghez tartozók közös akaratát összegző cselekvési program, melynek közvetlen és közvetett célja az életminőség, ezen keresztül az egészségi állapot javítása, olyan új közösségi problémakezelési módszer, amely az érintettek aktív részvételére épít.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi négy egészségfejlesztési alapeladat rendszeres végzését jelenti - minden tanulóval, a nevelőtestület és a szülők bevonásával, a nevelési-oktatási intézmény partneri kapcsolati hálóban szereplő kliensek ésszerű bevonásával:

- egészséges táplálkozás megvalósítása;
- mindennapi testnevelés/testedzés minden gyermeknek (ennek részeként sok más szakmai elvárás közt jól végzett tartásjavító torna, relaxáció és tánc is);
- a gyermekek érett személyiséggé válásának elősegítése személyiségközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával;
- számos egyéb téma között környezeti, médiatudatossági, fogyasztóvédelmi, balesetvédelmi és családi életre nevelést is magában foglaló egészségfejlesztési (modulszerű) tantárgy hatékony (= bensővé váló) oktatása.

2.8.1 Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában:

- Az egészség fogalma.
- A krónikus beteg egészsége.
- Az egyén és az őt körülvevő közösség egészsége: felelősségünk.
- A környezet egészsége.
- Az egészséget befolyásoló tényezők.
- Szájhigiénia.
- A jó egészségi állapot megőrzése.
- A betegség fogalma.
- Megelőzhető betegségek.
- A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata.
- Az egészséges táplálkozás - helyi termelés, helyi fogyasztás összekapcsolása.
- Lelki eredetű táplálkozási zavarok.
- A beteg ember táplálásának sajátosságai.
- A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata.
- Az egészséghez szükséges testmozgás.
- A szervezet fejlődése testmozgással és annak hiányában.
- A felnőtt szervezet működése testmozgással és annak hiányában.
- Gerincvédelem, gerinckímélet.

- Balesetek, baleset-megelőzés.
- A lelki egészség.
- Önismeret, önértékelés, a másikat tiszteletben tartó kommunikáció módjai, ennek szerepe a másik önértékelésének segítésében.
- A két agyfélteke harmonikus fejlődése.
- Az érett, autonóm személyiség jellemzői.
- A társas kapcsolatok.
- A nő szerepei.
- A férfi szerepei.
- A társadalom élete, a társadalmi együttélés normái, illem és etika, erkölcs.
- A családi élet - kapcsolat a család tagjai között; közös tevékenységek.
- A gyermekáldás.
- A várandósság alatti hatások a gyermek fejlődésére.
- A gyermek fejlődését elősegítő viszonyulás a gyermekhez - családban, iskolában.
- A szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játék-szenvedély, internet- és tv-függés).
- Művészeti és sporttevékenységek lelki egészséget, egészséges személyiségfejlődést és tanulási eredményességet elősegítő hatásai.
- A média egészséget meghatározó szerepe.
- Médiatudatosság, a médiafogyasztás egészségvédő módja.
- Fogyasztóvédelem.
- Az idő és az egészség, bioritmus, időbeosztás.
- Tartós egészségkárosodással élő társakkal együttélés, a segítségre szorulóknak segítése.
- Iskola-egészségügy igénybevétele.
- Az egészségügyi ellátórendszer többi elemének igénybevétele.
- Otthoni betegápolás.

2.8.2 A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi részterületeken jelentkező hatások révén eredményezi a hatékonyság növekedését (indikátor-tényezők):

- a tanulási eredményesség javítása;
- az iskolai lemorzsolódás csökkenése;
- a társadalmi befogadás és esélyegyenlőség elősegítése;
- a dohányzás, az alkoholfogyasztás, a kábítószer-fogyasztás és egyéb szenvedélyek elsődleges megelőzése;
- bűnmegelőzés;
- a társadalmi kapcsolatok javulása a kortársakkal, szülőkkel, pedagógusokkal;
- az önismeret és önbizalom javulása;
- az alkalmazkodókészség, a stresszkezelés, a problémamegoldás javulása;
- érett, autonóm személyiség kialakulása;
- a krónikus, nem fertőző megbetegedések (lelki betegségek, szív-érrendszeri, mozgásszervi és daganatos betegségek) elsődleges megelőzése;
- a társadalmi tőke növelése.

A Budenz József Alapítványi Gimnázium az **egészséges napirend** kialakítását is szorgalmazza.

- Arányos napi terheléssel.
- Szünetekben/óraközi szünetben javasoljuk a levegőztetést, a szabadban eltöltött szünetet.
- Minden szünetben kötelező a tanteremben a szellőztetés.
- A tanórákon a tanterem világítása megfelel az elvárásoknak.
- Csökkentjük az erős zajt, károsító hatására felhívjuk a figyelmet.
- Felhívjuk a figyelmet a kényelmes ruházat viselésére.

2.8.3 Az egészséges környezet

- Az egészséget támogató környezet kialakítása ld.: környezetnevelési program
- Az élelmiszerek által közvetített megbetegedésre való felkészülés
- Előadások szervezése
- Drogprevenció
- Információgyűjtés;
- előadók, kortárssegítő csoportok kialakítása;

- osztályfőnöki órák;
- emberismereti órák;
- szülőknek szervezett előadások.

Az iskola egészségügyi szakemberei: védőnő, iskolaorvos.

Az iskolaorvos és a védőnő közösen végez komplex szűrővizsgálatokat a 9., 11. osztályokban. Feladatuk még: a szakrendelésre küldöttek leleteinek begyűjtése és gyógytestnevelési besorolások elvégzése.

Korcsoport	Szűrések
9. 11. oszt.	látásélesség
9. oszt.	színlátás
9. oszt	hallásvizsgálat
9. 11. oszt.	golyvaszűrés
9. 11. oszt.	mozgásszervek, orthopédia: gerinc, lúdtalp, súly-és magasságmérés
9. 11. oszt.	vérnyomásmérés

Aktív testmozgások

- Sportkörök

Sportköreinket az adott tanéveleji igényfelmérés alapján szervezzük.

Lehetőségeink: kosárlabda, falmászás, floorball, röplabda, futball.

- Szabadidő kibővítése

Kerti pálya használata, síelés, korcsolyázás, úszás, stb.

2.8.4 Balesetmegelőzés

	Módszer	Felelősök	Határidő
Általános baleset-védelmi helyzetek, szabályok az iskolában.	Baleset megelőzésére, felkészítés a balesetveszélyes helyzetek felismerésére, elkerülésére. Tilos és elvárható magatartásformák ismertetése életkoruknak és fejlettségi szintjüknek megfelelően.	Osztályfőnökök - az ismeretétés tényét, tartalmát dokumentálni kell.	Szeptember, első tanítási nap.
Baleset megelőzés az iskolán kívül, külső helyszíneken.	Tanulmányi kirándulások, sítáborok, nyári táborok. Balesetveszélyes helyzetek a víz mellett, vizeken.	Osztályfőnökök Kísérőtanárok Testnevelő	Az aktualitásnak megfelelően.
Balesetvédelem a szakórákon.	Kémia, fizika óra: a kísérletekhez szükséges anyagok és eszközök szakszerű, balesetmentes használata. Testnevelés: a sporttevékenységek sérülése nélküli végzése.	Szaktanárok	Első tanórán, folyamatos
Elsősegélynyújtás oktatása.	Biológia és testnevelés órák keretében.	Biológia és testnevelő tanárok	Az óra anyagába építve.

2.8.5 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély azonnali segítségnyújtás vagy beavatkozás, amelyet a sérült kap valamely sérülésére vagy hirtelen egészségkárosodása miatt, a mentők, orvos vagy más személy megérkezése előtt.

Az elsősegélynyújtás képessége tudáson, begyakorláson és tapasztalaton alapul.

Egy elsősegély tanfolyam nagyban növeli az önbizalmat és cselekvőképességet. Az ott kapott alapos felkészítés segít uralkodni az érzelmeken, és sok nehéz helyzeten átségit.

Jó alkalmat teremtenek az iskolai egészségnapok nagyszámú tanulócsoport előtti szemléltető elsősegélynyújtó ismeretanyag bemutatására.

Minden osztály számára fontos, hogy az iskola megfelelő számú elsősegélynyújtó ládával rendelkezzen, melyet nemcsak a mindennapok, de a kirándulások és egyéb rendezvények alkalmával is tudnak használni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegélynyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten - tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

- az iskola igyekszik kapcsolatot kiépíteni az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével;
- támogatjuk a pedagógusok elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésekre való jelentkezését.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
Biológia	- rovarcsípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés

	- komplex újraélesztés
Kémia	- mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás - szénmonoxid mérgezés
Fizika	- égési sérülések - forrázás - áramütés
Testnevelés	- magasból esés, ficamok, rándulások, szívmegállás, törések, fejsérülések, agyrázkódás

Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- minden évben egy alkalommal elsősegély-nyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat, a Magyar Ifjúsági Vöröskereszt vagy az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületének bevonásával;
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegélynyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése a tanulók számára.

2.9 Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos intézményi feladatok

Az iskola szereplői:

Az iskola szereplői közötti együttműködés és a kapcsolattartás szervezeti rendjét az SZMSZ szabályozza.

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő-oktató munka egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül, melyhez elengedhetetlen a szülői közösség aktív részvétele.

Mindez az iskola szereplőinek – a tanulóknak, a pedagógusoknak, a szülőknek – hatékony együttműködéséhez kötött, s egyes intézményi pedagógiai feladatok megvalósítása révén érhető el.

A tanulók, annak érdekében, hogy:

- megismerhessék és gyakorolhassák a demokrácia elemeit;
- érvényesíthessék jogaikat és kötelességeik teljesítéséhez segítséget kaphassanak;
- gyakorolják a demokratikus munkakultúrát, a pozícióval járó felelősséget, a közösség szolgálatát, az alkalmazkodást az eltérő nézetekhez;
- a tanuló egyéni problémáival keresse meg tanárát;

az intézmény feladata ezen a téren, hogy:

- az osztályközösségek, a diákképviselői fórumok és az iskolagyűlés működésének pedagógiai tartalmú tevékenységét elősegítse és koordinálja;
- az osztályfőnöki órák tartalmi kereteit adó tematikus célokat meghatározza;
- az éves munkatervben ütemezettnek szerint a közösségfejlesztés tanórai és tanórán kívüli programjait megvalósítsa.

A pedagógusok, annak érdekében, hogy:

- kollégáikkal, a szülőkkel, de főleg a tanulókkal a mindennapos kapcsolattartásuk sikeres és eredményes legyen, érzékeljék a felmerülő problémákat, hallgassák meg véleményüket, javaslataikat;
- rendelkezzenek alkalmazható és ténylegesen is alkalmazott kommunikációs-, döntési-, szervezési- és elemzőképességgel.

az intézmény feladata:

- kialakítani a kapcsolattartás kommunikációs csatornáit és azok hatékony működtetésének feltételeiről gondoskodni;
- a szakmai műhelymunkák intézményén keresztül a nevelési-szakmai együttműködés lehetőségeit megteremteni az iskolavezetés bevonásával és aktív részvételével;
- a diákképviselőt és az osztályközösségek pedagógusokkal való hatékony konzultációjának terét megteremteni;
- a pedagógusok és a tanulók, valamint a szülők között a nevelési tartalmak alakítása vonatkozásában a folyamatos érintkezés lehetőségeit megteremteni (szülői fórumok, egyeztető fórumok);
- a hatékony kapcsolattartás, továbbá a közösségformálás és -fejlesztés céljait szolgáló pedagógusképzési formákat az anyagi lehetőségeknek megfelelően kezelni a továbbképzési és beiskolázási tervek kialakításánál.

A szülők (gondviselők) annak érdekében, hogy:

- mindenkor bizalommal fordulhassanak véleményeikkel, javaslataikkal vagy problémáikkal a pedagógusokhoz;
- kapjanak támogatást az iskolától problémáik megoldásához;
- együttműködhessenek a pedagógusokkal gyermekük nevelésében.

az intézmény feladata:

- a partnerközpontú hálózat kiépítése a szülőkkel, az érintettek nevelésével kapcsolatos kérdések megvitatásának folyamatába való minél szélesebb körű bevonásával;
- igazgatói tájékoztatás a szülői összejövetelek alkalmával;
- a szülőkkel való találkozás alkalmával a családi nevelés és a gyermek pozitívumait erősíteni, őszinte légkört kialakítani, hogy a szülő elmondhassa a véleményét;
- a szülők bevonása az intézmény különféle programjaiba.

2.10 Gyermek-és ifjúságvédelmi feladatok

Az iskolai gyermekvédelem komplex és preventív tevékenységi rendszer, amelyet a gyermeki szükségletek (szeretet, biztonság, esélyegyenlőség, egészségvédelem) és jogok kiteljesítésére való folytonos törekvés jellemez.

Ez a tevékenység nagyfokú érzékenységet, empátiát, tapintatot, szakértelmet igényel.

Csak akkor lehet eredményes, ha a gyermekek mindenek felett álló érdekének érvényesítését tartjuk elsődlegesnek, és ennek kapcsán szoros együttműködés alakul ki valamennyi résztvevő között.

A gyermekvédelemnek alapvetően két nagy területe van:

- Az egyik a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulókkal való törődés. Környezetünkben a veszélyeztetésnek és a hátrányos helyzet kialakulásának többféle formája jelenik meg. Családok szétesése, munkanélkülivé válás, érzelmi, erkölcsi elhanyagottság, egészségügyi problémák, tanulási nehézségek, magatartászavarok.
- A másik terület az intézmény valamennyi tanulóját érintő preventív és felvilágosító tevékenység. Ez akkor lesz hatásos, ha az ártalmak és veszélyek bemutatásával párhuzamosan felvértezzük tanulóinkat a védekezési lehetőségekkel. Hasznos tevékenységek, tartalmas életcélok felé irányítjuk figyelmüket.

A folyamat megnevezése:

Gyermek-és ifjúságvédelem

Alkalmazási terület:

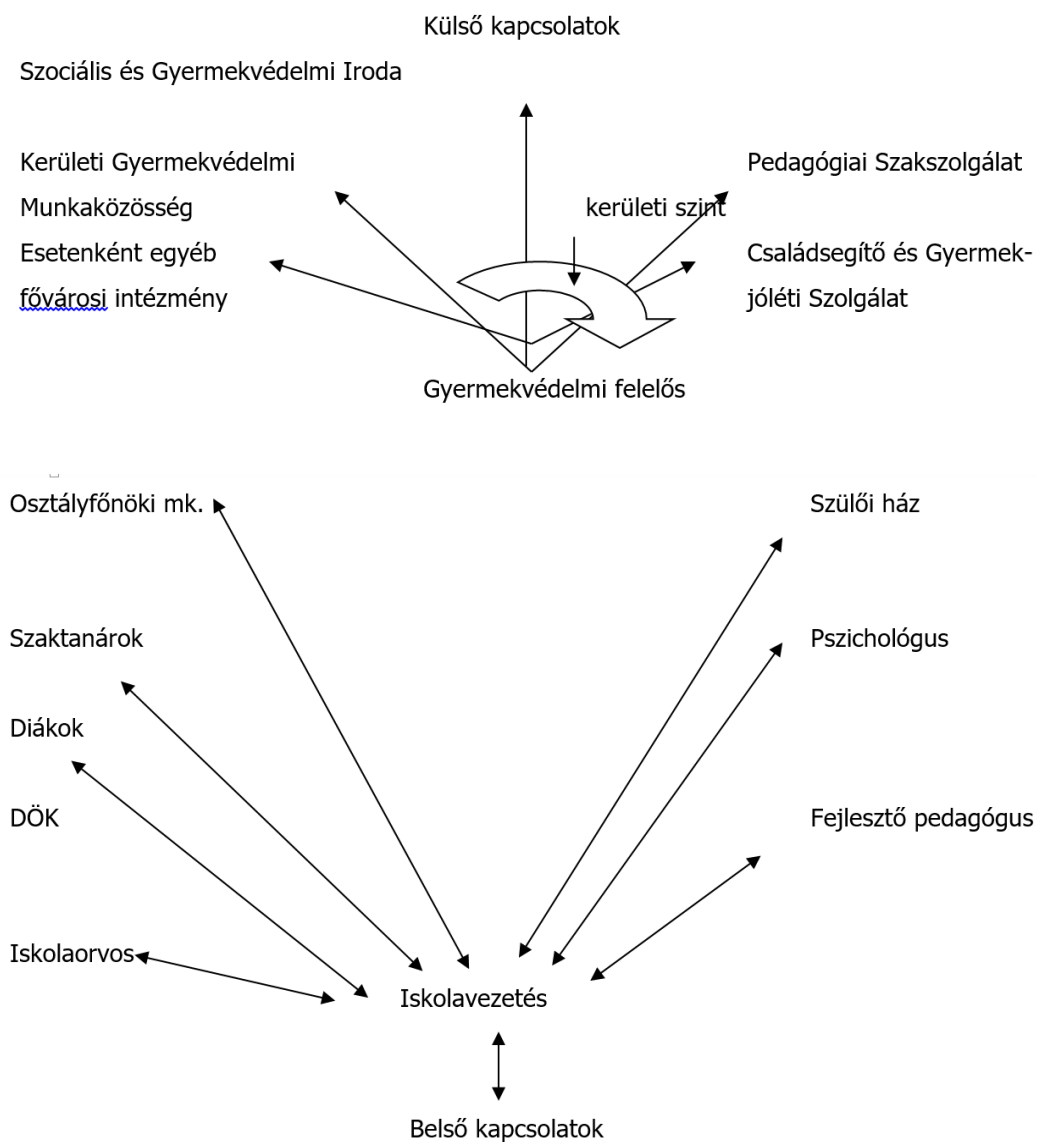
- az iskola valamennyi tanulója
- kiválasztott tanulók (rászorultság szerint)

A folyamat leírása:

Tevékenység	Módszer	Felelős	Határidő
A veszélyeztetett és a hátrányos helyzetű tanulók kiszűrése	tájékoztató, megfigyelés, beszélgetés	Gyerm.véd.felelős, osztályfőnökök, szaktanárok, pszichológus, védőnő	szeptember végéig átfogó, utána folyamatos
Egészséges életmód, kulturált szabadidő, bűnmegelőzés, drog prevenció, függőségek,	előadások, programok, önismeret és emberismeret óra, beszélgetések viták	Gyerm. véd. felelős, osztályfőnökök, szaktanárok, külső előadók,	folyamatos

Osztályok év eleji és igény szerinti látogatása, fogadóórák diákoknak és szülőknek, kapcsolat a DÖK-kel	tájékoztatás, beszélgetés	Gyerm. véd. felelős	flyamatos
Aktív részvétel iskolai értekezleteken, megbeszéléseken, az iskola képviselte külső programokon, rendezvényeken		Gyerm. véd. felelős	flyamatos
Szükség esetén kapcsolat felvétel a külső, gyermekeket segítő kerületi intézményekkel	egyeztetés, megbeszélés	Intézményvezető, osztályfőnök	flyamatos

A gyermekvédelmi felelős kapcsolatrendszere

2.10.1 Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Szociális hátránnyal küzdő tanulóink számára több lehetőséggel szolgálunk:

- Év folyamánként egy tanuló tandíjmentességben vagy tandíjkedvezményben részesül.
- A tankönyvellátásról szóló törvény alapján a szociálisan rászoruló tanulók számára ingyenes tankönyvellátást biztosítunk.

2.11 A pedagógusok helyi intézményi feladatainak meghatározása

2.11.1 A pedagógusok helyi intézményi feladatai a nevelés-oktatás folyamatában

Az intézményben dolgozó pedagógusok felelősséggel és önállóan, a tanulók tudásának, képességeinek és személyiségének fejlesztése érdekében végzik szakmai munkájukat a munkaköri leírásban foglaltak keretein belül az iskolai tantárgyfelosztásban meghatározott munkarend alapján.

A pedagógus:

- nevelő és oktató munkája során gondoskodik a gyermek személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében minden tőle elvárhatót megtesz, figyelembe véve a gyermek egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét,
- a különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel egyénileg foglalkozik, szükség szerint együttműködik a fejlesztőpedagógussal, a bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetű gyermek, tanuló felzárkózását elősegíti,
- előmozdítja a gyermek, tanuló erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekszik azok betartatására,
- egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre neveli a tanulókat,
- a szülőt (törvényes képviselőt) rendszeresen tájékoztatja a tanuló iskolai teljesítményéről, magatartásáról, az ezzel kapcsolatban észlelt problémákról, az iskola döntéseiről, a gyermek tanulmányait érintő lehetőségekről,
- a gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében megtesz minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával;
- a gyermekek, a tanulók és a szülők, valamint a munkatársak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tiszteletben tartja, javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ ad;

- az ismereteket tárgyilagosan, sokoldalúan és változatos módszerekkel közvetíti;
- felel a tanítási órán törtétekért. Az iskolavezetés biztosítja a tanórák zavartalan rendjét és nyugalmát.
- a tantervben előírt törzsanyag megtanításáért a pedagógus a felelős;
- kidolgozza az általa tanított tantárgyra az éves tematikus tanmenetet;
- tanóráira és tanórán kívüli foglalkozásaira rendszeresen felkészül, nagy gondot fordít a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő fejlesztő foglalkoztatásra, a módszertani innovációra, a rendelkezésre álló idő optimális kihasználására;
- tanórai munkáját a gyermekek adottságainak, haladási tempójának megfelelően differenciáltan szervezi;
- gondot fordít a tehetséges tanulók megfelelő foglalkoztatására, amit a tanórai differenciáláson kívül egyéni tehetséggondozó foglalkozás illetve tanulmányi versenyekre való felkészítés formájában is megtehet;
- a gyermekek tanulmányi fejlődését egyéni foglalkoztatással, sokoldalú szemléltetéssel szolgálja, s maga gondoskodik az általa használt szemléltető és technikai eszközök helyes tárolásáról, épségének megőrzéséről;
- rendszeresen ellenőrzi és értékeli a gyermekek tanulmányi munkáját annak figyelembe vételével, hogy az értékelés az életkori sajátosságoknak megfelelő, motiváló hatású legyen;
- az értékelésben törekszik az írásbeli és szóbeli formák egyensúlyának megtartására, gondot fordít arra, hogy az írásbeli és szóbeli számonkérés egyensúlyban legyen;
- a kötelező írásbeli feladatokat ellenőrzi, javítja, vagy a tanulókkal együtt értékeli;
- az írásbeli számonkérések anyagait a következő tanóra, de legkésőbb 10 munkanapon belül kijavítja;
- a tanulók személyiségfejlesztését a tanítás-tanulás folyamatában tervszerűen végzi, s ennek keretében feladata a gyermekek minél alaposabb megismerése, amit a tanulók állandó, tudatos megfigyelésével, változatos közös tevékenységek szervezésével, és különböző vizsgálatok segítségével érhet el;
- biztosítja tanulói számára, hogy nyugodt légkörben, türelmes, elfogadó környezetben fejlődjenek;
- mindent megtesz diákjai tantárgyi attitűdjének formálása és tanulásmotivációja érdekében;
- különös figyelmet fordít a mindennapos testmozgás megvalósítására a tanórai és a szabadidős foglalkozások megtartása során;

- a tanítási órákon és tanórákon kívüli foglalkozásokon különös gondot fordít a tanulók együttműködési készségeinek, önállóságának és öntevékenységeinek kialakítására;
- a közös iskolai tevékenység minden mozzanatában gyakoroltatja a kulturált emberi viselkedés szabályait;
- a félévi és az év végi zárás előtti utolsó témazáró, illetve iskolai dolgozatot legkésőbb egy héttel a jegyek lezárása előtt megírhatja;
- megszervezi és lebonyolítja a Pedagógiai Programban rögzített évközi vizsgákat;
- megismeri az általa foglalkoztatott tanulókról szóló szakvéleményeket és szakértői véleményeket, annak ajánlásait figyelembe veszi és mérlegeli az érintett gyermekek tanításakor és osztályzásakor;
- ellátja a feladatkörével járó adminisztrációs tevékenységet: vezeti a haladási naplót és a fakultációs naplót, beírja az érdemjegyeket, határidőre megírja a törzslapot, bizonyítványt, a vizsgák jegyzőkönyveit;
- a tanár kötelessége az érettségi vizsgákra készülő diákok számára a témakörök határidőre történő nyilvánosságra hozása;

2.11.2 Az osztályfőnöki munka nevelési tartalmai

Az osztályfőnök céltudatosan irányítja az osztályban folyó nevelő-oktató munkát, összehangolja az iskolai és iskolán kívüli nevelési tényezőket, pedagógiai törekvéseket.

A tanulókkal közösen tervezi, elemzi, és alakítja az osztály életét, biztosítja annak bekapcsolódását az iskola egészének nevelési rendszerébe. A tanulók közvetlen megismerése és az osztályközösség arculatának formálása kiváló lehetőségeket kínálnak az iskolai és iskolán kívüli programok: sportfoglalkozások, rendezvények, diákgyűlések, utazások, kirándulások, színház-, és múzeumlátogatások stb.

Az osztályfőnöki munka eredményessége érdekében a pedagógus kapcsolatot tart tanítványai szüleivel, erősíti a családból származó pozitív nevelési hatásokat, megismeri a család viszonyulását az iskolához, a gyermekhez. Az osztályfőnöki munka kritikus pontja a torz családi nevelési minták és szokások ellensúlyozása, a negatív társadalmi hatások kivédése.

Az osztályfőnök nevelő munkájának szerves része a közvetlen nevelőmunka. Az osztályfőnöki órákon sajátos rendszerező, szintetizáló módszerrel kerül sor a tanulók nevelésében szerepet játszó nevelési tartalmak, témakörök feldolgozására. Jellemzi az osztályfőnöki órákat a mai fiatalokhoz közel álló tartalom és forma! Az osztályfőnöki óra a helyes vitakultúra kialakításának is nélkülözhetetlen gyakorlóterepe.

Fontosnak tartjuk, hogy a tanulók fejében megfogalmazódott kérdések ne haljanak el. Gondolkodjanak, kérdezzenek, vitatkozzanak ők és az osztályfőnök is. A válaszokat ne a tanár fogalmazza

meg, ő csak a saját véleményét mondja el, de társ legyen a megoldáskeresésben. Sokszor egy-egy problémát alternatív módon lehet csak kezelni és megoldani, ebben segíthet a szülő is. Lényeges, hogy az osztályfőnök - akinek célja a diákok sokoldalú megismerése és fejlesztése - élvezze ezt a szabadságot adó együttlétet. Serkentő környezetet teremtsen, bátorítsa a gyermekek autonóm törekvéseit, fogadja el fantáziavilágukat. Biztonságos háttérrel adjon a gyermekeknek, a fejlesztő szándék mellett is elfogadva őket olyannak, amilyenek, hiszen élettapasztalatukat, társadalmi - emberi mintákat és személyes élményeiket saját környezetükből, életterükből hozzák.

Az osztályfőnök közvetlen pedagógiai tevékenységének jellemzői

- Az osztályfőnöki óra egyszerre szolgálja az általános műveltség gyarapítását, a világszemlélet és az erkölcsi értékrend alakulását. Fejleszti az önismeretet, felkészíti a tanulókat a kulturált társas kapcsolatok építésére és fenntartására. Hozzájárul a differenciált emberkép és identitástudat alakulásához.
- A tanulókat tudományosan megalapozott ismeretekhez juttatja a természeti- és társadalmi környezetről, az emberről, és megismerteti őket a magatartási szabályokkal és etikai normákkal.
- Szükség van azonban arra, hogy a javasolt osztályfőnöki program koncentrikusan bővülő ismeretrendszere folyamatosan járuljon hozzá a fiatalok önismeretének, önfejlesztő stratégiájának és erkölcsiségének alakításához (egészséges életmód, konstruktív életvezetés, magatartáskultúra, erkölcsismeret, vallásismeret).
- Az életkornak megfelelő ember- és társadalomismeretek nyújtásával segítse elő a tanuló szocializációs folyamatát, természeti és társadalmi környezetébe való beilleszkedését.
- Segítse a tanulót kapcsolat- és viszonyrendszereinek felismerésében, nevelje értékes és hasznos kapcsolatok kialakítására és ápolására.
- Fejlessze a tanuló szociális érzékenységét, toleranciáját, valamint empátikus képességét az életkornak megfelelő társadalmi problémák iránt.

2.12 Az eredményes pedagógiai munka érdekében alkalmazott pedagógiai eljárások és módszerek

Az oktatás- nevelés során rendszeresen alkalmazott módszerek a következők:

- hagyományos, frontális munkaforma
- kooperatív technikák;
- pszichodráma módszer;
- projekt módszer;

- differenciálás;
- tanulásmódszertan;
- egyéni fejlesztés.

Kooperatív technikák

Az Európai Unióban végzett ún. PISA-felmérés tanulságai új kihívások elé állítja a tanítás-tanulás folyamatában résztvevőket. A felmérés eredményei megkérdőjelezik a hagyományos oktatási folyamat eredményességét, amelynek során a tudás megszerzésének módja jórészt csak a tanár előadásán és az ún. frontális osztálymunkán alapul. A magyar diákok az európai átlagot tekintve jelentős elmaradást mutatnak a kulcskompetenciák fejlettségének területein, úgymint a matematikai logika, szövegértés-szövegalkotás, szociális és életviteli kompetencia. A korábban csak a mechanikus tudás elsajátítására alapozó oktatási rendszerünk ezért megújításért kiált. Nem elegendő csupán a tananyag elsajátítása és annak lexikális jellegű visszaadása, hanem az alkalmazott tudás, a gyakorlatban is hasznosítható, az információszerzésen alapuló tanulási folyamatra van szükség, amelynek időbeni határai ma már kitolódnak az élethosszig történő tanulás képességének elsajátításáig.

A tanítás-tanulás folyamatának átalakítására, korszerűbbé tételére az ún. kooperatív tanulási technikák mind gyakoribb alkalmazását vezettük be. A kooperatív tanulás segíti a diákok kreativitásának fejlődését, növeli az aktivitásukat és érdeklődésüket a tanulmányaik során.

A csoportmunkán alapuló munka bármely tantárgyban sikeresen alkalmazható oktatási forma, iskolánkban a matematika, fizika, kémia, földrajz, biológia, történelem, magyar nyelv- és irodalom valamint az idegen nyelvek oktatásában is sikeresen alkalmazzuk. Diákjaink visszajelzései egyértelműen bizonyítják, hogy a tanulók együttműködésén, az egyéni felelősség vállalásán alapuló tevékenységi formákban a tanulók képesek megosztani egymással erősségeiket, és fejleszthetik gyengébb képességeiket, együttműködési készségüket, miközben jelentősen javulnak a konfliktuskezelési technikáik is.

A kooperatív tanulás tehát olyan kollaboratív tanulási forma, melynek középpontjában a csoportmunka áll. Olyan tevékenységi forma, amely a tanulók együttműködésére és az egyéni felelősség vállalására irányul. Minden esetben kooperatív tanulás történik, ha a diákok kis csoportokban, jól felépített rendszerben dolgoznak együtt, miközben megmérettetnek csoportban is, és az egyéni munkában is. A kis létszámú csoportokban a tanulók megoszthatják egymással erősségeiket, ugyanakkor fejleszthetik gyengébb képességeiket, együttműködési készségüket, megtanulhatják a konfliktusok kezelését.

A kooperatív tanulás megszervezéséhez három dolog szükséges. Először is a diákoknak biztosnak kell lenniük a feladat értelmezésében és megoldásában, viszont kihívásnak is kell érezniük a feladatot. Másodszor a csoportnak elég kicsinek kell lennie ahhoz, hogy mindenki hozzáadhassa a részét a munkához. Harmadszor a feladatot, amin a diákok dolgoznak, világosan és jól kell meghatározni.

A kooperatív tanulásban a kis csoportok sikeres munkájának feltételei:

- A tanulók aktívan részt vesznek a munkában;
- A tanárok időnként tanulókká, a diákok tanárokká válnak;
- Minden tag kapja meg a tiszteletet;
- A feladat különböző megközelítése megengedett, sőt minden ötlet értéket képvisel;
- A tanulók megtanulják a különböző konfliktusok kezelését;
- A tagok építenek a múltban megszerzett tudásukra;
- A célok egyértelműen meghatározottak és vezérfonalul szolgálnak;
- A források keresése- pl.: az internet- biztosított és hozzáférhető;
- A tanulók érdekeltek a munkájukban

A kooperatív tanulásnál a tanárnak nagyon fontos előkészítő funkciója van. A csoportok kialakításánál gondosan kell eljárnia, figyelembe kell vennie a fejlesztendő kompetenciákat, a munka célját. Az egyéni munkát a csoporton belül megfelelően kell biztosítani. A diákoknak érezniük kell, hogy a munkájuk fontos a csoport teljesítményében. Az órán a tanár segítő szerepet tölt be, facilitátorrá válik.

A kooperatív tanulás során a diákok kommunikációs lehetőségei nagymértékben bővülnek, és az átlagosnál jobban fejlődik a kritikai gondolkodásuk és toleranciájuk, mint a hagyományos módszerek-nél.

A kollaboratív környezetbe illesztett kiscsoportos kooperatív tanulás előnyei:

- A különbözőség megjelenése. A diákok sokféle típusú egyéniséggel dolgoznak együtt, és az együttműködés során lehetőségük van mérlegelni a problémák megoldásának különféle javaslatait. A csoportmunka megengedi a tanulóknak, hogy hozzátegyék a saját kulturális környezetükből származó értékeiket, segítve másokat a különféle nézőpontok megismerésében.
- Az egyéni különbözőségek tudomásul vétele. A kérdés megválaszolásánál a különböző diákoknak más és más lehet a megközelítési szempontja, ezek segíthetik a csoportot a mindenki által érthető, átlátható megoldás keresésében.
- Az együttműködés fejlesztése. A diákok megtanulják a munka során, hogyan viszonyuljanak társaikhoz a jobb munkakapcsolat kialakítása érdekében. Ez jelentős mértékben elősegíti majd a szocializációt.
- Aktív tanulás. Mindenkinek lehetősége van kommunikálni a társaival, és a közös tevékenységhez hozzáadnia saját munkáját. A kritikai szemlélet kialakításában is fontos szerepe van a csoportmunkának.

- Többszöri személyes visszajelzés. A különböző diákok több személyes visszajelzéssel szolgálnak az egyének munkájával kapcsolatban. Nagyobb csoportok esetén ez a lehetőség eltűnhet.

Pszichodráma módszer

A pszichodráma módszer leggyakoribb alkalmazása az önismeret, emberismeret, társadalomismeret órákon valósul meg. Elsődleges eszköze a szociális-életviteli és környezeti kompetenciák fejlesztésének.

Ebben a terápiás értékű formában a gyermek és a felnőtt azonos helyzetben van, teljesen egyenrangú partnerek. A szimbolikus sík kizárja a rossz teljesítmények lehetőségét is. Így a gyerekek olyan élményekhez jutnak, melyek a mindennapi életükben nem fordulnak elő. A tanulók sajátos nyelvükön, játékban, szimbólumok által szólalhatnak meg. A játék gyakorlatilag nagyon tág teret biztosít számukra, ezáltal sokkal autentikusabban mernek megnyilvánulni, mint egyébként, a mindennapok valóságában.

A magatartási problémákkal küzdő gyerekek többnyire attól szenvednek, hogy gyakran a családi kapcsolatrendszerükből, konfliktusaikból adódóan nyugtalanok, fokozott a mozgásigényük, vagy annyira el vannak foglalva önmagukkal, hogy kevéssé képesek bármi másra figyelni. Ebből következően képtelenek a 28-30 fős osztályokban a közös foglalkozásra, mivel koncentrációképességük az említett okok miatt korlátozott, illetve érzelmileg túlterheltek. A nevelőik hiába érzékelik, hogy a folyamatos rendbontások mögött segítségre szoruló, figyelmet, törődést, elfogadást, szeretetet igénylő gyermek áll, viselkedésüket, magatartásukat az adott körülmények között nem helyeselhetik. Az elutasítás, a „nem vagyok megfelelő, szerethető” érzését erősítik a gyermekekben, ezáltal belső feszültségeik tovább nőnek, viselkedésük továbbra is problémákat okoz, saját maguk és környezetük számára egyaránt.

A módszer-cselekmény-akció- katartikus, élményt élménnyel gyógyít. A gyermek-pszichodrámban nem magyarázunk, nem kommentálunk, nem vonunk le tanulságokat. Éppen ezért, a nem eléggé szeretett gyerekek a közös élményben alakíthatják ki a szociális együvé tartozás, a kölcsönösség érzését.

A csoportvezetők legfontosabb feladata a gyermekek elfogadása, s ha ez csoportnormává tud válni, akkor a biztonságérzetét elvesztett gyerek vissza tudja nyerni az önértékelését. Új szerepeket vállalhat, próbálhat ki. A pszichodráma a szociális érés eszköze, mert a közös improvizáció összekapcsolja a résztvevőket. Nem dolgozható ki közös drámai cselekmény együttműködés nélkül.

Projektmódszer

A 2005/2006-os tanévben iskolánk felmenő rendszerben bevezette a projektoktatást. Intézményünkben a projektmódszer leggyakoribb alkalmazást a természettudományos tantárgyakban, (földrajz, biológia, kémia, fizika), illetve a történelem, irodalom, művészetek és a társadalomismeret tantárgyban nyer.

Tanulóink a tanév során kétszer projektáttáborban vesznek részt, amely táborok helyszíne változatos, többségében Magyarország Nemzeti Parkjai. Az öt év alatt diákjaink bejárják, és komplex módon megismerik, feldolgozzák Magyarország nemzeti parkjainak többségét. A programot a 10. évtől kibővítjük irodalmi, történelmi, művészeti témákkal. A tábor minden esetben a helyszínnel és a kiemelt feladatnak megfelelően több szaktanár kíséri, biológia-kémia, etika-emberismeret és földrajz-testnevelés, történelem, magyar, vizuális kultúra, angol szakos kollégák. A szaktanárok munkáját segítik a nemzeti parkok munkatársai, szakvezetői is.

Az előkészítő munkálatok:

- Meghatározzuk azt a célt, amit el szeretnénk érni az oktatásnak ezzel a formájával.
- Megtervezzük, kiválasztjuk a helyszínt, felvesszük a kapcsolatot a nemzeti parkok, várak, múzeumok, intézmények, gyárak munkatársaival.
- Megszervezzük a túra menetét, a programot lépésről-lépésre, időbeosztást készítünk.
- Összeállítjuk az egyes tevékenységek sorát.
- Összehangoljuk a munkánkat, az egyes feladatokat felosztjuk egymás között.
- Feladatlapot, konkrét megvalósításra váró feladatokat állítunk össze gyermekeink számára.
- 3 fős csoportokat alakítunk ki a diákokból, kiosztjuk a részfeladatokat, résztémákat.
- Meghatározzuk a „végterméket” /projektnapló, művészeti alkotás, film, kisplasztika, stb./, amit el kell készíteni a résztvevő diákoknak.
- A szülőket és a diákokat teljes körűen tájékoztatjuk a fent leírtakról.

A projekttevékenység során fejlesztett kompetenciák

- szociális – életviteli és környezeti kompetenciák;
- az együttműködési készség;
- a kritikai gondolkodás, a problémamegoldó képesség, a megfigyelőképesség;
- az önálló aktivitás;
- a csapatmunkában történő munka tanulása, elsajátítása;
- alkalmazkodókészség;
- a környezettudatos magatartás kialakulása, megerősödése;
- esztétikai érzék;
- absztrahálás;
- nonverbális kifejezőkészség;

- az egyes művészeti technikák;
- az IKT kompetenciák;
- a magyar-és idegen nyelven folytatott kommunikációs készség;
- a vállalkozói kompetenciák;
- a lényegre törő jegyzetelés elsajátítása;
- a szakanyagok gyűjtésének, szelektálásának módszerének megtanulása;
- komplex témafeldolgozás;
- a tanár-diák viszony emberközelibbé válása;
- életvezetésük szerves részét képezze a természet szeretete és a természet diktálta törvények elfogadása és tisztelete.

A projekt során szerzett ismeretek és tapasztalatok feldolgozása

- a tesztfüzet hiánytalan kitöltése, majd beadása,
- a projektnapló elkészítése, az információk rendszerezése, kiegészítése,
- a gyűjtött termékek, levelek, ásványok elrendezése, mellékletek, illusztrációk készítése,
- képes beszámolók készítése,
- a felvett filmanyagok vágása, véglegesítése,
- közös projekttabló készítése,
- kiállítás szervezése az elkészült „termékekből”
- a makettek befejezése,

Közzététel

- a naplók, projekttabló, filmek, kiállítások, színdarabok, ismertető prospektusok formájában,
- az iskola nyílt napján lehetőséget kapnak tanulóink a munkák bemutatására,
- projekt-délután az érdeklődő szülők és kollégák számára,
- az iskola honlapján megjelentetési lehetőséget kapnak diákjaink,
- az iskolaújságban,

2.13 A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partneri kapcsolattartásának szabályai

2.13.1 Elvárásaink a hatékony nevelés és oktatás érdekében

Tanulóink

- kapjanak az iskolától értékálló tudást az anyanyelv, az idegen nyelv, a művészet, a sport és az informatika területén;
- ismerjék meg és érvényesítsék jogukat: vegyenek részt az iskola színes, sokoldalú életében (működő diákönkormányzat);
- értékeljék saját és mások tudását, a tanuláshoz legyen tekintélye;
- fejlődjön önismeretük;
- saját képességeiknek megfelelő maximális tudást (jártasság, készség) szerezzenek,
- olyan humán értékeket sajátítsanak el, mint becsület, tisztesség, egymás tisztelete, hazaszeretet, magyarságtudat;
- kapjanak személyiségfejlődésüknek és képességeiknek megfelelő egyéni bánásmódot.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
Alakuljanak ki a személyiség olyan értékes tulajdonságai, mint a szervezőkészség, aktivitás, önállóság, kitartás, érdeklődés, kollektivitás.	Az osztályközösség az iskola és a diákönkormányzat legkisebb működő egysége, amelynek alapértékei: - tanulói joggyakorlás, - célok demokratikus meghatározása, - közösségen belüli vita, kritika, - választott tisztségviselők tevékenysége, Az osztályközösség választja meg az osztály tisztségviselőit, s delegál képviselőket az iskola diákönkormányzatába. Az osztályközösség élén, mint pedagógus vezető, az osztályfőnök áll. Feladata sokrétű. Az ezzel kapcsolatos legfőbb elvárások:	A tanulók tudjanak: - együttműködni társaikkal, - mások szempontjait is figyelembe véve cselekedni, - a felmerülő akadályok esetén dönteni az életkoruknak megfelelő szinten, - tetteikért felelősséget vállalni.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
	- szabad véleménynyilvánítás lehetőségének és a demokratikus döntés létrejöttének biztosítása, - irányítsa úgy a tanulókat, hogy minél többen jussanak érdemi munkával járó megbízáshoz. - az iskolai és osztály önkormányzattól kapott információkat építse be nevelő munkájába.	
A tanulók megismerhessék és gyakorolhassák a demokrácia elemeit, jogait és kötelességeit.	<u>A Diákönkormányzat (DÖK)</u> működtetése: - Az iskolai diákmozgalmat a DÖK-segítő pedagógusa támogatja és fogja össze. - A DÖK-nek legyen a tanulók által elfogadott szervezeti és működési szabályzata. - Tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed. - Véleményt nyilváníthat: a tanulók nagyobb közösségét érintő kérdések tárgyalásakor, a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetésekor, szervezésekor, - a tanórán kívüli tevékenységek formáinak meghatározásakor, más jogszabályban meghatározott	A tanulók: - tudják érdekeiket felmérni, megfogalmazni, képviselni, - tudjanak érvelni, vitázni mások nézeteinek tiszteletben tartásával, - legyenek képesek kompromisszumra jutni, - az elfogadott döntéseket hajtsák végre, tartsák be, - tudjanak és merjenek véleményt mondani.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
	kérdésekben. - A tanulóifjúságot az iskola vezetősége és a nevelőtestület előtt az iskolai diákönkormányzat képviseli. - A DÖK képviseli tanulóitársait az iskola vezetősége, a nevelőtestület értekezleteinek vonatkozó napirendi pontjánál. - A diákönkormányzat a tanulókat faliújságon, e-mailen keresztül, valamint az iskolagyűlésen tájékoztatja.	
Gyakorolják a demokratikus munkakultúrát, a hatalommal való élelét, a közösség szolgálatát, az alkalmazkodást az eltérő nézetekhez.	Az iskolagyűlés a legmagasabb fórum, amelyet évente legalább egy alkalommal össze kell hívni. Az iskolagyűlésen a DÖK és az iskolavezetés beszámolhat az előző iskolagyűlés óta eltelt időszak: - munkájáról, és minősítheti azt, - a tanulói jogok helyzetéről, érvényesüléséről, - tanulmányi versenyekről. Az iskolagyűlésen: - bárki felszólalhat, közérdekű észrevételt, javaslatot tehet, kérdezhet, - döntést csak a megtárgyalt ügyekben születhet.	Az alá- és fölérendeltségi viszony tanítsa meg a tanulókat a vezetésre és az alkalmazkodásra egyaránt.
A tanuló egyéni (akár magánjellegű) problémáival keresse meg tanárát.	- Az osztályfőnök, vagy bármelyik pedagógus keressen megoldást a felmerülő problémára. - Szükség esetén álljon rendelkezésre a pszichológus is.	A tanuló teljes biztonsággal és bizalommal fordulhasson segítségért a pedagógushoz.

A pedagógus

- rendelkezzen színvonalas, korszerű szaktudással, pedagógiai ismeretrendszerrel, befogadási és önművelődési készséggel;
- készüljön fel a tanítási óráira szaktárgyilag, didaktikailag és módszertanilag;
- ismerje és alkalmazza a differenciált képességfejlesztés formáit, módszereit;
- legyen képes kollégáival, a szülőkkel, de főleg a gyermekekkel a mindennapos kapcsolattartásra, vegye észre gondjaikat, hallgassa meg véleményüket, javaslataikat;
- értékvallaló magatartással hitelesen érvényesítse az iskola által közvetített nevelési elveket;
- rendelkezzen kommunikációs-, döntési-, szervezési- és elemzőkészséggel;
- nevelőtestületünk tagjaként egységesen képviselje a munka tiszteletét, megbecsülését, valamint a műveltségnek és igazságosságnak mint feltétlen értékeknek a fontosságát.

A szülő

- ismerje saját és gyermeke jogait, kötelességeit;
- mindenkor bizalommal fordulhasson véleményével, javaslatával vagy problémáival a pedagógusokhoz;
- kapjon támogatást az iskolától problémáinak megoldásához;
- együttműködhesen a pedagógusokkal gyermeke nevelésében.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
Az iskolában a nevelő és oktató munka segítése, a nevelőtestület, a szülők és a tanulók, az intézmény-fenntartó, intézmény működésében érdekelt más szervezetek együttműködésének előmozdítása.	A partnerközpontú hálózat kiépítése.	Közös gondolkodás, a felelősség vállalása.
Tanulóink többsége különböző társadalmi és természeti környezetből érkezik. Ezért különösen fontos a szülői közösségek kialakítása és fejlesztése.	A környéken lakók segíteni tudnak minket: - iskolánk környezetének ápolásában, - tisztántartásában, - programjaink megvalósításában. Az iskola segítséget adhat: - rendezvények megtartásához, - hasznos hulladék	Ki kell alakítani az iskola és a környéken lakók barátságos, kölcsönös segítségnyújtáson alapuló kapcsolatát.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
	gyűjtéséhez, - akciók, kulturális és sport programok szervezéshez.	
A szülők szervezett együttműködése törvény adta jogai és kötelességeik érvényre juttatására.	Szülői munkaközösség (SZMK) - dönt saját szervezeti és működési rendjéről. - feladata az iskolai és családi nevelés összehangolása, vélemények és javaslatok közvetítése az iskola felé, - az intézményt segítő kezdeményezések, munkák szervezése, - mozgósítás az iskolai rendezvényekre, - pályázatok írása, - szülők közötti kapcsolattartás, - vezetőit az igazgató összehívhatja, ahol tájékoztatást ad az intézmény munkájáról, feladatairól, aktuális problémákról.	Az iskola életének ne csak szemlélői, hanem aktív résztvevői legyenek a szülők.
Ismerjék meg a szülők az iskola helyzetét, céljait, feladatait, terveit, és az elért eredményeket.	Igazgatói tájékoztatás a szülői összefogás alkalmával: - tanévnyitó ünnepély, - tájékoztató értekezlet (évente egy-két alkalom), - évzáró ünnepély (a tanulmányi év értékelése, jutalmak, oklevelek kiosztása).	A szülők legyenek jól tájékozottak az iskola életéről. Konstruktív véleményükkel segítsék az iskolai munkát.
A szülők nevelő munkájának intenzívebbé tétele. A szülők elméleti és gyakorlati pedagógiai ismereteinek fejlesztése. Az iskola és a család pedagógiai törekvéseinek összehangolása.	Szülői értekezlet (2-3 alkalom/év) Az azonos osztályba járó tanulók szülei számára az osztályfőnök tartja. - A szülők tájékoztatást kapnak a tanév rendjéről, az aktuális feladatokról, vizsgákról, lehetőségekről.	Legyenek tájékozottak a szülők gyermekük osztályával kapcsolatban. Kapjanak használható segítséget a gyerekek problémáinak megoldásához.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
	- Az osztályfőnök beszámolót tart az osztály tanulmányi eredményeiről, magatartásáról, szorgalmáról, a munka körülményeiről, a nevelést segítő és gátló tényezőkről. - Az osztály sajátos pedagógiai-pszichológiai problémáit alapul véve az osztályfőnök előadást tart a nevelés minden fontos és időszerű kérdéséről. Igény esetén a szülőkkel egyéni konzultációkat is szervez. - Rendkívüli szülői értekezlet hívható össze, ha a szülők vagy pedagógusok ezt kérik. - Pszichológusi, fejlesztő pedagógusi előadások a szülők problémáinak csökkentése érdekében.	
A tanuló körülményeinek objektív megismerése.	Szükség esetén az osztályfőnök családlátogatásra megy. A családlátogatás keretében lehetőség nyílik környezettanulmány végzésére. Ez alkalmából a következőket vizsgáljuk: - szociális helyzet, a tanuló helye a lakásban, - családi légkör, a gyermek helyzete a családban, - nevelési elvek, konkrét nevelés (testi, értelmi, erkölcsi, esztétikai), - szabadidő eltöltése, - a család véleménye az iskoláról, a pedagógusokról, - a gyermek iskolai munkájának támogatása a szülő részéről.	A látogatás hatása úgy befolyásolja a szülőket, hogy tudatosuljanak bennük nevelési feladataik, s a család életében megvalósuljanak az eredményes nevelés feltételei.
Közvetlen kapcsolat kialakítása pedagógus és szülő között.	Fogadóórák tartása - Szaktanári	Emberi, bizalmon alapuló, őszinte kapcsolat kialakítása a szülőkkel.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
	fogadóóra ősszel és tavasszal. - Rendkívüli fogadóóra (a szülő vagy pedagógus külön kérésére) a kialakult különleges helyzet azonnali megoldására. - Igazgatói fogadóóra. Üzenetváltás, értesítés a Mayor-e napló üzenetküldő rendszerén keresztül. E-mail értesítés a szaktanár, az osztályfőnök, az igazgató és a szülő között. (rendszeres) A szülőkkal való találkozás alkalmával - Meg kell erősíteni a családi nevelés és a gyermek pozitívumait, és erre alapozva kell a hibák kijavítását megkezdeni. - Őszinte légkört kell kialakítani, hogy a szülő elmondhassa a véleményét; a családról megtudott adatokat titkosan kell kezelni. - Együttműködési területet kell keresni a szülőkkal, de csak tanítási időn kívül. - Megállapodás a közösen meghatározott eljárás végrehajtásáról.	
Az iskola és a család közti állandó, naprakész kapcsolattartás.	Írásbeli tájékoztatás Mayor e-naplón keresztül Érdemjegyek beírása: a tanár feladata (szóbeli	A szülők tájékozottak legyenek gyermekük iskolai életével kapcsolatban. Tisztában legyenek azzal, hogy a

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
	feleletet aznap, az írásbeli a kiosztás napján). - Az egyes tantárgyaknál félévente az éves óraszámnak megfelelő számú, de minimum három érdemjegy alapján osztályozhatók a tanulók. - Magatartással, szorgalommal, kapcsolatos közlemények. (dicsérek, elmarasztalások,) - Szülői értesítések, meghívók. - A szülők közlései, igazolások. - Telefonos kapcsolat olyan sürgős esetekben, ami nem tűr halasztást, betegség, késés jelzése stb. - Üzenetváltás, értesítés a Mayor-e napló üzenetküldő rendszerén keresztül. - E-mail értesítés a szak tanár, az osztályfőnök, az igazgató és a szülő között. (rendszeres)	pedagógusokat a szülőkkel azonos célok vezérelnek.
A szülők lássák gyermeküket iskolai körülmények között.	Nyílt napok szervezése a szülőknek - Minél többféle tantárgyi óra bemutatása, hogy a szülők minél többféle helyzetben láthassák gyermeküket. - Érzékeljék a tanuló helyét az osztályközösségben. - Érezzék a tanórák légkörét.	Gyermekek megítélése realisabb legyen. Fontos mutató számunkra a részvételi arány.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
Az iskola mutassa be a nevelő- oktató munka sikereit.	Projektdélutánok - A diákok mutassák be, mit tanultak, milyen tapasztalatokat szereztek az egyes projektek kapcsán. - Milyen fejlődést értek el az elmúlt időszakhoz képest, hogyan fejlődött az IKT kompetenciájuk, a kommunikációs készségük. Kiállítás: - Tanulók munkáiból: a legszebb (legjobb) projektmunkáikból. - Versenyeken szerzett díjak, oklevelek, sport trófeák bemutatása. Iskolai diákszínház előadásai A nemzetközi projektek bemutatói Szakmai konferencia: - Bemutató órák és foglalkozások fővárosi szinten az érdeklődő kollégák és szülők számára. - Magas színvonalú szakmai előadások és szekciófoglalkozások.	A szülő: - tudjon tájékozódni gyermeke helyéről az iskolában, - ismerje meg gyermeke tehetségét. Váljanak széles körben ismertté a területben és más szakmai berkekben az intézmény szakmai munkájának eredményei
Teremtsen oldott hangulatú találkozást a tanulók, szülők és a nevelőtestület között.	További programjaink: - sport- és egészségnap, - karácsony, - kirándulások, - közös színházlátogatások, - fordított nap, - szalagavató bál, - ballagás.	A közös programok erősítsék meg a sokoldalú kapcsolatot. A szülők érezzék a pedagógus gondoskodását, megértését, szeretetét gyermekük iránt.

2.14 A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Jogsabályi háttér: a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a tanulmányi kötelezettségek teljesítéséről 64§-73§.

2.14.1 A tanulmányok alatti vizsgák (a továbbiakban: vizsga) a következők:

- a) javítóvizsga *(a tanév végén - legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott,)*
- b) osztályozó vizsga *(osztályozó vizsgát tehet a tanuló, ha felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól, engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget, az 51. § (7) bekezdésében meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet)*
- c) különbözeti vizsga
- d) pótló vizsga *(ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.)*

A tanulmányok alatti vizsgákkal kapcsolatos intézményi eljárásrend

- A vizsgát a tanév helyi rendjében meghatározott időszakban (vizsgaidőszak) lehet tenni, azzal, hogy az igazgató ettől eltérő időpontot is kijelölhet.
- A vizsga időpontjait az igazgató jelöli ki, melyet a helyben szokásos módon valamint az intézmény honlapján közzétesz.
- A vizsga időpontjáról (év, hónap, nap, óra, perc) és helyszínéről (cím, épület, terem száma) a vizsgázó, illetőleg a kiskorú tanuló esetén a szülő (gondviselő) minimum a vizsga kezdete előtt 10 nappal tértivevényes postai értesítést kap
- Egy vizsgaidőszakban legfeljebb két évfolyam tananyagából tehető vizsga. Három évfolyam anyagából csak rendkívül indokolt esetben igazgatói engedéllyel lehet vizsgázni.
- Az osztályozó vizsga kérelemre történő letételét az igazgató engedélyezi. Az osztályozó vizsgára való jelentkezés az iskola titkárságán elérhető formanyomtatványon történik, az igazgató által meghatározottak és kihirdetettek szerint. A jelentkezési lapot a tanuló, valamint kiskorú tanuló esetében a gondviselő is aláírja. Az osztályozó vizsga napján a tanuló mentesül a tanórák látogatásának kötelezettsége alól.

- A vizsga követelményeit az iskola helyi tantárgyi tantervében foglaltak határozzák meg. A vizsga részletes követelményeiről a tanuló a vizsga előtt legalább 6 héttel írásbeli tájékoztatást kap. A tantervi követelmények az iskola honlapján folyamatosan megtekinthetők
- A vizsgakötelezettség a tanulónak az évfolyam követelményeiben megállapított valamennyi tantárgyra vonatkozhat. Ez alól felmentést csak a szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak alapján, az igazgató adhat engedélyt.

Vizsgaforma, vizsgarészek

- szóbeli vizsga
- írásbeli vizsga

2.14.2 A tanulmányok alatti vizsgák különös – eljárási – szabályai

- Az írásbeli vizsga időtartama – a szakvélemény alapján ettől eltérést lehetővé tevő esetek kivételével – tantárgyanként és évfolyamonként 45 perc, magyar nyelv és irodalom tantárgyból 60 perc.
- Egy napon legfeljebb két írásbeli vizsgát lehet tenni.
- A szóbeli vizsgát az iskola szakos tanáraiból az igazgató által kijelölt vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság kérdező tanára lehetőleg az a tanár legyen, aki a tanulót előzőleg tanította.
- Az elnöki teendőket az igazgató vagy a megbízottja látja el.
- A vizsgán az elnökön és a kérdező tanáron kívül még egy vizsgabizottsági tagnak jelen kell lennie.
- A tanulónak az írásbeli vizsgán kihúzott tétel (ami több feladatból állhat) kidolgozására legalább 30 percet kell biztosítani, kivéve a 1. pontban tett kivételt.
- Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga.
- A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdje a vizsgát, amelybe beosztották.
- Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató tanár gondoskodik.
- A szóbeli feleletek maximális időtartama 15 perc. Ha a tanuló a feladatát nem tudja megoldani, teljes tájékoztatlanságot árul el, az elnök egy alkalommal póttételt húzathat vele. Erre 20 perc a felkészülési idő, valamint 15 perc a felelet időtartama.

- A vizsgázó osztályzatát- ez esetben a szóbeli minősítést- a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd az osztályzatot ennek alapján kell kiszámítani.
- Azt a vizsgázót, aki akár az írásbeli, akár a szóbeli vizsgán figyelmeztetés ellenére nem engedett eszközt használni, az igazgató a vizsga folytatásától eltilthatja, a vizsgaeredménye: elégtelen. Az indokolatlanul félbehagyott vizsgát úgy kell tekinteni, mint ami nem sikerült. Az önhibán kívüli indokolt vizsgamegszakítás esetén módot kell adni annak megismétlésére.
- A vizsga a vizsgázó számára díjtan.
- A szabályosan megtartott vizsga nem ismételtető meg.
- A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok aláírásával, melyet az iskola irattárában a jogszabályban meghatározott ideig kell őrizni.
- A jegyzőkönyv vezetéséért és hitelességéért a vizsgabizottság elnöke felel.
- A jegyzőkönyvben minden vizsgázót külön jegyzőkönyv- nyomtatványon kell jegyezni.
- A jegyzőkönyv melléklete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja, valamint a diák szóbeli felkészülés alatti jegyzetei. Az írásbeli feladatlapot és jegyzetelés (vázlatkészítés) céljára kapott papírlapot az iskola körbelyegzőjével el kell látni. A tanuló és a szülő kérésre, egyeztetett időpontban a vizsgaelnök jelenlétében a vizsgadokumentumokba betekinthez, írásos megjegyzést fűzhet az értékeléshez, melyet jegyzőkönyvbe kell venni.
- Az írásbeli dolgozatot a szaktanár piros tollal javítja, a hibák megjelölésével értékeli és aláírásával látja el. A javítás téves bejegyzéseit látható módon szignálva kell eszközölni.
- A vizsga eredményét a törzslapba és a bizonyítványba a jogszabályban meghatározott záradékokkal be kell vezetni.
- Az vizsgaeredmény kihirdetésének legkésőbb a vizsgát, több vizsga esetén a legutóbb teljesített vizsgát követő második munkanapon meg kell történnie.

A magántanulók vizsgaszabályzata:

Jogszabályi háttér: 20/2012. (VIII.31) EMMI rendelet 75§ 1-2. bekezdés

A magántanulói jogállás kezdeményezése szülői jog. A tanuló felkészítéséről a szülő gondoskodik, a tanuló egyénileg készül fel. A magántanuló magatartását és szorgalmát nem értékeljük. A magántanuló az igazgató előzetes engedélyével vehet részt a tanórai vagy egyéb foglalkozásokon.

A magántanulók negyedévente kötelesek a tantestület által meghatározott tantárgyakból, az iskola által kijelölt időpontban vizsgát tenni. Az időpontot az iskola az adott tanév első félévi vizsgák esetén október 15-ig, második félévi vizsgák esetén márc. 15-ig köteles meghatározni, kijelölni.

A magántanulónak minden negyedév végén minimum 5 tanítási nap áll rendelkezésre, hogy vizsgakötelezettségének eleget tegyen.

A vizsgán a szaktanárnak az adott negyedév anyagát kell végigkérdeznie és értékelnie. A kérdéseit a tanár írásban és szóban is felteheti. Az írásbeli vizsga eredményét 5 munkanapon belül a tanulóval ismertetni kell. Szóbeli vizsga esetén legalább 3 tanárnak kell részt vennie a vizsgáztatásban. A kérdező szaktanár mellett lehetőség szerint az osztályfőnök és egy másik szaktanár legyen jelen.

A féléves vizsga nem tehető át év végére. Kivétel, ha a tanuló huzamosabb ideig külföldön tartózkodik. Ha a féléves vizsgákon a tanuló kettő vagy annál több tantárgyból kap elégtelen érdemjegyet, magántanulói viszonya azonnali hatállyal megszüntethető.

Ha a magántanuló egy adott tantárgyból nem jelenik meg a vizsgán, és hiányzását nem tudja igazolni, a szaktanárnak jogában áll elégtelen osztályzatot adni.

Amennyiben a tanuló év végi vizsga és pótvizsga érdemjegye is elégtelen, a féléves vizsgajegytől függetlenül az adott évfolyam megismétlésével folytathatja tanulmányait.

Amennyiben a magántanuló tárgyi napon az iskolában megjelent, köteles betartani az iskola házirendjét.

2.15 A felvétel és az átvétel helyi szabályai

2.15.1 A középfokú iskolai felvételi kérelmet a hivatal által kiadott jelentkezési lap és a tanulói adatlap felhasználásával kell benyújtani gimnáziumunkba és a felvételi központba.

A Budenz József Alapítványi Gimnázium a felvételi kérelemről a tanuló általános iskolai tanulmányi eredményei alapján dönt. Az általános iskola 7. oszt. év végi (maximum: 25 pont) és a 8. oszt. félévi (maximum: 25pont) jegyeiből a következő tárgyak figyelembe vételével:

- Magyar irodalom és nyelvtan
- Történelem
- Matematika
- Idegen nyelv
- Szabadon választott természettudományos tantárgy

A tanulmányi eredményekbe a magatartás és szorgalom értékelése nem számít bele. Amennyiben sajátos nevelési igényű tanuló, vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló jelentkezik intézményünkbe, abban az esetben a felvételi jelentkezési lappal együtt a szakértői bizottság véleményét is csatolni kell.

Iskolánk minden év október 31-ig elkészíti a felvételi tájékoztatóját, és a honlapján nyilvánosságra hozza azt.

A hozzánk jelentkező diákokat az általános iskolai eredményeik alapján rangsoroljuk. Azonos pontszám esetén előnyt élvez az a diák, akinek a testvére is iskolánk tanulója.

Tanulói átvétel szabályai nem kezdő évfolyamra:

A tanév során más középiskolából (gimnáziumból) az iskolánkba jelentkező tanuló fel/átvételéről az igazgató dönt.

Az ő átvételükre csak akkor kerül sor, ha: az adott évfolyamon van hely, és ha az osztályban tanító tanárok közössége tudásukat az osztály szintjéhez képest megfelelőnek találja.

Az átvételi vizsgákra májusban, az átvételre általában a tanév elején kerül sor. (Ez alól a szabály alól indokolt esetben az igazgató kivételt tehet.)

Az átvétel iránt kérelmet benyújtó diák első lépésben felvételi beszélgetésen vesz részt, ahova magával kell hoznia a korábbi intézményben/intézményekben megszerzett bizonyítványokat, valamint az aktuális tanévről szóló félévi értesítőjét, vagy a hivatalos naplómásolatot, az esetleges előrehozott érettségi vizsgáról szóló törzslap kivonatát. Amennyiben a megtekintett okiratok, illetve a felvételi meghallgatás alapján a kérelmet benyújtó diák számára lehetőség nyílik az átvételre, angol nyelvből, történelemből, matematikából és magyar nyelv és irodalom tantárgyakból tantárgyi meghallgatást szervezünk. A sikeres meghallgatás feltétele az átvételnek.

2.16 Személyi feltételek

A pedagógus szakképzettsége a törvényi előírásoknak megfelelő, valamint a tanórák szakos ellátottsága is teljes.

Tantestületünk átlagos életkora: 41 év

Nő/férfi aránya: 10:4

A fluktuáció alacsony.

2.17 Tárgyi feltételek

A köznevelési intézmény működését, a Budapest II. ker. Önkormányzata tulajdonában lévő és a Budenz József Általános Iskola és Gimnázium (1021 Budapest, Budenz u. 20-22.) által használt épület egy részében folytatja (5 tanterem, folyosó összesen 218 nm), amelyet a bérbeadó bérleti szerződés alapján bérleti díj ellenében bocsát rendelkezésünkre.

A Budenz József Általános Iskola és Gimnázium közös használatra az alábbi helységeket bocsátja rendelkezésünkre:

- könyvtárszoba;
- kémia-fizika előadó;
- számítástechnika terem: 22 gép (hálózati csatlakozással az Internetre);
- tornaterem fiú-lány öltözővel, mászófallal kiépítve;
- udvar: itt található két darab műfüves pálya.

Az iskola felszereltsége megfelelő, rendelkezik a 11/1994. (VI.8.) MKM rendelet 7. számú mellékletében a nevelési-oktatási intézmények számára kötelező (minimális) eszközeivel és felszerelésével, amelynek a gimnáziumi eszközjegyzékbe tartozó részét a Budenz József Általános Iskola és Gimnázium maradéktalanul a rendelkezésünkre bocsátja.

2.18 Eszközjegyzék

Az eszközjegyzék a mellékletben található.

3. Záró rendelkezések

A pedagógiai program hatálybalépése

Jelen, átdolgozott pedagógiai program a 2014/2015. tanévben lép valamennyi módosítással érintett tantárgy esetében lép életbe az iskola 9NY. 9. 10. évfolyamán, testnevelés tantárgy esetében a 9.NY. 9. 10. 11. évfolyamon majd azt követően a tanévenkénti előreléptetés elve szerint, míg a felülvizsgált pedagógiai program ennek megfelelően kerül kivezetésre az egyes évfolyamokon.

A pedagógiai program felülvizsgálata

A pedagógiai program felülvizsgálatára sor kerül jogszabályi előírás alapján, illetve jogszabályváltozás esetén, vagy ha módosítását kezdeményezi az intézmény nevelőtestülete, a diákönkormányzat, a szülői szervezet. A kezdeményezést és a javasolt módosítást az igazgatóhoz kell beterjeszteni. A pedagógiai program módosítási eljárása megegyezik megalkotásának szabályaival.

Kelt: Budapest, 2014. év március hónap 28. nap

.....
igazgató

P.H.

Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai

A pedagógiai programot az intézmény diákszervezete 2014. év március hó 26. napján tartott ülésén véleményezte, melyet aláírással tanúsítok.

Kelt: Budapest, 2014. év március hónap 26. nap

.....
diákszervezet vezetője

A pedagógiai programot a szülői szervezet (közösség) 2013. év március. hó 26. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a szülői szervezet véleményezési jogát jelen pedagógiai program átdolgozása során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Budapest, 2014. év március hónap 26. nap

.....

szülői szervezet képviselője

A pedagógiai programot az intézmény nevelőtestülete 2013. év március hó 28. napján tartott értekezletén elfogadta.

Kelt: Budapest, 2014. év március hónap 28. nap

.....

hitelesítő nevelőtestületi tag

P.H.

.....

hitelesítő nevelőtestületi tag

A pedagógiai programot jóváhagyom.

Kelt: Budapest, 2014. év március hónap 28. nap

.....

igazgató

P.H.

Fenntartói jóváhagyó nyilatkozat

Jelen pedagógiai programot a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 26. § (1) bekezdése értelmében az alábbi, a fenntartóra többletkötelezettséget telepítő rendelkezések

.....

.....

.....

.....

(fejezet és címmegjelölések)

vonatkozásában a(z) Budenz József Gimnázium Alapítvány (fenntartó hivatalos megnevezése) mint az intézmény fenntartója egyetértési jogkört gyakorolt. Aláírással tanúsítom, hogy a fenntartó döntésre jogosult szerve/vezetője a pedagógiai program fenti rendelkezéseivel egyetért, azokat jóváhagyja.

Kelt: Budapest, 2014. év 03. hónap 31. nap

.....

Fenntartó képviselője

4. Helyi tanterv

„ A bátorító pedagógia abból indul ki, hogy az a gyermek, aki akár a családon belül, akár az iskolában nehézséget okoz, annak nehézségei vannak!”

Alfred Adler

4.1 Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak és óraszámok

Érvényes 2016. június 30.-ig, kimenő rendszerben.

	9.	10.	11.	12.	13.
Kötelező órák					
Magyar nyelv és irodalom	2	4	4	4	4
Történelem		2	2	3	3
Emberismeret és etika				1	
1. idegen nyelv	12	5	5	5	5
2. idegen nyelv		3	4	5	5
Matematika	2	3	3	3	4
Informatika	4	2			
Bevezetés a filozófiába					1
Fizika		2	2	2	
Biológia			2	2	2
Kémia		2	2		
Földünk és környezetünk		2	2		
Ének-zene	1	1			
Rajz és vizuális kultúra	1	1			
Testnevelés és sport	2	2	2	2	2

Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
Kommunikáció	1				
Önismeret	1				
Tanulásmódszertan	1				
Mentálhigiéné	1				
Modulok					
Társadalomismeret				1	
Tánc és dráma		1			
Mozgókép és médiaismeret			1		
Művészetek				2	
Óraszám			30	31	27
Szabadon választható tárgyak					
Érettségire felkészítő óra			2	2	2
Összes óraszám	29	31	32	33	29

2013/2014-es tanévtől felmenő rendszerben

Tantárgyak	9.Ny.	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	1	4	4	4	4
I. Idegen nyelv (angol)	14	5	5	3	3
II. Idegen nyelv (német/spanyol)	4	4	4	5	5
Matematika	2	3	3	3	4
Etika				1	
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek		2	2	3	3
Fizika		2	2	2	
Kémia		2	2		
Biológia – egészségtan			2	2	2
Földrajz		2	2		
Ének-zene		1	1		
Vizuális kultúra		1	1		
Dráma és tánc		1			
Művészetek				2	2
Informatika	4	2			
Életvitel és gyakorlat					1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki (önismeret)	1	1	1	1	1
Felhasznált órakeret	31	35	34	31	30
Szabadon tervezhető órakeret	-	-	2	4	6
Rendelkezésre álló órakeret	30	35	36	35	36

A művészetek tantárgy témakörét a 11. osztályban mozgókép-és médiaismeret tantárggyal, 12.-ben pedig vizuális kultúra tantárggyal töltjük fel.

4.2 A tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyek hivatalosan akkreditált tankönyvek, és szerepelnek a hivatalos tankönyvjegyzékben.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden új tanév előtt a megelőző tanév második félévében, írásban tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzését az iskola végzi.

A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- A taneszköz feleljen meg a 2012 decemberében megjelent 51/2012. XII. 21 EMMI rendelet által deklarált Kerettantervekre épülő helyi tantervnek.
- A tartalom korrektsége szaktárgyi szempontból.
- A szemléleti anyag minősége és mennyisége.
- Figyelembe veszi-e a korosztály értelmi fejlődésének, megismerőtevékenységének életkori jellemzőit, fejlődési, fejlesztési szükségleteit?
- Milyen tanítási stratégiát képvisel? (pl. közöl, vagy teret ad a felfedezésnek? A feladatrendszer beszabályozó, vagy széles körű tanulói tevékenységre, kreatív megoldásokra is lehetőséget ad? A készségfejlesztésnek mechanikus, sulykoló módját választja, vagy azt összekapcsolja a tényleges készségfejlesztéssel?)
- Felfedezhető-e valamilyen pedagógiai logika a tankönyv felépítésében (témák, feladatsorok építkezése)?
- Milyen orientációjú a tartalom: ismeretcentrikus vagy fejlesztésközpontú? A feladatok mennyire változatosak tartalom, típus, nehézségi fok, funkció tekintetében?
- A tankönyv nyelvi igényessége.
- Az egyes eszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket részesítjük előnyben, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
- Lehetőség szerint törekedjünk az egységes tankönyvhasználatra az egyes évfolyamokon. (kiadók, tankönyvcsalád stb.), biztosítva a csoportok közötti átjárhatóságot.
- Kiválasztásánál biztosítjuk a tanári szabadságot.

Iskolánk biztosítja a Tankönyvtörvény szerinti normatív kedvezményt a rászoruló diákoknak. A normatív kedvezményre való jogosultság igazolásához szükséges a megfelelő okiratok bemutatása.

Az iskola igazgatója a tankönyvrendeléssel egy időben tankönyvfelelőst nevez ki, aki részt vesz a Könyvtárellátótól beszerzett tankönyvek diákoknak és az iskolai könyvtár részére történő átadásában, a sérült, elvesztett tankönyvek pótlásában, és a visszárukezelés iskolán belüli feladatainak lebonyolításában, valamint az ehhez kapcsolódó adminisztratív feladatok elvégzésében.

4.3. A magasabb évfolyamra lépés feltételei

A továbbhaladás szempontjából hagyományosan a tanévet tekintjük releváns időszaknak. A továbbhaladáshoz szükséges teljesítmény megállapításában a szaktárgyi követelményrendszerben a továbbhaladás feltételeinél meghatározott teljesítmény a mérvadó, amit az iskola házirendjében szabályozunk. A tanév során folyamatos értékelés történik. A továbbhaladásról az osztályozó értekezlet teljes felelősséggel dönt.

Minden évfolyamon, minden tantárgyból legalább az elégséges év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulóknak a továbbhaladáshoz.

Az évfolyamismétlésről:

Évfolyam	Ok	Döntési jogkör
9-12. évfolyam	Szülői kérésre teljesített tantervi követelmények ellenére. Nkt. 57.§(1)	igazgató
9-12. évfolyam	A tantárgyi követelményeket nem teljesítette. Bármely tárgyból: javítóvizsga sikertelen eredménnyel (legfeljebb három tárgyból lehetséges) Akivel szemben az adott iskolában a tanév folytatásától való eltiltás fegyelmi büntetését alkalmazták	nevelőtestület nevelőtestület nevelőtestület
9-12. évfolyam	Hiányzás miatt: Id. Nkt. 5.§(1.) bekezdés b- c pontja, valamint a Kt. 29.§ (1.) bekezdés f pontja.	nevelőtestület

5. Az iskolai beszámoltatás rendje, módszerei

5.1 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

Az értékelés

Számunkra az értékelés rendkívül sokrétű, differenciáló szerepet, funkciót tölt be. Így a pedagógiai program rendszerében:

- a motiváció egy eszköze,
- az önismeret kontrollja,
- a program vagy részterületeinek módosításához szükséges alap,
- a folyamatos munka, folyamatos visszajelzésének eszköze,
- az elvárt, követelményekben megfogalmazott ismeretekhez való viszony, illetve mérték kontrolljának eszköze,
- a hasonló tevékenységet végzőkhöz képest kialakult relatív helyzet meghatározásának eszköze,
- versenyorientációt, sikert, kudarcot jelez.

A tanulók számára kialakítandó értékelési renddel szemben az alábbi követelményeket határoztuk meg a tanítás - tanulás folyamatában:

- legyen egységes, egyszerű, áttekinthető,
- legyen differenciált, személyre szóló,
- legyen korrekt és objektív,
- legyen kiszámítható, azonos feltételeket teremtő, következetes,
- jelezze a sikert és a kudarcot, de "skatulyázás" nélkül,
- preferálja a szorgalmat és a tehetséget, a kreativitást, alkotókészséget,
- jelezze a tanuló előmenetelét a szülei számára is,
- legyen kompatibilis a köznevelés elvárásainak egészével

5.2 A számonkérésnek, a tanulói teljesítmény értékelésének, minősítésének követelményei:

- Számonkérni csak olyan ismeretet szabad, amelyet megtanítottunk, illetve amelyhez a tanuló tanára vezetésével (irányításával) hozzájutott.
- A számonkérésnek mindig a tanuló tudására (és nem tudásának hiányosságaira) kell irányulnia. A hiányosságok feltárásának célja a további ismeretszerzés, illetve a hiányosságok pótlásának segítése.
- Lehetőséget kell adni a tanulónak a számonkérés során feltárt hiányosságok pótlására, hibák javítására.
- A tanuló teljesítményét mindenkor korrekt módon, az elvárás, képesség, teljesítmény egységében kell értékelni.
- Az értékelés és minősítés során arra kell törekedni, hogy az érdemjegy, a minősítés mindenkor a tanuló tényleges teljesítményét tükrözze.

Az értékelés formái:

Személyes, szóbeli értékelés

A motivációs rendszerben kiemelkedő szerepe van a tanári, személyre szóló értékelésnek. Ennek jellege korrigáló, segítő, tanácsadó, orientáló, motiváló.

Formái:

- órai értékelés (szóban az órai munka, az aktivitás visszajelzésére),
- szóbeli felelet értékelése,
- gyakorlati, illetve manuális tevékenység értékelése osztályzattal és szóban (készletanyagok teljesítményének értékelésére)

Írásbeli értékelés

Általános szempontok:

A gyerekek fejlődéséről az egyes osztályokban tanító tanárok az értékelési szakasz közben és a végén többször is közös megbeszélést tartanak.

Formái:

- Az írásbeli munka minősítésére: osztályzat + hozzáfűzött megjegyzések, tanácsok. A tanulók írásbeli munkájához fűzött részletes megjegyzésekre, kiegészítésekre nagy hangsúlyt fektetünk. A köznevelés egészéhez való illeszkedés és a kialakult szokások miatt, továbbá, mert az esetek jelentős részében mi magunk is fontosnak tartjuk.

- A szülőknek e-mailban vagy a Mayor elektronikus naplón keresztül küldött jelzés a feltűnően gyenge vagy a kiemelkedően jó teljesítményért.
- Félévi értesítő és tanév végi bizonyítvány.

A félévi és tanév végi ellenőrzőben, ill. bizonyítványban rögzített értékelés funkciói:

- félévkor: visszajelzése annak, hogy a tanuló hol tart a tantárgy ismeretanyagának, az abban való jártasságnak az elsajátításában. A félévi osztályzatnak kell kifejeznie azt, hogy a tanulói munka, aktivitás tendenciája megfelelő-e, a képességei szerinti legmagasabb szintű tudás megszerzéséhez vezet-e, visszajelzést kell adnia arról, hogy megtalálta-e a tanuló a tantárgy eredményes elsajátításához szükséges tanulási módszereket.
- év végén: az osztályzatban kifejezett értékelés azt mutatja meg, hogy a tanuló milyen szinten sajátította el a tantárgy adott tanévre előírt követelményeit.

A félévi és év végi értékelés összhangban kell, hogy legyen az évközi értékelések során adott szóbeli, írásbeli és jegyekben kifejezett visszajelzésekkel.

Osztályozás

- A szabadon választható tantárgyakból a tanulók teljesítményét a következő módon értékeljük:
- Ha a 11.-12. évfolyamon a kötelező órakeretben tanult tantárgyakból választ szabadon órát a tanuló, akkor a tananyagból nyújtott teljesítményét a tantárggyal együtt értékeljük.
- Ha a tanuló a korábbi évfolyamon lezárt tantárgyakból választ szabadon órát, akkor teljesítményét önálló tárgyként értékeljük.
- Heti egy órás tárgyaknál félévente három osztályzat kerül a naplóba, heti két, vagy több órás tantárgyak esetén öt, vagy ennél több osztályzattal értékeljük a tanulók teljesítményét.
- A témazáró dolgozatok osztályzatai duplán számítanak.
- Hiányzás esetén a témazáró dolgozatot pótolni kell.

Az év végi osztályzatok kialakításakor az év közben szerzett érdemjegyek átlagát veszik figyelembe az egyes tantárgyakat oktató pedagógusok, az alábbiak szerint:

2,00-es átlag elérésétől	elégséges (2)
2,7-es átlag elérésétől	közepes (3)
3,7-es átlag elérésétől	jó (4)
4,7-es átlag elérésétől	jeles (5)

5.2 Az iskolai írásbeli beszámoltatás formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

Az írásbeli beszámoltatás formája	Funkciója	Gyakorisága	Rendje	Az értékelésben betöltött szerepe	Korlátai
Röpdolgozat	Egy kisebb tananyag számonkérése 10-15 percben	Tanóránként	Tanóránként max. 10-15 percben	Felelet értékű	
Dolgozat	Egy-egy tananyag számonkérése	Hetente	Max. 45 perc	Felelet értékű	Egy nap max. kettőt – előre jelezve (Házirend)
Témazáró (szummatív)	Egy-egy témakör, tananyag lezárásakor	Tantárgyanként változó	Max. 2x45 perc	Duplán számít	Egy nap max. 2x45 perces dolgozat – egy előre jelezve (Házirend)
Házi dolgozat kitűzése	Nagyobb elmélyülést, kutató munkát igénylő	Év közben		Felelet értékű	
Zárodolgozat	Az éves tananyag számonkérése	Év végén	Max. 2x45 perc	Szaktantárgyaknál meghatározva	
Kisérettségi	A 9. 10. 11. és 12. évfolyam végén. Angol nyelvből alapvizsga a 9. év végén.	Év végén	Írásbeli emelt szinten 180 perc, szóbeli 15-20 perc. Írásbeli középszinten 120 perc, szóbeli 10-15 perc.	Háromszoros értékű jegynek számít.	

	Informatikából a 10. osztály végén. Matematikából a 11. év végén. A természet-tudományi tantárgyakból kimeneti értékelés a 11. évfolyam végén. Magyar, történelem tantárgyakból 12.osztály végén. Az adott tanév végi előrehozott érettségi mentesíti a tanulót a kísérettségi alól (kivéve magyar nyelv és irodalom, matematika és történelem kísérettségi).		Gyakorlati vizsga 180 perc. Írásbeli vizsga 180 perc. Szóbeli vizsga 15 perc Írásbeli vizsga 180 perc, szóbeli vizsga 15 perc.		
Írásbeli és szóbeli érettségi	Mindig az aktuális rendeletek szerint				A 13. osztály sikeres befejezése, illetve a tanult tantárgy sikeres lezárása.

5.3 Kisérettségi vizsgaszabályzata

A kisérettségi vizsgákon az elégséges eredmény eléréséhez minden tantárgy esetében minimum 40%-os teljesítményt kell elérnie a tanulóknak. Ez alól kivételt képez a matematika tantárgy, ahol 30% elérése elégséges szintet jelent.

Magyar nyelv és irodalom, történelem, idegen nyelv tantárgyaknál az írásbeli vizsgák időpontja minden évben a nagy érettségi írásbeli vizsgákkal azonos időben és módon történik. A szóbeli vizsgákat május 30-ig kell megszervezni. Elégtelen kisérettségi vizsga esetén egyszeri pótlási lehetőség (írásbeli és szóbeli vizsga ismétlése) van jún.14-ig. Ha az ismételt vizsga is elégtelen, akkor az év végi osztályzat is elégtelen. A kisérettségi vizsga sikeres teljesítése a tanév sikeres teljesítésének feltétele. Pótvizsgára augusztus 15-31. között kerülhet sor, a kisérettségi anyagából.

Idegen nyelvek értékelése: írásbeli-szóbeli vizsga arány 50-50%. A szóbeli vizsgára bocskítás feltétele az írásbeli vizsgán elért minimum 30%.

Magyar nyelv és irodalom - történelem: szóbeli-írásbeli aránya 50-50%. Az egyes vizsgarészekben minimum teljesítendő 30%, az elégséges alsó határa az összesítésben elért 40%. A szóbeli vizsgára bocskítás feltétele az írásbeli vizsgán elért minimum 30%.

Matematika: 30%-tól elégséges, a szóbelire bocskítás alsó határa 15%.

Az a tanuló, aki bármely tárgyból év végén elégtelen osztályzatot kapott, augusztusban javítóvizsgát tehet. Ha a tanuló három tárgyból elégtelen osztályzatot ért el, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgázhat vagy osztályt kell ismételnie.

Az a tanuló, aki tanulmányait külföldön végezte és bizonyítványa nem felel meg a Köznevelési Törvény előírásainak vagy ő maga osztályozó vizsgát szeretne tenni, augusztusban osztályozó vizsgát tehet az igazgató engedélyével.

Egységes értékelési rendszerünket – tantárgyanként – külön szabályzatban kívánjuk lefektetni, amely évente felülvizsgálásra kerül.

5.4 A tanulók jutalmazásával összefüggő, a magatartás és szorgalom értékelésének és minősítésének elvei

A tanulók jutalmazásának elvei:

Tanévzárón a diákok a tanulmányi munkájukért, kiemelkedő sporteredményekért, a közösségért végzett kimagasló munkájukért (nevelőtestületi dicséret) oklevelet és jutalomkönyvet kapnak.

A ballagáson egyedi fa oklevelet kapnak azok a végzős diákjaink, akik a gimnáziumi évek alatt folyamatosan kimagasló teljesítményt nyújtottak a tanulmányok terén, több nyelvvizsgát szereztek, kiválóan teljesítettek a projektekben, éveken keresztül az iskolai közösségért sokat tettek.

A magatartás és szorgalom értékelése:

Az értékelés a magatartásnál és a szorgalomnál az alábbi szempontok szerint történik.

Magatartás

- közösségi munkában való részvétel
- a diák hatása a közösségre
- a házirend betartása
- tanáraihoz, társaihoz, az iskola dolgozóihoz való viszonya, kommunikációjának minősége
- jelenléti figyelme, mulasztások igazolása
- diákönkormányzati munkája
- önként vállalt feladatok teljesítése
- viselkedés, hangneme, viszonyulás

Az értékelés kategóriái: példás, jó, változó, rossz.

Szorgalom

- tanulmányi munkájának eredményessége a képességeihez mérten
- a tanuláshoz való viszonya, motivációja
- házi feladat elkészítésének gyakorisága, minősége
- felszerelés, füzetvezetés
- az órai munkában történő aktivitás
- tantárgyi és önálló munka végzése
- önellenőrzés

A minősítés kategóriái: példás, jó, változó, hanyag.

A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök végzi az osztályban tanító tanárok véleményének kikérésével. Iskolánkban az előzetes értékelés az osztályfőnöki órán történik a tanulók véleményének meghallgatásával. Az osztályfőnök által

megállapított jegyeket a nevelőtestület az osztályozó értekezleten áttekinti, és dönt a tanuló minősítéséről.

Az értékelést és a minősítést az osztályfőnök és a nevelőtestület a pedagógiai szempontok körültekintő mérlegelésével végzi, amelynek legfőbb szempontja, hogy mi szolgálja leginkább a nevelőmunka eredményességét, a tanuló fejlődését és motivációjának erősítését, de figyelembe vesszük a tanuló, illetve az osztály egyéni sajátosságait is.

A félévi és év végi bizonyítványban az eddigi hagyományos kategóriákat használjuk.

5.5 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A házi feladatok adásának szempontjai és elvei

A házi feladat céljai:

- újra feldolgozni, elmélyíteni, rögzíteni az órán tanultakat;
- készségi szintig gyakorolni a tanult algoritmusokat;
- önálló kutatómunkát végezni valamely témában;
- alkotómunkát végezni valamely témában.

Elvek:

- Házi feladatot öncélúan nem adunk (azaz ha a fenti célok egyikét sem szolgálja).
- A házi feladat mennyiségének meghatározásánál mindenkor figyelembe kell venni, hogy a tanulónak naponta 5-7 órája van, és minden órán tűznek ki a számára kötelezően megoldandó feladatot.
- Csak olyan feladat adható kötelező jelleggel, amelynek megoldására valamennyi tanuló képes. (Ha ez a csoport heterogén tudásszintje miatt nem lehetséges, akkor a házi feladatnak mindig legyen olyan része, amelynek elvégzésére/elkészítésére/ megtanulására mindenki képes.)
- A házi feladatot mindig részben vagy teljesen (minden diákra, illetve feladatra vonatkozóan) ellenőrizni kell.

A 9-10. évfolyamon a házi feladatok szolgálják az általános műveltséget megszilárdító folyamatnak megfelelően az ismeretek elmélyítését, megszilárdítását. A feladatok legyenek sokrétűek, fejlesszék a tanulók logikai gondolkodását, kreativitását, készítse őket az ismeretszerző források megismerésére, azok mindennapos használatára. Segítse elő az ismeretek rendszerezését, az egyes anyagrészek, tantárgyak közötti összefüggések mind gyakoribb felfedezését. Az egyes tantárgyak jellegét figyelembe véve törekedni kell a gyakorlatias feladatokra, a tudásanyag beépítésére a mindennapi

életbe, gyakorlatba. Alkalmanként projekt feladatok adása javasolt, ahol a tanulók megtanulnak csapatban, közösen, a feladatokat felosztva dolgozni. A házi feladatok mindig kerüljenek ellenőrzésre. Az egyes szaktantárgyak közötti arányos elosztásra ebben a szakaszban is nagy hangsúlyt kell fektetni.

A 11.-12. évfolyamon a házi feladatok adásának fontos szempontja az egyéni irányultság, az egyéni törekvések megszilárdítása. A feladatok fokozottan legyenek egyénre szabottak, segítsék elő a diákok választásának megfelelő tudásanyag elmélyülését, rendszerezését, majd a pályaválasztást.

6. Modulok értékelése és minősítése/beszámítása az iskolai évfolyam sikeres befejezésébe

E tantárgyak tanítása néhány olyan sajátossággal bír, amelyek a hagyományostól eltérő munkaformát, módszert tesz szükségessé:

- A feladatokat projektként határozhatjuk meg.
- Általában csoportmunkában dolgozunk.
- A továbbhaladás feltételeit részletezve a modultárgyak tantervében találjuk.

Az értékelés:

- megfelelt
- jól megfelelt
- nem felelt meg

Modulok	9NY	9.	10.	11.	12.	Értékelése	
						félévkor	év végén
Társadalom ismeret				+		Önálló tárgyként a hagyományos értékelési rendszerrel értékelve. (2015. jún. 15-ig felmenő rendszerben)	
Tánc és dráma		+				A magyar irodalommal együtt értékelve.	
Mozgókép és médiaismeret				+		11. évfolyamon önálló tárgyként értékelve	
Művészetek					+	12. évfolyamon önállóan, értékelve.	

7. Érettségi

Az érettségi vizsgatárgyak

A kötelező érettségi vizsgatárgyak mindegyikéből (magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, idegen nyelv) vállalja gimnáziumunk a közép és az emelt szintű érettségire történő felkészítést.

A szabadon választott vizsgatárgyak közül kötelezően vállaljuk biológiából, kémiából, informatikából, földrajzból és etika tantárgyakból a diákok felkészítését a középszintű érettségire. Az érettségire bocsájtás feltétele, hogy a jelentkező diákok az egyes tantárgyak helyi tantervében meghatározott követelményeit teljesítsék, valamint ezen felül minimum 74 órában (heti 2 óra) a szabadon választott órakeret terhére, érettségire felkészítő fakultáción vegyenek részt.

7.1. A választható tantárgyak, foglalkozások, a pedagógusválasztás szabályai

Az iskola igazgatója minden év április 15-éig elkészíti és a fenntartó jóváhagyását követően közlésezi a tájékoztatót azokról a tantárgyakról, amelyekből a tanulók választhatnak, tájékoztatást ad továbbá az érettségi vizsgára történő felkészítés szintjéről is. A tájékoztató tartalmazza, hogy a tantárgyat előreláthatóan melyik pedagógus fogja oktatni.

A tanuló május 20-áig jelentheti be a tantárgy és a felkészülési szint megválasztásával kapcsolatos döntését. Ha a tanuló iskolakezdés vagy iskolaváltás miatt nem tud élni a választási jogával, kérelmének elbírálása előtt egyeztetni elképzeléseit a középiskola igazgatójával vagy az igazgató által kijelölt pedagógussal.

A tanuló a tanév során egy alkalommal az igazgató engedélyével módosíthatja választását.

Kiskorú tanuló esetén a tantárgyválasztás jogát a szülő gyakorolja.

7.2 Az érettségi témakörei

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

Magyar nyelv:

1. Ember és nyelv:
 - a nyelv mint jelrendszer, nyelv és gondolkodás, nyelv és megismerés.
2. Kommunikáció:
 - a verbális és nonverbális kommunikáció eszközei, tényezői és funkciói.

3. A magyar nyelv története:

- nyelvünk eredete, rokonsága, nyelvtörténeti korszakok, a nyelvművelés.

4. Nyelv és társadalom:

- társadalmi és területi nyelvváltozatok és norma.

5. Nyelvi szintek:

- hangtan, alaktan, szó-és mondattan, jelentéstan

6. A szöveg:

- lineáris és globális kohézió, kontextuális jelentés, szóbeli és írásbeli szövegtípusok, intertextualitás, elektronikus és publicisztikai szövegalkotás.

7. A retorika:

- a nyilvános beszéd felépítése, fajtái, az érvelés beszédhelyzete.

8. Stílus és jelentés:

- stílusjelenségek felismerése, értelmezése, értékelése a mindennapi, a szakmai és a szépirodalmi nyelvhasználatban, stílus-rétegek,-árnyalatok, stíluselemek, stílusérték, képszerűség, nyelvi alakzatok.

Magyar irodalom

1. Életművek:

- Petőfi Sándor, Arany János, Ady Endre, Babits Mihály, Kosztolányi Dezső, József Attila alkotói pályaképe: kronológia, topográfia, olvasatok, memoriterek, regionális kötődések, témák, műfajok, motívumok, párhuzamok

2. Portrék:

- Balassi Bálint, Csokonai Vitéz Mihály, Berzsenyi Dániel, Kölcsey Ferenc, Vörösmarty Mihály, Mikszáth Kálmán, Móricz Zsigmond, Szabó Lőrinc, Radnóti Miklós, Ottlik Géza, Weöres Sándor, Márai Sándor, Pilinszky János: 2-3 lírai és/vagy epikai, drámai alkotás értelmezése a jellemző motívumok, világlátás, stílusjegyek alapján.

3. Látásmódok:

- Zrínyi Miklós, Jókai Mór, Krúdy Gyula, Karinthy Frigyes, Kassák Lajos, Illyés Gyula, Németh László, Örkény István, Nagy László, Nemes Nagy Ágnes, Szilágyi Domokos: min. 3 szerző 1-1 művének értelmező bemutatása világlátás és kifejezésmód alapján.

4. A kortárs irodalomból:

- min. egy alkotó bemutatása az 1980 utáni irodalomból 2-3 lírai vagy 1-2 epikai műve alapján.

5. Világirodalom

- az antikvitás, a Biblia, a romantika és a századfordulós modernség hagyományából választott 1-2 mű jellemzőinek bemutatása.

6. Színház és drámatörténet:

- Szophoklész, Shakespeare, Moliere, Katona József: Bánk bán, Madách Imre: Az ember tragédiája: 1-1 mű jellemző világlátásának, stílusjegyeinek bemutatása.

7. Az irodalom határterületei:

- irodalom és: népköltészet, műköltészet, alkalmi költészet. Irodalom filmen, színházban, rádióban, digitális közlésben, a szórakoztató műfajokban: útirajz, detektívregény, képregény, tudományos-fantasztikus művek, humoros és erotikus irodalom, szonon, vicc, reklám, újramítálás.

8. Regionális kultúra:

- a régió, tájegység, település, terület bemutatása a kapcsolódó szerzők, művek, dokumentumok felhasználásával.

ANGOL NYELV

- 1) Személyes vonatkozások, család / Personal and family life
- 2) Ember és társadalom / People and society
- 3) Környezetünk / Environment and nature
- 4) Az iskola / School
- 5) A munka világa / Work
- 6) Életmód / Way of life
- 7) Szabadidő, művelődés, szórakozás / Free time, art, culture, entertainment
- 8) Utazás, turizmus / Travelling and tourism
- 9) Tudomány és technika / Science and technology

NÉMET NYELV

- 1) Mensch - Ember és társadalom
- 2) Wohnen - Környezetünk, Lakóhelyünk
- 3) Schule - Az iskola
- 4) Arbeit - A munka világa
- 5) Familie und Freunde- Család és barátok
- 6) Essen - Étkezés, életmód
- 7) Einkaufen - Bevásárlás
- 8) Reisen - Utazás
- 9) Kultur - Kultúra
- 10) Sport - Sport, életmód
- 11) Gesundheit - Egészség, életmód

12) Technik- Tudomány, technika

13) Umwelt - Környezetünk, környezetvédelem

SPANYOL NYELV

1. SZEMÉLYES VONATKOZÁSOK, CSALÁD

2. EMBER ÉS TÁRSADALOM

3. KÖRNYEZETÜNK

4. AZ ISKOLA

5. A MUNKA VILÁGA

6. ÉLETMÓD

7. SZABADIDŐ, MŰVELŐDÉS, SZÓRAKOZÁS

8. UTAZÁS, TURIZMUS

9. TUDOMÁNY ÉS TECHNIKA

TEMARIO DEL BACHILLERATO

LENGUA ESPAÑOLA

1. INFORMACIONES PERSONALES, FAMILIA

2. EL HOMBRE Y LA SOCIEDAD

3. EL MUNDO QUE NOS RODEA

4. LA ESCUELA

5. EL MUNDO DEL TRABAJO

6. MODOS DE VIDA

7. OCIO Y CULTURA

8. VIAJES, TURISMO

9. CIENCIA Y TECNOLOGÍA

TÖRTÉNELEM

- 1) Gazdaság, gazdaságpolitika, anyagi kultúra
- 2) Népeség, település, életmód
- 3) Egyén, közösség, társadalom
- 4) Modern demokráciák születése
- 5) Politikai intézményrendszerek, eszmék, ideológiák
- 6) Nemzetközi konfliktusok és együttműködés

MATEMATIKA

- 1) Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok

1.1. Halmazok

- 1.1.1. Halmazok megadásának módjai
- 1.1.2. Halmazok egyenlősége, részhalmaz, üres halmaz, véges, végtelen halmazok, komplementer halmaz.
- 1.1.3. Halmazműveletek: unió, metszet, különbség
- 1.1.4. Ponthalmazok ábrázolása koordináta-rendszerben
- 1.1.5. Véges halmazok elemeinek száma

1.2. Matematikai logika

- 1.2.1. A kijelentés fogalma
- 1.2.2. Logikai műveletek: negáció, konjunkció, diszjunkció, implikáció, ekvivalencia
- 1.2.3. „Minden”, „van olyan” kvantorok
- 1.2.4. „Szükséges”, „elégséges”, és „szükséges és elégséges” feltételek

1.3. Kombinatorika

- 1.3.1. Permutáció, variáció, kombináció (ismétlés nélküli, ill. ismétléses)

1.4. Gráfok

- 1.4.1. Egyszerűbb szituációk megoldása gráfok segítségével

2. Számelmélet, algebra

- 2.1. Alapműveletek (összeadás, kivonás, szorzás, osztás) műveleti azonosságai, számolás fejben, írásban és zsebszámológéppel)

2.2. Oszthatóság

- 2.2.1. Osztó, többszörös, prímszám, összetett szám fogalma

- 2.2.2. Prímtényező felbontás. A számelmélet alaptétele. Legnagyobb közös osztó, legkisebb közös többszörös fogalma és kiszámítása, alkalmazása szöveges és gyakorlati feladatokban.
- 2.2.3. Relatív príme fogalma. A 10 hatványaira, illetve a 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9 számokra vonatkozó oszthatósági szabályok.
- 2.2.4. Számrendszerek. Számok átírása 10-es számrendszerből 2-esbe és viszont.
- 2.3. Számhalmazok
 - 2.3.1. N , Z , Q , Q^* , R halmazok fogalma. A valós számok és a számrendszerek kapcsolata.
- 2.4. Abszolútérték, normálalak
 - 2.4.1. Számok abszolútértékének fogalma
 - 2.4.2. Számok normálalakja
- 2.5. Hatvány, gyök, logaritmus
 - 2.5.1. Hatványozás fogalma pozitív egész, 0, negatív egész, valamint törtkitevő esetén. A hatványozás azonosságai.
 - 2.5.2. Az n -edik gyök fogalma. A négyzetgyökvonás azonosságai
 - 2.5.3. A logaritmus fogalma, azonosságai
- 2.6. Algebrai kifejezések
 - 2.6.1. Polinom fokszáma, fokszám szerint rendezett alakja
 - 2.6.2. Nevezetes szorzatok záójelfelbontásban és szorzattá alakításban: $(a+b)^2$; $(a-b)^2$; $(a+b)^3$; $(a-b)^3$; a^2-b^2
- 2.7. Egyenes és fordított arányosság, százalékszámítás
- 2.8. Egyenletek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek
 - 2.8.1. Alaphalmaz, megoldáshalmaz fogalma Egyenletmegoldási módszerek: mérlegelv, grafikus módszer, új ismeretlen bevezetése stb. Kétismeretlenes egyenletrendszerek megoldási módszerei. A másodfokú egyenlet általános alakja, diszkrimináns fogalma, megoldóképlet, gyöktényező alak. Négyzetgyökös egyenletek
 - 2.8.2. Abszolútértékes egyenletek. Exponenciális, logaritmikus, trigonometrikus egyenletek
 - 2.8.3. Középértékek
 - 2.8.3.1. Két pozitív szám számtani és mértani közepe, kapcsolatuk
- 3. Függvények, sorozatok
 - 3.1. Függvények
 - 3.1.1. A függvény fogalma. Értelmezési tartomány, értékkészlet, zérushely, szélsőérték, szigorúan monoton növekedés, csökkenés fogalma
 - 3.1.2. Elsőfokú, másodfokú, abszolútérték-, négyzetgyökfüggvény, lineáris törtfüggvény, trigonometrikus, exponenciális és logaritmikus függvények ábrázolása és jellemzése
 - 3.1.3. Függvények ábrázolása függvénytranszformációkkal
 - 3.2. Sorozatok
 - 3.2.1. Számsorozat fogalma
 - 3.2.2. Számtani és mértani sorozat fogalma

4. Geometria, koordináta geometria, trigonometria

4.1. Geometriai fogalmak

4.1.1. Szög fogalma, szögfajták, nevezetes szögpárok. Tételek távolsága, szöge

4.1.2. Kör, gömb, szakaszfelező merőleges, szögfelező fogalma

4.2. Geometriai transzformációk

4.2.1. Egybevágósági transzformációk: tengelyes tükrözés, középpontos tükrözés, eltolás, pont körüli forgatás fogalma, tulajdonságai. A háromszögek egybevágóságának alapesetei. Alakzatok tengelyes, középpontos szimmetriája és forgásszimmetriája

4.2.2. Hasonlósági transzformációk

4.2.2.1. A háromszögek hasonlóságának alapesetei

4.2.2.2. Hasonló síkidomok területének aránya, hasonló testek térfogatának aránya

4.3. Alakzatok

4.3.1. Síkbeli alakzatok

4.3.1.1. Háromszögek

4.3.1.1.1. Háromszögek csoportosítása oldalak és szögek szerint

4.3.1.1.2. Háromszög-egyenlőtlenség, belső, külső szögek összege, összefüggés a szögek és oldalak között

4.3.1.1.3. Speciális háromszögek (egyenlő szárú, szabályos) fogalma és tulajdonságai

4.3.1.1.4. Háromszögek nevezetes vonalainak, pontjainak, köreinek fogalma, rájuk vonatkozó tételek (oldalfelező merőleges, szögfelező, magasságvonal, súlyvonal, középvonal, körülírt, beírt kör)

4.3.1.1.5. Pitagorasz-tétel és megfordítása

4.3.1.1.6. Magasság- és befogótétel

4.3.1.2. Négyzetek

4.3.1.2.1. Speciális négyszögfajták (trapéz, húrtapéz, paralelogramma, deltoid, rombusz, téglalap, négyzet) fogalma, tulajdonságai

4.3.1.2.2. Négyzetek külső és belső szögeinek összege

4.3.1.3. Sokszögek

4.3.1.3.1. Konvex sokszögek átlóinak száma, belső és külső szögeinek összege

4.3.1.3.2. Szabályos sokszög fogalma

4.3.1.4. Kör

4.3.1.4.1. A kör és részei (körívek, körszelet)

4.3.1.4.2. Szögek mérése fokban és radiánban

4.3.1.4.3. Középponti szög kapcsolata a hozzá tartozó körív hosszával, valamint a hozzá tartozó körívek területével

4.3.1.4.4. Thalész tétele és megfordítása

4.3.2. Térbeli alakzatok

4.3.2.1. Téglatest, kocka, hasáb, forgáshenger, forgáskúp, gúla, hasáb, gömb, csonkagúla, csonkakúp ismerete

4.4. Vektorok

4.4.1. Vektorok fogalma, abszolútértéke, nullvektor, ellentett vektor. Vektorok összege, különbsége, vektor szorzása számmal. Skaláris szorzat definíciója, tulajdonságai. Vektor

koordinátái, vektor 90° -os elforgatottjának koordinátái, vektorok összeadása, kivonása, számmal való szorzása, skaláris szorzása koordináta-rendszerben

4.5. Trigonometria

4.5.1. Hegyesszögek szögfüggvényei derékszögű háromszögben. Szögfüggvények általános definíciója. Szögfüggvények közötti összefüggések (pótszögek szögfüggvénye, pitagorasz-i összefüggés, stb.) Nevezetes szögek (30° , 45° , 60°) szögfüggvényei. Szinus- és koszi- nusztétel kimondása és alkalmazása

4.6. Koordinátageometria

4.6.1. Pontok, vektorok

4.6.1.1. Vektor koordinátái, abszolútértéke

4.6.1.2. Két pont távolsága, szakasz felezőpontjának felírása, alkalmazása

4.6.1.3. Háromszög súlypontjának koordinátái

4.6.2. Egyenes

4.6.2.1. Egyenes egyenletének felírása különböző adatokból

4.6.2.2. Egyenesek metszéspontjának számítása

4.6.2.3. Egyenesek párhuzamosságának és merőlegességének koordinátageometriai feltételei

4.6.3. Kör

4.6.3.1. Adott középpontú, sugarú körök egyenletének felírása

4.7. Kerület, terület

Kerület, terület szemléletes fogalma. Háromszög területének kiszámítása különböző adatokból (min. 2 módszer) Nevezetes négyszögek területének kiszámítása. Szabályos sokszögek kerületének, területének számítása. Kör, körcikk, körszelet kerülete, területe.

4.8. Felszín, térfogat

4.8.1. Felszín, térfogat szemléletes fogalma

4.8.2. Hasáb, gúla, forgáshenger, forgáskúp, gömb felszínének és térfogatának kiszámítása képletbe való behelyettesítéssel

5. Valószínűség-számítás, statisztika

5.1. Statisztika

Kördiagram, oszlopdiagram készítése, értelmezése. Átlag, medián, módusz fogalma.

5.2. Valószínűség-számítás

Klasszikus valószínűség. Visszatevéses mintavétel

FIZIKA

1./ Newton törvényei

2./ Egyenes vonalú egyenletes mozgás

3./ Változó mozgás

4./ Merev testek egyensúlya

- 5./ Mechanikai rezgések
- 6./ Gáztörvények
- 7./ Gázok energiaviszonyai
- 8./ Hőtágulás
- 9./ Halmazállapot-változások
- 10./ Lencsék képalkotása
- 11./ Elektrosztatika
- 12./ Vezetők elektromos mezőben
- 13./ Áramkörök
- 14./ Elektromágneses indukció
- 15./ Elektromágneses hullámok
- 16./ Atommodellek
- 17./ Fényelektromos hatás
- 18./ Radioaktivitás
- 19./ Maghasadás
- 20./ Gravitációs mező

KÉMIA

1) Általános kémia

- Atomszerkezet
- Kémiai kötések
- Molekulák, összetett ionok
- Anyagi halmazok
 - Egykomponensű anyagi rendszerek
 - kristályrácsok
 - átmenet a kötés és rácstípusok között

- Többkomponensű anyagi rendszerek
 - csoportosítás
 - diszperz rendszerek
 - kolloid rendszerek
 - homogén rendszerek
- kémiai átalakulások
 - termokémia
 - reakciókinetika
 - egyensúly
 - a kémiai reakciók típusai
 - elektrokémia

2) Szervetlen kémia

- Hidrogén
- Nemesgázok
- Halogénelemek és vegyületeik
- Az oxigéncsoport elemei és vegyületeik
- A nitrogéncsoport elemei és vegyületeik
- A szénsoport elemei és vegyületeik
- Fémek

3) Szerves kémia

- A szerves vegyületek általános jellemzői
- Szénhidrogének
- Halogéntartalmú szénhidrogének
- Oxigéntartalmú szerves vegyületek
- Nitrogéntartalmú szerves vegyületek
- Szénhidrátok
- Fehérjék

- Nukleinsavak
- Műanyagok
- Energiagazdálkodás

4) Kémiai számítások

- Az anyagmennyiség
- Gázok
- Oldatok, elegyek, keverékek
- Számítások a képlettel és a kémiai egyenlettel kapcsolatban
- Termokémia
- Kémiai egyensúly
- Kémhatás
- Elektrokémia

BIOLÓGIA

1) Bevezetés a biológiába

- a biológia tudománya
- az élet jellemzői
- fizikai és kémiai alapismeretek

2) Egyed alatti szerveződési szintek

- szervetlen és szerves alkotóelemek
 - elemek és szerves molekulák
 - lipidek
 - szénhidrátok
 - fehérjék

- nukleinsavak
- az anyagcsere folyamatai
 - felépítő folyamatok
 - lebontó folyamatok
- sejtalkotók
 - elhatárolás
 - mozgás
 - anyagcsere
 - osztódás
 - szabályozás

3) Az egyed szerveződési szintjei

- nem sejtes rendszerek
- önálló sejtek
 - prokarióták
 - egysejtű eukarióták
- Többsejtűség
 - a gombák, növények és állatok elkülönülése
 - sejtfonalak
 - Teleptest és álszövet
- Szövetek, szervek, szervrendszerek, testtájak
 - A növényvilág főbb csoportjai a szervi differenciálódás szempontjából
 - Az állatvilág főbb csoportjai a szervi differenciálódás szempontjából
 - A növények szövetei, szervei
 - Az állatok szövetei, szaporodása, viselkedése

4) Az emberi szervezet

- homeosztázis

- kültakaró
 - a bőr
 - szabályozás
 - a bőr gondozása, védelme
- mozgás
 - vázrendszer
 - izomrendszer
 - szabályozás
 - a mozgás és a mozgási rendszer egészségtana
- táplálkozás
 - táplálkozás
 - emésztés
 - felszívódás
 - szabályozás
 - a táplálkozás egészségtana
- légzés
 - légcseré
 - gázcsere
 - hangképzés
 - szabályozás
 - a légzés és a légzőrendszer egészségtana (elsősegélynyújtás)
- anyagszállítás
 - a testfolyadékok
 - a szöveti keringés
 - a szív és az erek
 - szabályozás
 - a keringési rendszer egészségtana, elsősegélynyújtás
- kiválasztás

- a vizeletkiválasztó rendszer működése
- szabályozás
- a kiválasztó szervrendszer egészségtana
- szabályozás
 - az idegrendszer
 - Az emberi magatartás biológiai-pszichológiai alapjai
 - az idegrendszer egészségtana
 - a hormonrendszer
 - az immunrendszer
- szaporodás és egyedfejlődés
 - szaporítószervek
 - egyedfejlődés

5) Egyed feletti szerveződési szintek

- populáció
 - környezeti kölcsönhatások
 - kölcsönhatások
- életközösségek (élőhelytípusok)
 - az életközösségek jellemzői
 - hazai életközösségek
- bioszféra
- ökoszisztéma
 - anyagforgalom
 - energiaáramlás
 - biológiai sokféleség
- Környezet- és természetvédelem

6) Öröklődés, változékonyság, evolúció

- molekuláris genetika
 - alapfogalmak
 - mutáció
 - a génműködés szabályozása
- Mendeli genetika
 - minőségi jellegek
 - mennyiségi jellegek
- populációgenetika és evolúciós folyamatok
 - ideális és reális populáció
 - adaptív és nem adaptív evolúciós folyamatok
 - biotechnológia
 - bioetika
- a bioszféra evolúciója
 - prebiológiai evolúció
 - az ember evolúciója

FÖLDRAJZ

- 1) Térképi ismeretek
 - Térképi ábrázolás
 - Térképi gyakorlatok
- 2) Kozmikus környezetünk
 - A Naprendszer kialakulása, felépítése
 - A Nap kísérői
 - A Föld mozgásai
 - Űrkutatás
- 3) A geoszférák földrajza
 - Kőzetburok
 - A Föld szerkezete és fizikai jellemzői
 - A kőzetlemez mozgások okai következményei
 - A hegységképződés
 - A litoszféra építőkövei
 - Földtörténet

- A Föld nagyszerkezeti egységei
- A földfelszín formálódása
- Levegőburok
- A légkör kialakulása, anyaga, szerkezete
- A levegő felmelegedése
- A légnyomás és a szél
- Nagy földi légkörzés
- Víz a légkörben
- Időjárás és az éghajlat
- A Vízburok
- A vízburok tagolása
- A világtenger
- A felszíni vizek
- A felszínalatti vizek
- Komplex vízgazdálkodás
- A jég és felszínformáló munkája
- A geoszférák kölcsönhatása

4) A földrajzi övezetesség

- A szoláris és a valódi éghajlati övezetek kialakulása
- A vízszintes földrajzi övezetesség
- A forró övezet
- Mérsékelt övezet
- Hideg övezet
- Függőleges földrajzi övezetesség

5) Népeség- és településföldrajz

- A népeség földrajzi jellemzői
- A települések földrajzi jellemzői

6) A világ változó társadalmi-gazdasági képe

- A világgazdaság általános jellemzője, szerkezete
- A termelés, fogyasztás, kereskedelem kapcsolata
- A világ élelmiszergazdaságának jellemzői
- A világ energiagazdaságának és iparának általános jellemzői
- A harmadik és a negyedik szektor jelentőségének növekedése

7) A világgazdaságban különböző szerepet betöltő régiók, ország csoportok és országok

- A világgazdasági pólusok
- A világgazdaság peremterületei

- Egyedi szerepkörű ország csoportok
- 8) Magyarország földrajza
- A Kárpát-medence természet és társadalom földrajzi adottságai
 - Magyarország természeti adottságai
 - Magyarország társadalmi-gazdasági jellemzői
 - Hazánk nagy tájai
 - Hazánk nagy régióinak eltérő szerepe
 - Magyarország környezeti állapota
- 9) Európa regionális földrajza
- Európa általános természetföldrajzi képe
 - Európa általános társadalom földrajzi képe
 - Az Európai Unió
 - Észak-Európa országai
 - Nyugat-Európa országai
 - Közép-Európa országainak természet és társadalom földrajzi képe
 - Kelet –Európa országainak természet és társadalom földrajzi vonatkozásai
- 10) Európán kívüli földrészek földrajza
- Ázsia
 - Ausztrália-Óceánia
 - Afrika
 - Amerika
- 11) A globális válságproblémák földrajzi vonatkozásai

EMBERISMERET, ETIKA

1. Az emberi természet.
 - Biológiai, pszichológiai, történelmi, etikai emberfogalom különbözőségei.
 - „Gondolkodó lény”, „társas lény”, és „alkotó ember” kifejezések értelmezése.
2. Az erkölcsi lény
 - Az erkölcsi személyiség kialakulásának folyamata.
 - Az egyén szocializálódása a szabálykövetéstől, a tudatos meggyőződésen alapuló lelkiismereti döntésig.
3. Az erkölcsi cselekedet
 - Szokáserkölc, tekintélyelv, lelkiismereti szabadság, konszenzus.
 - A cselekedetek erkölcsi megítélése az ellentétpárok szempontjából.
 - Eszköz – cél. Szándék – következmény. Magánérdek – közjó.

- A felelősség fogalma.
4. Az etika megalapozása.
 - Meggyőződés, hit, kétely, nyitottság, türelem, előítélet.
 - Összeegyeztethető-e, az erkölcsi ítélet egyetemessége a lehetséges jó életformák sokszínűségével.
 5. Erények és a jellem
 - Az európai civilizáció erkölcsi alapelvei, értékei.
 - A velünk született adottságok, a körülmények, a helyes önismeret, az önfegyelem, és az önevelés szerepe a jellem fejlődésében.
 - Az őszinteség erkölcsi jelentősége.
 6. Társas kapcsolatok.
 - Versengés, kölcsönös segítség a természetben, a társadalomban.
 - Szülő – gyermek kapcsolat.
 - Ösztönök, érzelmek, erkölcsi tudatosság a párkapcsolatokban.
 - A házasság erkölcsi konfliktusai.
 7. Erkölcs, és társadalom.
 - Erkölcs és jog, erkölcsi, és politikai közösség.
 - Jogok, kötelességek.
 - Szólás szabadsága, gyűlöletkeltő beszéd, nyilvános rágalmazás, hazug reklám, szeméremszérvő ábrázolás.
 - Gazdasági szemlélet, és etika viszonya.
 - Hazaszeretet. Kisebbségek.

INFORMATIKA

1. Információ
2. A kommunikáció elméleti modellje
3. A szoftverhasználat jogi vonatkozásai
4. Az informatika fejlődése
5. Hangok kódolása
6. Számrendszerek, számok és karakterek kódolása
7. Számítógéprendszerek és –hálózatok
8. Képek és színek kódolása
9. Logikai műveletek
10. A Neumann – elvű számítógépek működési elve, a személyi számítógépek részei
11. A számítógéprendszer tárolói
12. Bemeneti perifériák
13. Kimeneti perifériák
14. Háttértárak

15. Az operációs rendszer és főbb feladatai
16. Az operációs rendszerek szervizműveletei
17. A szoftverek csoportosítása
18. Vírusok és más károkozók
19. Keresés az interneten
20. Elektronikus levelezés
21. A „hagyományos” értelemben vett könyvtár
22. Könyvtárhasználat a XXI. században (e-könyvtárak)

TESTNEVELÉS

1) A magyar sportsikerek

- Legalább 5 magyar olimpiai bajnok megnevezése sportágával együtt.
- Egy, a választott helyi tantervben szereplő sportágban, az adott év hazai legfontosabb eredményeinek ismerete.

2) A harmonikus testi fejlődés

- A testi fejlődés rövid jellemzése általános és középiskolás korban (magasság, testsúly, iskolaérettség mozgásos cselekvések).

3) Az egészséges életmód

- Tájékozottság bizonyítása az egészséges életmód kialakításához szükséges alapvető ismeretekben.
- Az egészséges életmód összetevőinek értelmezése: rendszeres testedzés, optimális testsúly, aktív pihenés, testi higiénia, lelki egyensúly, a szabadidő hasznos eltöltése, egészségkárosító szokások (alkohol, dohányzás, drog) hatásai és megelőzésük.

4) Testi képességek

- Az erő, a gyorsaság, az állóképesség értelmezése.
- A pulzusszám alakulása terhelésre, az erőfejlesztés szabályai.

5) Gimnasztika

- A rendgyakorlatok szerepe a testnevelés órákon. Gyakorlatok javaslata az erő, a gyorsaság, az állóképesség fejlesztésére
- Nyújtó, lazító és erősítő hatású gyakorlatok 2-3 példa.
- Légzőgyakorlatok.
- A bemelegítés szerepe és kritériumai.

6) Atlétika

- A tanult atlétikai futó, ugró és dobó versenyszámok ismerete és végrehajtásuk lényege.

7) Torna

- A női és férfi tornaszerek.
- A legfontosabb baleset-megelőző eljárások.
- Segítségadás gyakorlásnál.

8) Ritmikus gimnasztika

- Az RG szerepe a harmonikus mozgás kialakításában.
- A ritmikus gimnasztika versenyszámai, rövid bemutatása.
- Mozgás és zene kapcsolata a ritmikus gimnasztika és az aerobik sportágakban.

9) Küzdősportok, önvédelem

- Középiskolás tanulók részére 2-2 páros és I-I csapat küzdőjáték ismertetése és a választás indoklása.

10) Úszás

- Az úszás higiénéje.
- Az úszás az ember életében.

11) Testnevelési és sportjátékok

- Labdaérintéssel, -vezetéssel, -átadással, célfelületre történő továbbítással és az összjátékkal kapcsolatos három testnevelési játék ismertetése.
- Egy választott sportjáték alapvető szabályainak ismertetése (pályaméret, játékosok száma, időszabályok, eredményszámítás, a labdavezetésre, a támadásra és védekezésre vonatkozó szabályok).

12) Természetben űzhető sportok

- Egy választott, természetben űzhető sportág jellegzetességeinek és legfontosabb szabályainak ismertetése (sí, kerékpár, természetjárás, evezés, görkorcsolya stb.)
- Alapvető ismeretek a táborozások előnyeiről.

MŰVÉSZETEK

1) Óskor

- a. főbb korszakai: paleolitikum, mezolitikum, neolitikum főbb jellemzői
 - b. barlangfestés, szertartások
 - c. megalitikus kultúra példái, ötvös, fazekas használati tárgyak
- 2) Ókori Egyiptom
- a. temetkezési módok az Ó- középkor és újbirodalomban
 - b. templomépítészet
 - c. egyiptomi festés szabályok, szobortípusok
- 3) Ókori Görögország
- a. Az athéni akropolisz
 - b. A görög szobrászat három korszaka és jelentősége
 - c. kerámiafestészet
- 4) Etruszk, római
- a. A római építészet, boltívek használata, típusai
 - b. Festmények és mozaikok, pompeii
 - c. Pannónia, Balácapuszták
- 5) Korakeresztény
- a. Katakombák Rómában, szarkofágok
 - b. Bizánci művészet, Hagia Sophia, Istambul
- 6) Népvándorlás kora
- a. Avarok-magyarok a 9-10. században
 - b. Sámánizmus jelképrendszere
- 7) Római stílus
- a. A római stílus Magyarországon
 - b. Koronázási ékszerek, kódexek
- 8) Gótika
- a. A gótikus építészet Franciaországban.
- A gótikus emberábrázolás
- b. M.S., mesterek alkotásainak elemzése
- 9) Reneszánsz

- a. A Brunelleschi: Santa Mária del Fiore elemzése, és firenzei paloták
- b. Reneszánsz szobrászat: lovas és egyéniesített szobrok, portrék
- c. Michelangelo és Leonardo művészete

10) Barokk

- a. A barokk jelentősége, a római Szent Péter Bazilika
- b. Festészet: játék a fénnel: Caravaggio. Rembrandt, Rubens
- c. A rokokó könnyedsége, festészeti stílusa

11) Klasszicizmus

- a. A klasszicista építészet, Nemzeti Múzeum
- b. Canova művészete

12) Romantika, realizmus

- a. Magyar történelmi festészet
- b. Realizmus a 19 században

13) Impresszionizmus, posztimpresszionizmus

- a. Plain-air. Manet. Monet művészete
- b. Van Gogh és Cézanne

14) Eklektika, szecesszió, szimbolizmus

- a. A szimbolizmus főbb alkotói Európában
- b. Csontváry Kosztka Tivadar és Rodin művészete

A XX. század első fele

- c. Az izmusok kora, Matiss. Rippl-Rónai József
- d. A német és az osztrák expresszionizmus főbb művei
- e. A dadaizmus,

15) A XX. század második fele

- a. Picasso életműve, festészete, szobrászata
- b. Salvador Dalí életműve, jelentősége. A szürrealizmus

16) Magyar népművészet

- a. Népi építészet. Skanzenek bemutatása
- b. Fazekasság

17) Európán kívüli kultúrák

- a. Prekolumbián művésze
- b. Iszlám művészet

8. A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei

8.1 Irányelv: nyelvi előkészítő osztályt indító iskolaként a nyelveket osztályonként legalább két csoportban tanítjuk a bemeneti mérést követően.

9. Ny Két csoportra bontjuk az osztályt.

9. osztályban a B2 szintű mérés eredményének tükrében újra alkotjuk a csoportokat.

A nyelvvizsgát letevők az emelt szintű érettségire készülő csoportba kerülnek.

A 2. idegen nyelvet osztályonként két-három csoportra osztjuk. (a választott nyelvek számától függően)

Fakultációs csoportot minimum 5 fő jelentkezése esetén tudunk indítani.

8.2 Az iskola egészségnevelési programja

8.2.1. Az egészségnevelési program célja

A tanulók ismerjék meg az a fiatal felnőttkor egészségvédelmének kiemelt kérdéseit

- az életkorral járó biológiai-pszichohigiénés tennivalókat;
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztésének módjait;
- a rendszeres fizikai aktivitás egészségmegőrzésben játszott szerepét;
- az egészségtudatos léthez tartozó egyénileg kialakított mozgásprogram, fittség megőrzése szempontjából való fontosságát;
- az egészségre káros szokások biológiai – élettani – pszichés összetevőit
 - (alkoholfogyasztás, dohányzás, inaktív életmód, helytelen táplálkozás, drog-fogyasztás);
- a stressz- és feszültségoldó gyakorlatok szerepét a testi-lelki kiegyensúlyozottság elérésében;
- a társas kapcsolatok egészségi-etikai kérdéseit.

Cél: Ezen tudás birtokában képesek legyenek egészségük megőrzésére, a betegségek megelőzésére, egészséges személyiség kimunkálására, a helyes magatartás kialakítására.

Szomatikus nevelés

- higiénés nevelés (személyi nevelés, környezethigiénére nevelés)
- profilaxisra (betegség megelőzésére) nevelés
- kondicionálás (testedzés, sport)
- baleset megelőzésre nevelés

Pszichohigiénés nevelés

- önismeretük továbbfejlesztése, az önfejlesztésre nevelés
- fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre nevelés
- környezeti hatások helyes feldolgozására nevelés
- emberi kapcsolatok harmóniájára nevelés
- abúzusok, devianciák (káros szokás, szenvedély) megelőzésére nevelés
- érzelmi nevelés

Szociálhigiénés nevelés

- kedvező társas miliő működtetése
- kommunikációs nevelés
- családi életre nevelés
- az iskola, mint munkahely pszichoklimájának alakítása
- szerepfeszültségek felismerése, feloldása
- a stressz- és feszültségoldás módszerei
- társadalmi izolációk megelőzése, közéletiségre nevelés
- egészségpropaganda

Alapvető célunk: az egészségmegőrzés elemi feltételeinek megismertetése és betartatása.

Célok	Feladatok	Kritériumok
A rendszeres testmozgásra való igény kialakítása	- A három kondicionális alapképesség (erő, gyorsaság, állóképesség), a koordinációs képességek (egyensúly, térérzékelés, reakciógyorsaság, ritmusérzék, hajlékonyság) fejlesztése. - A sportjátékok komplex szerepének kihasználása. - Mindennapos testmozgás gyakorlati alkalmazása (heti 5 testnevelés óra) - komplex intézményi mozgásprogram tanévre aktualizált feladattervének kialakítása és megvalósítása.	A kondicionális és koordinációs alapképességek az életkoruknak megfelelő szinten legyenek (Eurofit-mérés). Az aktív, mozgásos tevékenységek az iskolai élet minden területe fogják át.
Az egészséges „fair-play” uralta versenyszellem kialakítása	- A céllal szorosan összefüggő felnőtt életben nélkülözhetetlen pozitív tulajdonságok (küzdeni tudás, alázatosság, hazaszeretet, kitartás, büszkeség, önismeret, önuralom) fejlesztése. - A közösségbeli „én-szerep” felismerése.	A tanulók: - vegyenek részt aktívan a különböző iskolai, kerületi sport-, illetve tanulmányi versenyeken, diákolimpiákon; - alakítsanak ki közös érdeklődésen alapuló, tartalmas baráti kapcsolatokat.
Az egészséghez és az egészséges környezethez való igény kialakítása	- Megtanítani, bizonyítani, hogy alapvető értékünk az egészség. - Kialakítani, hogy az egészség egy soktényezős fogalom. - Az egészség megvédésére,	A tanulók: - ismerjék és lehetőségeikhez mérten alkalmazzák is az egészséges táplálkozás aktuális alapelveit;

Célok	Feladatok	Kritériumok
	megőrzésére, visszaszerzésére vonatkozó közérthető, de tudományos ismeretek átadása. - Annak tudatosítása a tanulóknál, hogy az élethossziglani öntevékeny testedzés, az önálló sportolás és a motoros önkifejezés fontos eszköze a személyiség fejlesztésének és a lelki egészség megőrzésének. - Tudatmódosító szerekkel kapcsolatos prevenció. - Az egészségmegővő alternatívák terjesztése, gyógynövények, természetgyógyászat. - A saját testkép megismerése és a testtudat kialakítása a tanulóknál az egészségtudatos, az egészségmegőrzést preferáló magatartás fontos része. - Az egészséges életmód-tréningek beépítése az iskolai programokba (sport- és egészségnapok). - A „természet-iskola” tevékenységek megszervezése és megtartása (tanulmányi kirándulások, túrák).	- legyenek még igényesebbek a személyes higiéniát illetően; - ismerjék és alkalmazzák az egészség megővésének lehetőségeit és alternatíváit; - legyen tudatos stratégiájuk egészségük megőrzésére.
Önismeret, önuralom, a társadalmi normák	- Értékkorientáció, személyes példamutatás, azaz a tanári	A tanulók: - iskolai életükben

Célok	Feladatok	Kritériumok
szerinti viselkedés és pozitív gondolkodás kialakítása, alkalmazása	magatartás legyen modell értékű. - Tolerancia és empátia fejlesztése. - A kapcsolatok, problémák konfliktusmentes megoldására való igény kialakítása, fejlesztése. - A stressz- és feszültségoldás alapvető fontossága az interperszonális kapcsolatok kezelésében.	nyilvánuljon meg a felnőttek és társak tisztelete; - legyenek fogékonyságok a tanárok által nyújtott modellekre; - tudjanak könnyen és konstruktívan alkalmazkodni a változó élethelyzetekhez.
A biztonságos életvezetés elsajátítása	- Rávilágítás a lehetséges veszélyforrásokra. - Annak tudatosítása, hogy az egészségtudatos magatartásra szocializálásnak szerves része a lelki egészség erősítése és fejlesztése, a szükséges prevenciós folyamatok és tevékenységek kialakítása. - A munkavédelem, elsősegélynyújtás elsajátítása, ilyen jellegű és témájú programok szervezése.	A tanulók: - ismerjék az elsősegélynyújtás és munkavédelem reájuk vonatkozó szabályait és alapelveit.

8.2.2. Az egészségnevelés várható eredményei

1. A család szerepének megértése
2. Az önismeret és az önuralom további fejlesztése.
3. A közösségben az „én-szerep” felismerése, a tolerancia, empátia és pozitív gondolkodás továbbfejlesztése.
4. A jó emberi és baráti kapcsolatok kialakítására és a problémák konfliktusmentes megoldására való igény megteremtése
5. Az egészségmegőrzés alapvető feltételeinek ismerete, alkalmazása
6. Az egészséges táplálkozás aktuális elveinek ismerete, mindennapos alkalmazása
7. Az elsősegélynyújtás alapelveinek elsajátítása.
8. A káros szenvedélyek negatív hatásainak felismerése.
9. A rendszeres testmozgás művelése
10. Az egészséges életkörünyezetre való igény: tudni azt, mit tehet az ember szűkebb és tágabb környezetéért.
11. A környezet egészségre káros hatásainak felismerése és a helyes cselekvési mód kiválasztása.
12. Az egészségért és az egészséges környezetért folyó törekvésekben (egészség- és környezetvédelem) való aktív részvétel kialakítása.
13. Az egészségtudatos, fizikailag aktív – egészségmegőrzésre épülő – motoros tevékenységekben rejlő személyiség- és közösségfejlesztésben rejlő lehetőségeket kiaknázó életvezetés igényének kialakulása és megvalósítása.
14. A stressz- és feszültségoldás elméleti ismerete és gyakorlati megvalósítása.

8.2.3. Komplex intézményi mozgásprogram

1. Egészséges életmód-tréningek épüljenek be a kötelező iskolai programokba (sport- és egészségnap, részvétel a különféle helyi szervezésű fittségi és más sportprogramokon).
2. A mozgásos tevékenységek a tantárgyi jellegnek és az életkori sajátosságoknak megfelelően épüljenek be az óratervi órákba.
3. Az éves munkatervben a szorgalmi időszak egy-egy időszakához – az évszak sajátosságainak megfelelően (pl. tél – korcsolyázás, sízés, őszi – túrázás) – legyen egy-egy ki-

emelt mozgásos tevékenység rendelve, mely az iskolai szabadidős időkeretben szervezett tevékenységek iránya legyen.

4. A tanulmányi kirándulások és a projekttáborok egyik központi eleme legyen a mozgás és az egészségtudatos életmódra nevelés.
5. Az osztályfőnöki foglalkozások témái életvezetési tanácsokat is foglaljanak magukba.
6. Az uniós és a központi költségvetési források kimerítésével, az ezekre épülő anyagi alapokra támaszkodva a legkülönbébb sportprogramok kerüljenek megszervezésre.
7. A tanulók fizikai állapotának méréséből fakadó tapasztalatok értékelésének figyelembevételével készüljön el az éves munkaterv.

A komplex intézményi mozgásprogram adott tanévre aktualizált feladatterve az éves munkaterv mellékleteként kerül kidolgozásra.

8.2.3.1 A tanulók fizikai állapotának mérése, módszerei

A tanulók fizikai állapotának felmérésére tanévenként egy alkalommal kerül sor, tavasszal. A mérés az életkori sajátosságoknak megfelelően kiválasztott képességek aktuális szintjét mutatja.

A mérés lehetőséget nyújt a következőkre:

- az átlagos, korosztályának megfelelő szint megismerésére és az ahhoz való viszonyításra;
- egymás teljesítményének megismerésére, az azokkal való összehasonlításra;
- a tanulónak a saját magához mért teljesítményváltozás mértékének megismerésére;
- az előzőeket felhasználva a pillanatnyi fizikai állapottal való szembesülés során az önismeret, a tárgyilagos önértékelés, az akarat és az önbecsülés fejlesztésére.

Mérés

Értékelés

Fejlesztési lehetőségek

Korrigálás, felzárkóztatás, speciális fejlesztő gyakorlatok ⇒ tartásjavító, speciális mozgásanyag, ill. gyógytestnevelés

Az egészségesen fejlett fizikum fenntartásához és fejlesztéséhez szükséges változatos mozgásanyag $\Rightarrow$ általános fejlesztés biztosítása,

Sportági tevékenység felé irányítható kiemelkedő teljesítményt biztosító terhelés $\Rightarrow$ sportági kiválasztás

A rendszeres alkalmazás és az újabb folyamatos felmérések alapján kialakított fejlesztési program eredményeként olyan fejlődés érhető el, amely lehetővé teszi az egyén számára az előrelépést.

Cél:

A többoldalú, differenciált fejlesztés az életkori sajátosságoknak megfelelően.

Alkalmazott módszer:

Olyan mérőszorozatot állítottunk össze, amely a test általános izomerejét, erő- állóképességét hat motorikus próba alapján értékelő tesztrendszer, amely a terhelhetőséggel / egészséggel összefüggő fittség műszerek nélküli objektív mérésére használható. Különösebb előképzettséget, anyagi- és időráfordítást nem igénylő motorikus próbarendszer, amely méri és értékeli az egészség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességeket:

- az aerob kapacitást, amely a kardiorespiratorikus rendszer állóképességének legjobb mérőszáma
- azon izomcsoportok erejét, erő- állóképességét, amelyeket a mindennapi tevékenységünk során leggyakrabban használunk, és amelyek gyengesége például a tartási rendellenességek leggyakoribb okozói.

Célcsoport	Feladatok	Felmérés feladatai	Felelősök	Határidő
9 – 12. oszt.	A biomechanikailag helyes testtartás kialakításához szükséges izomerő és izomnyújt-hatóság ellenőrzése	Speciálisan összeállított gyakorlatsor, állandó feladatokkal	Testnevelő tanárok	Tavaszi időszak
9 – 12. oszt.	Erő, gyorsaság, állóképesség aktuális szintjének ellenőrzése		Testnevelő tanárok	Tavaszi időszak

A tanulók fizikai, motorikus képességeinek felméréséhez a következő a próbákat használjuk mindkét nemnél:

1. Cooper-teszt

Az aerob, hosszú távú állóképesség műszer nélküli mérésének, ellenőrzésének egyik világszerte elfogadott módszere. A Cooper- teszt lényege, hogy 12 perc alatt a lehető leghosszabb távot teljesítsék a tanulók futással.

2. Helyből távolugrás

A gyakorlat végrehajtása: A tanuló az ugróvonal mögött oldalterpeszben áll úgy, hogy a cipő orrával a vonalat nem érinti. Térdhajlítás és páros karlendítés után páros lábú elugrást végez előre. A talajfogás páros lábbal történik.

Értékelés:

Az ugróvonalra merőlegesen, az utolsó nyom és az ugróvonal közötti legrövidebb távolságot mérjük 1 cm-es távolsággal. A három kísérlet közül a legnagyobb ugrás eredményét kell figyelembe venni.

3. Hanyattfekvésből felülés és visszaereszkedés, folyamatosan, kifáradásig (db)

Maximális időtartam: 3 perc.

A gyakorlat végrehajtása: A tanuló a tornaszőnyegen a hátán fekszik és mindkét térdét behajlítja, talpait a talajra teszi. Mindkét könyök előre néz, kezeinek ujjai a fülkagyló mögött támaszkodnak. A nyaki gerinc indításával, a gerincszakaszokat fokozatosan felemelve üljön fel úgy, hogy a combokat azonos oldali könyökeivel érintse meg. Ezután a derék indításával a gerincszakaszokat fokozatosan leengedve feküdjön vissza.

Értékelés: A megadott időhatáron belül, szünet nélkül szabályosan végrehajtott ismétlések száma.

4. Karhajlítás és nyújtás fekvőtámaszban, folyamatosan, kifáradásig (db)

Maximális időtartam: lányok 1.5 perc, fiuk 3 perc.

A gyakorlat végrehajtása: A tanuló mellsőfekvőtámaszból indítva karhajlítást - és nyújtást végez. A törzs feszes, egyenes tartását a gyakorlat ideje alatt meg kell tartani. A karhajlítás addig történik, amíg a felkar vízszintes helyzetbe nem kerül.

Értékelés:

A megadott időhatáron belül, szünet nélküli szabályosan végrehajtott ismétlések száma.

5. Négyütemű szabadgyakorlat

Maximális időtartam: 1 perc.

A gyakorlat végrehajtása: Kh: alapállás

első ütem: ugrás guggolótámaszba

második ütem: ugrás hátra fekvőtámaszba

harmadik ütem: ugrás guggolótámaszba

negyedik ütem: ugrás terpeszállásba tapssal a fej fölött.

Értékelés: Egy percen belül szünet nélkül szabályosan, végrehajtott ismétlések száma.

6. Hason-fekvésből törzsemelés és- leengedés folyamatosan, kifáradásig (db)

Maximális időtartam: 3 perc.

A gyakorlat végrehajtása: Kh.: A tanuló tornaszőnyegen a hasán fekszik úgy, hogy a homlokával megérinti a talajt és mindkét tenyere a tarkón van.

Értékelés: A megadott időhatáron belül, szünet nélkül szabályosan végrehajtott ismétlések száma.

8.2.4 Környezeti nevelés

A környezeti nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók környezettudatos magatartásnak, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fenntartását és a társadalmak fenntartható fejlődését.

A környezeti nevelés alapelvei

Az iskola környezeti nevelése szolgálja az ökológiailag, szociálisan, gazdaságilag és politikailag fenntartható társadalom számára szükséges kulcskompetenciák kialakulását.

Általános értékek:

- Az egyetemes természeti (élő és élettelen) értékek tisztelete és megőrzése, beleértve az embert is, kultúrájával együtt.
- A Föld életképességének, sokféleségének (élő, élettelen társadalmi), rendszerének és funkciójának megértése, megőrzése a harmóniára való törekvéssel, a Föld gazdagságának és szépségének megőrzése.
- Fenntartható, igazságos, békés és az állampolgárok részvételén alapuló demokratikus társadalom építése.

Környezeti nevelésünk céljai:

- Igyekezzen a személyiség egészére hatni: a tudatra ismeretekkel, az érzelmekre élménnyel, az akaratra célratörő tevékenységekkel.

- Terjessze ki a tanulók környezetét időtávtatban a múlt és a jövő felé egyaránt; térben a belső világtól a közvetlen környezeten át a globális történésekig; méretekben az aprótól az átfogóig.
- Rendszerszemléletre nevelés, globális összefüggések megértése.
- Alternatív, problémamegoldó gondolkodás, döntésképeség fejlesztése, helyzetfelismerés, ok-okozati összefüggések keresése.
- A természet, az élet, a biológiai sokféleség jelentőségének megértése.
- Létféleltséghez szükséges értékek megismerése, és a viselkedési normák kialakítása.
- Konfliktuskezelés, tolerancia, természeti, társadalmi felelősség fejlesztése.
- Helyes értékrend, erkölcs és életviteli szokások formálása.
- Környezet és egészség-tudatosság erősítése, az egészség és a környezet összefüggéseinek vizsgálata.
- A környezetért felelős egészségorientált életvitel elősegítése.
- Fogasztás helyébe az életminőség prioritásának helyezése.
- Fenntarthatóságra való nevelés az ökológiai szemléletmód segítségével.

Gondot kell arra fordítanunk, hogy diákjaink a jövőben, mindennapi életvitelükben képesek legyenek a bonyolultabb természeti, társadalmi, gazdasági és politikai konfliktusokat kezelni, megoldani. Meg kell alapoznunk tanítványaink környezeti erkölcsét, társadalmi-természeti felelősségét, formálnunk kell alakuló értéktudatát, együttműködési képességeit, a személyes és a közös felelősségtudat alapjait.

E nevelési célok hatékony személyiségformálást, az önszabályozás és egyben a társas együttműködés és konfliktuskezelés készségeinek erősítését igénylik. A fenntarthatóság pedagógiája a környezetért felelős, aktív kiscsoportok és tágabb közösségek kialakítására törekszik, előtérbe emelve azokat a tanulásszervezési módszereket, amelyekben felerősödhet a társas részvétel, felértékelődhet a felelős együttműködés.

A környezeti nevelés – a fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata – kiterjed az emberi együttélés, illetve az ember-természet kapcsolat bemutatására és formálására, egyben elősegíti a környezeti- és egészség-tudatosság erősödését. A pedagógiai gyakorlatban kiterjed a testi-lelki egészségnevelésre, a társas készségek (mindenekelőtt a konfliktuskezelés, döntés, együttműködés) fejlesztésére és a mentálhigiénés nevelésre is.

A környezeti nevelés iskolai gyakorlatában harmonikusan ötvöződik a környezettudományi és a társadalomtudományi ismeretek köre, hiszen csak az ember biológiai és társas-társadalmi természetének sajátosságaira építve történhet az értékrend, az erkölcs és az életviteli szokások formálása.

A környezeti nevelés legfontosabb értéktartalmai a fenntartható fejlődéssel, a jövő nemzedékek életminőséghez fűződő jogaival, a bioszféra iránti felelősségünkkel kapcsolatosak, ezért hangsúlyosan erkölcsi-etikai irányultságúak, attitűdöket és szokásokat formálóak.

A környezeti nevelés minden pedagógus, illetve valamennyi tantárgy feladata (hiszen minden ugyanarról a világról szól).

A tantárgyak tartalmához illeszkedő, ám a hagyományos tanítási órákon kívüli iskolai nevelési helyzetekben a környezeti nevelésnek számos lehetősége van, mindenekelőtt az iskolai szabadidős helyzetekben, a tanulók művészeti, sport és közéleti tevékenységeinek során. Ezek előkészítésekor, megvalósításakor szintén gondolnunk kell a környezeti vonatkozásokra, a környezeti nevelés lehetőségeire.

A környezeti nevelés színterei az iskolában:

- Az összes tantárgy tanórai foglalkozásai
- Tanórán kívüli tevékenységek
- Hazai és nemzetközi együttműködések
- Az iskola környezettudatos működése

Tanórán kívüli az igényeknek megfelelően szabadon tervezhető tevékenységek

- Tanulmányi kirándulások: Nemzeti Parkok megismerése, hazai és külföldi tájak természeti viszonyainak komplex megismerése, a természet és az ember viszonyának megfigyelése és feltérképezése.
- Versenyek, vetélkedők: természettudományi vetélkedő, tanulmányi versenyek,
- Az iskola szépítése: szemétygyűjtés az iskola környezetében, fásítás, dekoráció.
- Gyűjtési akciók: papírgyűjtés,
- Szelektív gyűjtés: szárazelem, alumínium italdoboz, műanyag palack, papír,
- Jeles napok: A Víz Világnapja, a Föld Napja.
- Múzeumlátogatások: A Természettudományi Múzeum és a Csodák Palotájának rendszeres látogatása.
- Ismeretterjesztő előadások szervezése a témában.
- Üzem és gyárlátogatások szervezése a tananyaghoz, a témához illeszkedően. (biofarm, alternatív energiákat hasznosító társasház, porcelángyár, vízművek, szennyvíztisztító, szeméttelp, hulladékégető, stb.)

Az iskola környezettudatos működése

- Az iskolai büfé (az egészséges táplálkozás ismérvei, fogyasztóvédelem).
- Vegyszerek az iskolában (kémia, fizika, biológia szertár veszélyes anyagai, takarítószer, lak, festékek).
- Tisztaság az iskolában (szemetelés, a tantermek tisztántartása).
- Energiagazdálkodás (takarékoskodunk a vízzel, a villannyal és a fűtéssel, értékeink megóvása, takarékoság az idővel).

Tevékenység	Megvalósulás	Időpont	Felelős
Az iskola tisztaságának környezettudatos működtetése	A tantermek tisztántartása, a szemetelés csökkentése, szemétszedő akciók szervezése.	alkalmi és folyamatos	osztályfőnökök, szaktanárok, takarítók,
Az iskolai vegyszerhasználat területén való környezettudatosság	A kémia, fizika és biológia szertárok, a takarítószer és festékek vegyszernyilvántartása és biztonságos kezelése.	folyamatos	takarítók, szaktanárok, igazgató
Az iskola energiahasználatának környezettudatossága.	Takarékoskodunk a vízzel, villannyal, gázzal. Fokozott figyelmet fordítunk az értékek megóvására.	folyamatos	takarító, szaktanárok, igazgató

9. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az intézményben az esélyegyenlőség, valamint az egyenlő bánásmód követelménye biztosítása érdekében a következő feladatok vannak:

- az iskolai háttérből adódó, esélyegyenlőséget, valamint az egyenlő bánásmód követelményt sértő körülmények feltárása, valamint azok kezelési módjának meghatározása,
- a családi háttérből fakadó esélyegyenlőséget, valamint az egyenlő bánásmód követelményét sértő körülmények feltárása, valamint azok kezelési módjának meghatározása,
- az iskola azon együttműködési kapcsolatainak meghatározása, illetve a kapcsolattartásban el látandó feladatok leírása, melyek segítik az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód követelményének megtartását,
- a szülők azon jogainak és kötelezettségeinek meghatározása, az ezzel kapcsolatos intézményi feladatok rögzítése,
- a pedagógusok jogainak és kötelezettségeinek meghatározása, valamint az ezekkel kapcsolatos intézményi feladatok rögzítése,
- a tanulók jogainak és kötelezettségeinek meghatározása, valamint az ezekkel kapcsolatos intézményi feladatok azonosítása,
- a tanulók tanulmányainak folytatásával, teljesítményük értékelésével kapcsolatos feladatok meghatározása.

Az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell különösen:

- az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása,
- az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás,
- a teljesítmények értékelése,
- az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele,
- az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés,
- az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása.

Tanulói jogviszony felvétellel és átvétellel keletkezhet. Intézményünk felvételi eljárását tanulmányi területenként minden év október 31-ig közzé tesszük az iskola honlapján elektronikusan. Beiskolázási szülői értekezleten tájékoztatjuk az érdeklődők szüleit, és nyílt napon biztosítunk óralátogatást az érdeklődő diákoknak.

A szociális és anyagi helyzet miatt ellátandó intézményi feladatok:

Iskolánk alapítványi iskola, amelynek fenntartását a Budenz József Gimnázium Alapítvány biztosítja. A beiskolázás során törekszünk arra, hogy olyan diákoknak is lehetőséget biztosítsunk az intézményünkben (évfolyamonként maximum 1 fő), akik a nem megfelelő anyagi és szociális helyzet miatt nem járhatnának hozzánk.

A sikeres felvételt nyert diák szociális viszonyait folyamatosan figyelemmel kísérjük:

- a pedagógus és az osztályfőnök feladata, hogy figyelemmel kísérje adott tanuló szociális viselkedését, szociális viszonyait,
- a pedagógus indokolt esetben kezdeményezheti a pszichológus igénybevételét.

A tankönyvtámogatási rendszerünket úgy alakítottuk ki, hogy abban figyelembe vettük a rászoruló számát, rászorultságuk mértékét.

Indokolt esetben a Gimnázium Alapítvány a tanuló részére támogatást ad az iskolai programok (pl.: osztálykirándulás, projektábortábor, stb.) részvételi díjának mérséklésére.

A tanulók anyagi helyzetükből fakadó különbség mérséklését hivatott csökkenteni a könyvtár, a könyvtárból kölcsönözhető könyvek, valamint az iskolában használható számítástechnikai eszközök.